

Glavna tema

4 **Moč organizacije je skrita v motivaciji njenih zaposlenih**

Aktualno

10 **Poslovni načrt skupine Elektro Gorenjska**

Za vsakogar nekaj

38 **Jemen - izjemen**

Kažipot po vsebini

3 Beseda uprave

Glavna tema

4 Moč organizacije je skrita v motivaciji njenih zaposlenih

Aktualno

6 Standard za varnost in zdravje pri delu OHSAS 18001

8 Gospodarski načrt družbe v letu 2008

9 Dohodnina za leto 2007

10 Poslovni načrt skupine Elektro Gorenjska

12 Poročilo svetovalcev uprave

14 Obnova DV Bled - Bohinj 2 x 110 (35 + 20) kV

15 Prodaja električne energije poslovnim odjemalcem

16 Novosti na področju poslovanja z odjemalci električne energije

18 Odsev četrletja

Znanje je moč

22 Ali ste dober pogajalec?

Energetska učinkovitost

23 Energija si ali Štromberk prevzame pobudo

24 Štromberk prevzame pobudo 1. del

Iz Gorenjskih elektrarn

26 Nadzor varnosti na začasnih in premičnih delovnih mestih

27 Informativni dan s predstavitvijo sončne elektrarne Strahinj

28 Analiza obratovanja proizvodnje, investicije in razvoj v letu 2007

Elektro Gorenjska smo ljudje

30 Kadrovske novice

31 Prvi vtisi novozaposlenih

32 Portret upokojenca: Jernej Boncelj

Za vsakogar nekaj

33 Povzetek navodila o postopku parafiranja in podpisovanja pogodb v Elektru Gorenjska

Kaj nudita Svet gorenjskih sindikatov in sindikat Elektro Gorenjska svojim članom?

34 Društvo upokojencev Elektro Gorenjska

36 Fotogalerija: Nismo se prepustili zimskemu spanju

37 Aktivnosti Športnega društva Elektra Gorenjska v letu 2008 Sudoku

38 Jemen - izjemen

ELGO

Elgo je poslovno glasilo skupine Elektro Gorenjska.
Št. 1, marec 2008; tekoča št. 18, leto VI

Glavna urednica: mag. Mateja Nadižar

Odgovorna urednica: mag. Renata Križnar

Predsednik uredniškega sveta: mag. Jože Knavs

Člani uredniškega sveta: Edvard Košnjek, Aleš Ažman, MBA, Rudolf Ogrinc, mag. Jelka Blejec, Marjan Porenta, mag. Bojan Luskovec, Iztok Jenko

Uredništvo:

Elektro Gorenjska, d. d., Elgo vestnik, Ul. Mirka Vadnova 3a, 4000 Kranj
Telefon 04 20 83 684, faks 04 20 83 600
e-pošta urednistvo.elgo@elektro-gorenjska.si
www.elektro-gorenjska.si

Izdajatelj:

Elektro Gorenjska, podjetje za distribucijo električne energije, d. d.

Za izdajatelja uprava družbe: predsednik uprave mag. Jože Knavs

Oglasno trženje: telefon 04 20 83 684, faks 04 20 83 600,

e-pošta: info@elektro-gorenjska.si

Lektoriranje: Svarog izobraževalni zavod, Hiša jezikov, **oblikovanje in prelom:** Nimbus d. o. o., **tisk:** Littera picta, d. o. o.

Naklada: 850 izvodov

ISSN 1581-8020

Fotografija na naslovnici: Marko Vilfan

Elgo vestnik izhaja štirikrat na leto. Brezplačno ga prejema zaposleni in upokojenci Elektra Gorenjska in Gorenjskih elektrarn, študenti in poslovni partnerji.

Naslednja številka izide 27. junija 2008.

Spoštovani!

Naj bo vsaka naslednja številka Elga še bolj zanimiva za branje tudi z vašo pomočjo.

V uredništvu glasila Elgo se veselimo vaših prispevkov, predlogov in idej, ki bodo obogatili naše glasilo. Za naslednjo številko jih sprejemamo do **12. 5. 2008** na elektronski naslov urednistvo.elgo@elektro-gorenjska.si.

V tokratni številki Elga vam podarjamo **GRELNO BLAZINICO**, ki vam bo služila kot odličen pripomoček na potovanju, pri športu ali doma.

Za vse, ki morda niste vedeli: v prejšnji številki Elga smo vam priložili obesek z žetončkom, ki ga lahko uporabite namesto kovanca pri nakupovalnih vozičkih.

Beseda uprave

Polni energije, elana, predvsem pa z mislijo in s ciljem, da dosežemo še boljše poslovne rezultate kot v lanskem letu, smo vstopili v leto 2008. Dosežki na najrazličnejših področjih, ki smo jih podjetju dosegli v lanskem letu, so odlična motivacija, da smo lahko v letošnjem letu še boljši, inovativnejši, mogoče tudi drznejši, in da z energijo, ki seva iz nas, lahko dosežemo še več.

Da s svojo močno energijo resnično lahko dosegamo dobre rezultate in da stopamo po pravi poti za doseganje ciljev, so nam zgovorno prikazali naši športniki na 15. zimskih športnih igrah EDS v začetku februarja. Celotna ekipa se je odrezala več kot odlično in zaslužno osvojila prvo mesto.

Spoštovane sodelavke in sodelavci, zelo sem ponosen na dosežek Elektra Gorenjska in prepričan sem, da je to tudi rezultat dobre organizacijske klime, ki vlada v podjetju. Ob tem moram poudariti, da bistvo tovrstnih druženj ni tekovanje in boj za doseganje najboljših rezultatov, pač pa priložnost za dodatno graditev medsebojnih odnosov, spoznavanje posameznikov in možnost povezovanja zaposlenih znotraj in zunaj organizacije. Vsekakor pa - lepo je zmagati.

Prva številka letošnjega Elga vam ponuja vsebine, ki so zaznamovale prvi kvartal letošnjega leta: potrjen je Poslovni načrt 2008-2011 skupine Elektro Gorenjska, ki je zastavljen zelo ambiciozno in v skladu s pričakovani razvoja trga, predstavljen je Gospodarski načrt družbe za leto 2008, izpostavljene so glavne investicije in novosti na področju poslovanja z odjemalci električne energije, nismo pa pozabili tudi na zabavne vsebine.

Letošnja prva polovica leta je v znamenju predsedovanja Slovenije Evropski uniji. Večinoma so oči javnosti usmerjene v januarju predstavljen podnebno-energetski sveženj in v načine, kako doseči zastavljene cilje. Učinkovita raba električne energije, obnovljivi viri električne energije, zmanjševanje emisij toplogrednih plinov ... To so pojmi, s katerimi se bodo spoznavali prebivalci vasi Štromberk v zabavnih in hkrati izobraževalnih zgodbicah v letošnjih številkah Elga.

Zima (kar smo jo uspeli začutiti) se nedvomno posavlja. Zvončki, znanilci pomladi, so že pokukali na plan, in sonce, ki nas obseva s svojo energijo, nam vliva dodatno moč. Kot piše v glavni temi, prebudimo se skupaj z naravo in pogumno zakorakajmo po začrtani poti.

Prijetno branje, predvsem pa veliko energije.

Predsednik uprave
mag. Jože KNAVS

Glavna tema

Moč organizacije je skrita v motivaciji njenih zaposlenih

mag. Renata Križnar

S pojavom novih tehnologij ter v zadnjem času tudi globalizacije se spreminja delovno okolje in narava človekovega dela. Te spremembe širijo in poglobljajo psihološko problematiko človekovega dela. Sodobno delovno okolje zahteva od zaposlenih vedno več. Zaposleni morajo delati pod vse večjim časovnim pritiskom, ritem dela je vedno hitrejši, pritiski z različnih strani so vedno močnejši. Vedno več je sprememb na področju tehnologije, organiziranosti dela, konkurenčnosti okolja ... Zato so s psihološkega vidika danes zelo aktualne teme, kot so: problematika vodenja, usposabljanje za vodenje, razvoj kariere zaposlenih, usposabljanje in razvijanje kompetenc, motivacija zaposlenih, zadovoljstvo pri delu, organizacijska kultura in psihološko nasilje (mobing) na delovnem mestu. Med zelo aktualne teme sodi tudi stres na delovnem mestu, saj raziskave kažejo, da je to eden glavnih problemov zaposlenih delavcev v EU.

In kje se nahaja naše podjetje, kakšna je delovna klima med zaposlenimi Elektra Gorenjska, koliko motivacije premoremo za spopadanje z dnevnimi izzivi?

Po prvih letošnjih dogodkih, ki so bili v osnovi sicer družabne narave, pa lahko že takoj trdimo, da je naša motivacija in stopnja vpletenosti pri doseganju uspehov na zelo visokem nivoju – seveda, govorimo o 15. zimskih športnih igrah EDS, ki so bile v začetku februarja na Golteh (več o tem si lahko preberete v Odsevu četrtertletja). Na tem mestu lahko izpostavim le to, da so naši tekmovalci prikazali resnično visoko stopnjo motivacije. S timsko naravnano tjo in s skupno željo po uspehu je vsak po svojih močeh pripomogel h končnemu rezultatu. Družba Elektro Gorenjska je dosegla prvo mesto v skupnem seštevku in priznajmo si, da vsekakor velja: važno je sodelovati in ne zmagati, vendar je še lepše zmagati, saj smo ob takih dosežkih še toliko bolj ponosni, da smo del kolektiva, del tako uspešnega podjetja.

Rezultati zaposlenih, ki so bili v letu 2007 predstavljeni v različnih oblikah, so prav tako zgovoren dokaz, da je moč naše organizacije skrita v stopnji motiviranja zaposlenih, ki v podjetju ni majhna. Vedno pa je še dovolj prostora za izboljšanje, zato so vsi novi predlogi in inovacije vedno zelo dobrodošli. Nagrajena inovacijska predloga v lanskem letu – da si osvežimo spomin – sta bila dva, in sicer Sistem obratovalnih meritev v distribuciji električne energije, kjer je komunikacijski del predlagal Edvard Košnjek, drugi inovacijski predlog pa se je nanašal na Rezervni center vodenja na podlagi daljinskega dostopa do lokalnih SCADA sistemov v RTP, ki sta ga predlagala Janez Smukavec in Edvard Košnjek. Oba predloga sta bila nagrajena tudi pri Območni gospodarski zbornici Kranj. Ostali rezultati, tako tisti, ki so bili nagrajeni, kot tisti, ki bodo strnjeni v letošnjem letnem poročilu, pa so bili rezultat timskega delovanja zaposlenih iz različnih organizacijskih enot.

Letno poročilo je zakonsko določen dokument, ki ga mora izdelati vsako podjetje. Odločitev za pripravo oblikovno in vsebinsko zanimivega letnega poročila, ki se bo prepletal z zastavljeno rdečo nitjo, pa je že posledica želje vodstva in motivacije zaposlenih. Potrebno je vložili dodaten trud in razmislili o možnostih, kako pripraviti letno poročilo, ki bo prijazno branju in očem. Za visoko uvrstitev letnega poročila Elektra Gorenjska za leto 2006 na **tekmovanju za najboljše letno poročilo**, ki ga vsako leto organizira časnik Finance, je poskrbelo več kot 15 zaposlenih (vodilnih in ostalih pripravljavcev), ki so z vso skrbnostjo in natančnostjo od januarja dalje skušali zbrati tiste ključne podatke, ki ne bodo zanimivi le za ocenjevalce poročila, pač pa bodo uporabni predvsem za lastnike, državo, za delničarje in za vse tiste, ki jih je zanimalo poslovanje Elektra Gorenjska. Visoka uvrstitev na tekmovanju je bila pravo poplačilo za ves trud – videti svoje podjetje na lestvici najboljših v Financah skupaj z ostalimi gospodarskimi družbami, ki krojijo slovensko gospodarstvo,

je velika nagrada za vse, ki so se trudili pri pripravi. Tudi v letošnjem letu so se priprave za predstavitev poslovanja podjetja v Letnem poročilu za leto 2007, ki je bilo prelomno v številnih elementih, že začele. Največja umetnost pri pripravi dobrega letnega poročila je predstaviti poslovne rezultate na tak način, ki bo inovativen, sistematičen, pregleden, razumen, predstavljen v čim krajši obliki in bo konkuriral poročilom drugih tržno naravnanih podjetij. To je želja in navdih vseh tistih, ki ga pripravljajo. **Motivacija zaposlenih je še kako prisotna.**

Foto: Arhiv Elektro Gorenjska

Glavna tema

Enako pozornost in pripravo je zahtevala priprava **Vloge za poslovno odličnost RS v letu 2007** – za dokumentacijo je poskrbelo le pet pripravljavcev. Pod vodstvom svetovalca za kakovost Marjana Porenta so vlogo pripravile Teja Leben, Rozalija Sabo, Mateja Purgar in Renata Križnar. V vlogi, ki jo je potrebno oddati do konca meseca aprila, so bile predstavljene aktivnosti, ki so bile vodilne in zanimive v letu 2006. Za komisijo, ki nas je ocenjevala, je bilo gotovo zanimivo prebirati o prelomnih dogodkih, ki so zaznamovali naše podjetje in seveda ves elektroenergetski prostor v Sloveniji, o zaključenih investicijah, ki bodo pomembno pripomogle k razvoju posameznih turističnih regij.

Poslovni načrt skupine Elektro Gorenjska od 2008 do 2011, katerega kratek povzetek si lahko preberete v nadaljevanju, poudarjeno skrb namenja razvoju podjetniške klime v podjetju in uvedbi ustrezne stimulacijske politike. Vodstvo se namreč zaveda, da je učinkovito upravljanje s človeškimi viri konkurenčna prednost podjetja, in ve, da je v podjetju veliko zaposlenih, ki imate interes poleg nalog in del, zapisanih v sistematizaciji svojega delovnega mesta, opraviti še več, kaj dodatnega ali bolje. Seveda igra pri tem ključno vlogo sistem ustreznega nagrajevanja zaposlenih, ki se ga je podjetje že lotilo z vso odgovornostjo.

Vodstvo podjetja si želi in bo spodbujalo vas, zaposlene, k iskanju, predlaganju tehnoloških, tehničnih in organizacijskih izboljšav. Morda je vaš delovni proces, ki ga dnevno uporabljate, popolnoma preprost in nezanimiv za izboljšavo, nekemu drugemu v podjetju pa predstavlja nekaj novega, vendar zelo uporabnega. Lahko mu bo močno olajšalo vsakodnevno delo, omogoča lahko novo organiziranost delovnih procesov ali pa samo boljše razporeditev aktivnosti, ki jih mora opraviti v tistem dnevu. Naloga in motivacija je na vaši strani – prepričana sem, da imate dovolj poguma, da svoj predlog podrobneje opišete in predstavite komisiji za inovacije in tehnične izboljšave. Že majhne izboljšave lahko bistveno pripomorejo k uspešnosti in zadovoljstvu zaposlenih na delovnem mestu. Zakaj jih ne bi delili skupaj?

Motivacija zaposlenih je del vsakodnevnega dogajanja. Je tista sila, ki nas včasih hitreje, včasih malce počasneje žene, da dosegamo boljše rezultate, da bolje in hitreje opravimo določene naloge, da poiščemo tisto novost, zaradi katere bomo lažje sodelovali ali bomo mogoče celo pohvaljeni. Zato ... pomlad je tu, tako, kot se vsako leto prebudi narava (sicer gre vsako leto hitreje), se vsako leto prebudi tudi človek, z novo energijo si napolni možgane in kuje spodbudne načrte, ki mu pomagajo do lastnega zadovoljstva – kljub dejstvu, da gre vse prehitro, vam želim, da v sebi in pri svojih sodelavcih ponovno odkrijete novo energijo in zadovoljstvo, ki vas bo napolnilo z novim elanom.

Zato, spoštovane sodelavke in sodelavci, vabim vas k razmišljanju in posredovanju predlogov, kako:

- bolje uporabiti svoje znanje in izkušnje;
- zmanjšati stroške in izboljšati kakovost;
- varčno uporabljati vse vrste energij;
- zmanjšati onesnaževanje okolja;
- izboljšati varnost in delovne razmere zaposlenih – in

h končnemu dejanju – k prijavljanju vaših idej oziroma predlogov vašemu vodji službe ali komisiji za inovacije.

Ob tem velja poudariti, da večina vaših predlogov hkrati prinaša napredek in ugodne spremembe stanja na več področjih. Zato dajmo lastnim idejam nov polet, tako, kot ga doživlja naše podjetje kot celota.

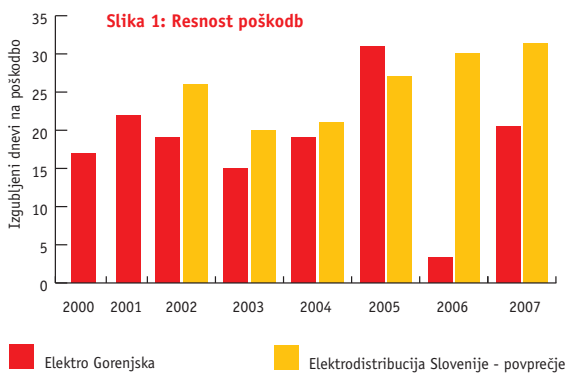
Aktualno

Standard za varnost in zdravje pri delu OHSAS 18001

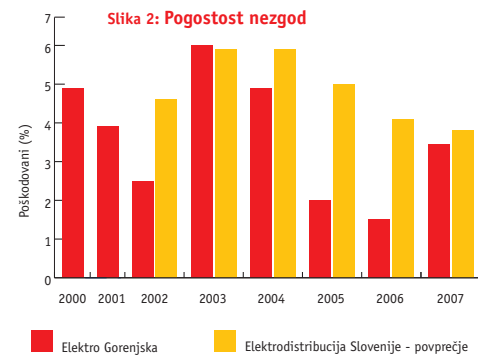
✍️ Marjan Porenta

Večjo varnost in zdravje pri delu zanesljivo zagotavlja samo sistematično preverjanje delovanja neke družbe. Zakonski predpisi in vpetost v kakovostno vodenje in delovanje družbe zagotavlja preverjanje po standardu OHSAS 18001.

To je standard, ki predpisuje, kako morajo akreditacijske hiše preverjati, ali se posamezne družbe sistematično angažirajo za stalno izboljševanje kakovosti na tem segmentu. Seveda to velja tako za zaposlene, kot za vse ostale udeležene strani (soizvajalci, odjemalci ...). Res, da je to področje že zakonsko izredno močno varovano, zaradi specifičnosti pa se lahko kljub temu pojavljajo nevarne sive lise. Na tem področju v Elektru Gorenjska dosegamo odlične rezultate, v primerjavi z ostalimi elektrodistribucijskimi podjetji, kar prikazujeta naslednji sliki:

Resnost poškodb opisujemo z indeksom resnosti, ki pove, kolikšen je delež izgubljenih dni na poškodbo.

Pogostost nezgod opisujemo z indeksom pogostosti, ki nam pove, kolikšen odstotek zaposlenih je bil poškodovan. Izračunamo ga na podlagi števila poškodb in števila zaposlenih.

Ugotovitve, spoznane že na pripravah na certifikacijsko presojo in kasneje pri presoji, so pokazale na kar nekaj sivih lis.

In ravno te ugotovitve presoj so nas strezile in prepričale, da se na tem segmentu nikdar ni mogoče privoščiti zadovoljstva nad doseženim stanjem. Sistematičnost, ki jo predpisuje ta standard, ravno to preprečuje.

Programi za izboljšanje varnosti in zdravja pri delu

✍️ Miha Zupan

Na podlagi standarda za varnost in zdravje pri delu OHSAS 18001 smo v Elektru Gorenjska, za prepoznane pomembne nevarnosti in tveganja na delovnih mestih pripravili sedem programov za izboljšanje varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti.

Vsak program je sestavljen iz desetih poglavij, in sicer:

1. Aktivnosti, kjer se nevarnost pojavlja,
2. Nevarnosti, ki so ji zaposleni izpostavljeni med navedenimi deli,
3. Resnosti poškodb oziroma posledic,
4. Verjetnosti dogodkov,
5. Okvirni cilji programa,
6. Izvedbeni cilji,
7. Odgovornosti,
8. Odgovornosti za ukrepanje,
9. Ocenitve uspešnosti programa in
10. Ocenitve stroškov.

Ti programi so:

1. Program za zmanjševanje tveganj pri delu na višini

Okvirni cilji programa so: zmanjšanje količine del, pri katerih je prisotno plezanje s plezalkami, zamenjava neprimerne delovne opreme za delo na višini s primerno (varovalne delovne in neprevodne lestve, sodobne plezalko, plezalni pasovi, vrvi, podporne palice), zagotovitev primernega usposabljanja vseh, ki opravljajo dela na višini, uvedba periodičnega in dokazljivega pregledovanja delovne opreme in osebne varovalne opreme in podobno.

Aktualno

2. Program za zmanjševanje nevarnosti zaradi del v bližini napetosti

Okvirni cilji programa so: revizija varnostnih pravil za dela na elektro-energetskih sistemih, nadzor nad upoštevanjem teh pravil, zagotavljanje pravilnega delovanja osebne varovalne opreme in delovne opreme, zmanjšanje števila električnih poškodb na minimum, beleženje nevarnih pojavov, pregled stanja delovne in osebne varovalne opreme, ki se uporablja za delo, pri katerem lahko pride do udara električnega toka, na vseh lokacijah (RTP, TP, delavnice itd.), pregled izolacijskih preprog, pregrad, indikatorjev napetosti, izolacijskih plošč, izolacijskih palic, rokavic, čelad itd., izdelava seznamov delovne in osebne varovalne opreme, ki je potrebna izločitve, je pomanjkljiva, potrebna popravila in jo je potrebno dokupiti oziroma zamenjati s sodobnejšo in z novejšo opremo in drugo.

3. Program za dopolnitev meritev delovnega okolja

Okvirni cilji programa so: ugotoviti, v kolikšni meri so prisotni negativni vplivi hrupa, toplotnih razmer, osvetljenosti in elektro magnetnih sevanj na delovnih mestih v pisarnah in delavnicah ter na podlagi meritev izvesti potrebne izboljšave v delovnem okolju itd.

4. Program za ureditev in izboljšanje prometne varnosti za kompleks Primskovo

Okvirni cilj je vzpostavitev urejenega prometa in s tem povečane varnosti za udeležence v njem na dvorišču in v garažah. Program vključuje postavitve ustreznih prometnih znakov, ureditev označb za transportne poti, enosmerne poti in krožne poti, namestitve ogledal pri izvozu z dvorišča, garaž in parkirišča ter postavitve senzorjev gibanja v garažah itd.

5. Program za zmanjševanje nevarnosti zaradi dela v kabljskih jaških

Okvirni cilji programa so: ugotoviti stopnjo nevarnosti pri delih v jaških in potrebo po kasnejšem monitoringu, zagotoviti potrebno delovno opremo za ugotavljanje prisotnosti nevarnih plinov, zagotoviti primerno opremo za prezračevanje jaškov in reševanje, zagotoviti primerno usposabljanje vseh, ki delajo v jaških, za uporabo delovne opreme za indikacijo plinov, reševanje in sporazumevanje, zagotoviti evidenco potencialno nevarnih jaškov itd.

Foto: Arhiv Elektro Gorenjska

6. Program za zmanjševanje nevarnosti zaradi prisotnosti v cestnem prometu

Okvirni cilji programa so: zmanjšati število prometnih nezgod, izvesti usposabljanje voznikov za varno vožnjo, zagotoviti varna vozila, preprečiti vožnjo pod vplivom alkohola.

7. Program za povečanje požarne varnosti za celoten kompleks Elektra Gorenjska

Okvirni cilji programa so: zmanjšati možnost požara na minimum, postaviti javljalnike požara v vseh delavnicah in skladiščih, z vidika požarne varnosti pregledati vsa krajevna nadzorništva, izdelati načrt za morebitne požarne vaje, določiti pogostost in izvedbo pregledov zasilnih razsvetljav v objektih itd.

Programi so obsežni in zahtevni za realizacijo.

Nekateri okvirni cilji posameznih programov so že doseženi, veliko pa jih je v teku.

Aktualno

Gospodarski načrt družbe v letu 2008 Jože Gorenc, mag. Jelka Blejec

Gospodarski načrt družbe Elektro Gorenjska za leto 2008 temelji na:

- Poslovnem načrtu skupine Elektro Gorenjska za obdobje 2008 - 2011, ki ga je na svoji 22. redni seji dne 28. 1. 2008 sprejel Nadzorni svet družbe,
- poslovni politiki družbe,
- oceni uspešnosti poslovanja družbe in njenem finančnem položaju za poslovno leto, končano 31. 12. 2007,
- Pogodbi o najemu elektroenergetske infrastrukture in izvajanja storitev za systemskega operaterja distribucijskega omrežja, sklenjeni z družbo SODO, d. o. o., dne 21. 6. 2007 in Aneksu št. 1 k tej pogodbi, z dne 28. 12. 2007, na katerega je Nadzorni svet družbe dal soglasje dne 10. 1. 2008
- in na vseh drugih, na dan 18. 2. 2008 (dan priprave Gospodarskega načrta za leto 2008) znanih dejstvih in okoliščinah ter predvidenih pogojih poslovanja družbe Elektro Gorenjska, v letu 2008.

V letu 2008 bomo v družbi opravljali naslednje tri dejavnosti:

- dejavnost, ki je povezana z izvajanjem storitev za SODO, d. o. o. - dejavnost distribucijsko omrežje (**dejavnost DO**),
- energetsko tržno dejavnost, ki je povezana z nakupom in prodajo električne energije za gospodinjstva odjemalce in ostale upravičene odjemalce, ki niso gospodinjstva - dejavnost nakup in prodaja električne energije (**dejavnost NP**) ter
- druge, neenergetske tržne dejavnosti, ki obsegajo predvsem izvajanje novogradenj in opravljanje drugih storitev, tako za potrebe same družbe, kot tudi za zunanje naročnike oziroma za trg - druge neenergetske tržne dejavnosti (**druge dejavnosti TRG**).

Spremembe oziroma ukrepi, ki izhajajo iz določil Energetskega zakona, so močno vplivali na organizacijo in poslovanje delniške družbe Elektro Gorenjska že v preteklih letih. Bistvene spremembe, ki so nastale po 1. 7. 2007, so naslednje:

1. Elektro Gorenjska, od 1. 7. 2007 dalje ne opravlja več gospodarske javne službe dobava električne energije tarifnim odjemalcem (v nadaljevanju tudi GJS DTO). Od 1. 7. 2007 dalje so namreč vsi odjemalci električne energije, tudi gospodinjstvi odjemalci (do 1. 7. 2007 tarifni odjemalci) postali upravičeni odjemalci. To pomeni, da od navedenega datuma dalje lahko vsi odjemalci prosto izbirajo dobavitelja električne energije. S tem je postal trg z električno energijo popolnoma odprt.

2. Elektro Gorenjska, od 1. 7. 2007 dalje ne opravlja več gospodarske javne službe dejavnosti systemskega operaterja distribucijskega omrežja električne energije (v nadaljevanju tudi GJS SODO), temveč dejavnosti, ki so povezane z izvajanjem dejavnosti za SODO, d. o. o., (dne 15. 3. 2007 na podlagi Akta o ustanovitvi nacionalnega systemskega operaterja distribucijskega omrežja ustanovljena družba).
3. Elektro Gorenjska, od 1. 7. 2007 nima več statusa javnega podjetja. Ker je družba prenehala opravljati dejavnost gospodarske javne službe systemskega operaterja distribucijskega omrežja električne energije (GJS SODO) in dejavnosti gospodarske javne službe dobave električne energije tarifnim odjemalcem (GJS DTO), je skupščina družbe dne 8. 6. 2007 sprejela spremembo statuta družbe, po katerem je 1. 7. 2007 družbi prenehal status javnega podjetja.

KOLIČINSKI OBSEG POSLOVANJA

Planiramo, da bomo v letu 2008 s skupno 1.068.881 MWh električne energije zadovoljili potrebe odjemalcev (gospodinjstva in ostale upravičene odjemalce) in pokrili izgube v omrežju. Za potrebe gospodinjstev odjemalcev bomo kupili 338.000 MWh električne energije. Za potrebe ostalih upravičenih odjemalcev in trgovanja pa bomo v letu 2008 prevzeli 660.000 MWh električne energije.

Skupno prodajo v letu 2008 planiramo v višini 998.000 MWh. Planiramo, da bomo v letu 2008 po omrežju Elektra Gorenjska distribuirali 1.058.399 MWh električne energije.

VREDNOSTNI NAČRT POSLOVANJA

Planiramo, da bomo v letu 2008 ustvarili skupne prihodke v višini 91.918.177 EUR. Odhodke poslovanja za leto 2008 planiramo v znesku 90.803.296 EUR.

Za leto 2008 je predviden pozitiven rezultat poslovanja, in sicer je predviden dobiček pred obdavčitvijo v višini 1.114.881 EUR.

INVESTICIJE

Izhodišče za pripravo plana investicij za leto 2008 predstavlja desetletni načrt razvoja omrežja družbe Elektro Gorenjska za obdobje 2007-2016. Naložbe Elektra Gorenjska se z vsakim letom povečujejo, v letu 2008 bodo investicije na regulirani dejavnosti znašale več kot 15 milijonov evrov. Globalna predvidena vlaganja v kvaliteto znašajo 22 %, v širitev 28 % in v obnovo 50 % planiranih sredstev. Med planiranimi investicijami naj omenimo bistvene: za 110 kV daljnovid med

Bledom im Bohinjem je predviden zaključek rekonstrukcije, za ostala dva 110 kV daljnovoda (med RTP Železniki in RTP Bohinjem ter med RTP Jesenicami in RTP Kranjska Gora) bomo nadaljevali s pripravo podrobnih prostorskih načrtov in projektne dokumentacije. V letu 2008 bomo dogradili 110 kV stikališče v RTP 110/20 kV Škofja Loka, nadaljevala se bo izgradnja novega 110 kV stikališča v RTP Železniki in pričele priprave na izgradnjo 110 kV stikališča v RTP Bohinj; nadaljuje se izgradnja RTP Moste. Zaradi izteka življenjske dobe opreme bodo potekale zamenjave 20kV kablovodov tipov XHP in EHP, zamenjali bomo določene stolpne in jamborske TP s kabelskimi betonskimi postajami. Na NN omrežju načrtujemo obnovo zastarelih delov kabelskega omrežja in v veliki meri zamenjavo prosto zračnega NN omrežja s kabelskim.

SPLOŠNO KADROVSKE ZADEVE

Na dan 31. 12. 2007 je bilo v družbi zaposlenih 315 delavcev, od tega 27 za določen čas. V letu 2008 je planiranih 5 odhodov delavcev v pokoj. Vsi delavci bodo nadomeščeni. Na novo nameravamo zaposliti predvsem delavce s področja elektrotehniške stroke. Ob upoštevanju zastavljenega plana ocenjujemo, da bo na zadnji dan leta 2008 v družbi Elektro Gorenjska 326 zaposlenih delavcev. V primeru izvajanja novih dejavnosti ali širjenja obstoječih, se bo za te potrebe število delavcev povečalo.

Zaposlenim bomo omogočili dodatno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje na različnih seminarjih, posvetovanjih, tečajih tujih jezikov in drugih oblikah izobraževanja.

ZAKLJUČEK

V družbi se zavedamo številnih tveganj, ki se pojavljajo pri poslovanju, zato bomo v letu 2008 nadaljevali z aktivnostmi, ki bodo usmerjene v uspešno obvladovanje le-teh.

Naraščajoča poraba in proizvodnja energije pri našata negativne posledice za naravo, zato je postalo varstvo okolja ena od prednostnih nalog Evropske unije. Med njimi najbolj izstopa boj proti učinkom tople grede. Ogromna količina emisij ogljikovega dioksida, ki jih ustvarja človek, namreč prihaja prav iz energetskega sektorja. Tudi v letu 2008 bomo namenjali posebno pozornost skrbi za okolje.

Energetika ni dejavnost iz danes na jutri, je dejavnost s pogledom daleč v prihodnost. Je dejavnost, ki zahteva stabilno okolje, s pravo mero regulacije in podjetniške svobode in je dejavnost, ki omogoča racionalne in predvidljive investicijske odločitve.

Aktualno

Dohodnina za leto 2007

✍️ Monika Boltežar

Bistvena novost v zvezi z obračunom dohodnine za leto 2007 je ta, da zavezancem ne bo potrebno oddajati dohodninske napovedi. Davčni organ bo zavezancem prvič posredoval informativni izračun dohodnine, ki se bo pod določenimi pogoji štel za odločbo o odmeri dohodnine.

Davčni organ bo zavezancem informativni izračun posredoval najkasneje do **31. maja 2008**. Informativni izračun dohodnine bo sestavljal na podlagi podatkov, s katerimi razpolaga davčna uprava na podlagi uradnih evidenc in podatkov o dohodkih in vzdrževanih družinskih članih, ki so jih davčni upravi do 31. januarja 2008 posredovali izplačevalci.

Pri tem velja opozoriti, da informativnega izračuna **ne bodo prejeli vsi zavezanci za dohodnino**. Davčni organ ne bo sestavil informativnega izračuna, prav tako pa davčnemu zavezancu rezidentu ne bo treba vložiti napovedi dohodnine, če:

- dohodki davčnega zavezanca, od katerih se plačuje dohodnina, ne presegajo 2.800 evrov,
- dohodki davčnega zavezanca, od katerih se plačuje dohodnina, poleg pokojnine, od katere v skladu z zakonom ni bila odtegnjena ali plačana akontacija dohodnine in davčni zavezanec pri akontaciji dohodnine ni uveljavljal posebne olajšave za vzdrževane družinske člane, ne presegajo 80 evrov.

Kaj stori zavezanec, ko prejme informativni izračun?

Zavezanec pregleda informativni izračun in preveri:

- ali so vpisani podatki pravilni (osebni podatki, podatki o dohodkih, podatki o vzdrževanih družinskih članih itn.) oz. ali se ujemajo s podatki, s katerimi razpolaga sam,
- ali je informativni izračun dohodnine pravičen.

Če ugotovi, da so podatki pravilni, in če se strinja z izračunom dohodnine, mu ni treba storiti ničesar. Po poteku roka za ugovor (15 dni od vročitve informativnega izračuna), se bo štel, da se je odpovedal pritožbi, informativni izračun dohodnine pa bo samodejno postal odločba o odmeri dohodnine. Na njeni podlagi bo za zavezanca nastala davčna obveznost. Če bo znesek odmerjene dohodnine na letni ravni večji od zneska med letom plačane akontacije dohodnine, bo zavezanec doplačal razliko dohodnine, če pa bo znesek odmerjene dohodnine na letni ravni manjši od zneska med letom plačane akontacije dohodnine, bo zavezancu vrnjena razlika dohodnine.

Če se zavezanec ne strinja z informativnim izračunom, mora v roku za ugovor vložiti dopolnjen informativni izračun, ki se šteje za njegovo napoved za odmero dohodnine. Zavezanec lahko v ugovoru zoper informativni izračun uveljavlja tudi olajšavo za vzdrževane družinske člane. Če ste torej zamudili rok za oddajo sprememb glede vzdrževanih družinskih članov, ki je bil 31. 1. 2008, imate še vedno možnost za spremembo.

Kdaj mora zavezanec sam vložiti napoved za odmero dohodnine?

Zavezanec mora vložiti napoved za odmero dohodnine, če mu informativni izračun ni bil **vročen do 31. maja 2008**, in je imel v letu 2007 obdavčljive dohodke, višje od 2.800 evrov, oziroma je poleg pokojnine, od katere ni bila odtegnjena ali plačana akontacija dohodnine in davčni zavezanec pri akontaciji dohodnine ni uveljavljal posebne olajšave za vzdrževane družinske člane, dosegel dohodke, ki presegajo 80 evrov. Rok za vložitev napovedi je v tem primeru **30. junij 2008**.

Odločba o odmeri dohodnine

Odločbo o odmeri dohodnine izda davčni organ v primeru, ko zavezanec sam vloži napoved za odmero dohodnine ali ko zoper informativni izračun dohodnine v roku vloži ugovor oziroma dopolnjen informativni izračun. V teh primerih davčni organ preveri navedbe zavezanca in na podlagi svojih podatkov in podatkov davčnega zavezanca izda odločbo. Z dnem vročitve odločbe začneta teči rok za izpolnitev davčne obveznosti in rok za vložitev pritožbe (15 dni od vročitve odločbe).

Rok za izdajo **odločbe je 31. oktober**.

Stopnje dohodnine za davčno leto 2007

če znaša letna osnova v €		znaša dohodnina v €
nad	do	
	6.800	16 %
6.800	13.600	1.088 + 27 % nad 6.800
13.600		2.924 + 41 % nad 13.600

Davčne olajšave

1. Splošna olajšava se prizna v višini 2.800 €.

2. Osebnolajšave:

- rezidentom invalidom s 100-odstotno telesno okvaro se pod določenimi pogoji prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 14.971 €,
- rezidentu po dopolnjenem 65. letu se prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 1.205 €,
- rezidentom, prejemnikom pokojnin in nadomestil iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter priznavalnin po Zakonu o republiških priznavalninah in po Zakonu o uresničevanju javnega interesa na področju kulture se prizna zmanjšanje dohodnine v višini 13,5 odstotka odmerjenega prejemka.

3. Posebne osebne olajšave:

- rezidentu, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta se pod določenimi pogoji prizna zmanjšanje davčne osnove v višini 2.800 € na leto,
- rezidentu, ki samostojno opravlja specializiran poklic na področju kulturne dejavnosti ali novinarski poklic, se pod določenimi pogoji prizna zmanjšanje davčne osnove v višini 15 odstotkov prihodkov na leto do zneska 25.000 €.

4. Posebna olajšava, namenjena osebam, ki vzdržujejo družinske člane, v absolutnem znesku:

- za prvega otroka in za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana 2.066 € na leto; za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo in ima pravico do dodatka za nego otroka, 7.486 € na leto,
- za drugega vzdrževanega otroka se olajšava poveča za 180 € na leto, za tretjega se olajšava poveča za 1.680 €, za četrtega za 3.180 €, za petega za 4.680 €, za šestega in vse nadaljnje vzdrževane otroke se olajšava poveča za 1.500 € na leto.

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje znaša do 2.390 € na leto.

Aktualno

Poslovni načrt skupine Elektro Gorenjska

mag. Mateja Nadižar

Poslovno okolje, v katerem deluje podjetje, se je v lanskem letu močno spremenilo. Sredina leta 2007 je pomenila prelomni trenutek, ko je Elektro Gorenjska kot tudi vsa ostala podjetja za distribucijo električne energije, izgubila status javnega podjetja. Evropska direktiva (Directive 2003/54/EC, 2003) in posledično slovenski Energetski zakon (EZ-UPB2/ Ur. l. RS, št. 27/2007) zahtevata, da se dejavnost sistemskega operaterja distribucijskega omrežja opravlja v samostojni pravni osebi, torej, da se dejavnost upravljanja in vzdrževanja distribucijskega omrežja tudi pravno formalno loči od dejavnosti, ki so povezane s trženjem električne energije.

Zato je bila v letu 2007 ustanovljena nova pravna oseba SODO d. o. o., ki je prevzela opravljanje dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja. Ker pa so sredstva in naprave, ki fizično omogočajo distribucijo električne energije, v lasti distribucijskih podjetij, jih je SODO od njih najel. Govorimo torej lahko, da je dejavnost vseh petih podjetij za distribucijo električne energije "lastništvo naprav" in izvajanje storitev za SODO, ki je, v skladu s predpisi, odgovorno za nemoteno in kvalitetno oskrbo odjemalcev z električno energijo. V praksi pa dejansko izvaja vzdrževanje omrežja in investicije na omrežju lastnik omrežja.

Pomembna prelomnica je bil 1. julij 2007, ko so tudi dosedanji tarifni odjemalci postali odjemalci, ki si lahko sami izbirajo dobavitelja električne energije, kar pomeni, da smo tudi v Sloveniji popolnoma odprli trg z električno energijo.

Elektro Gorenjska je v drugi polovici leta 2007 začelo z novim mandatnim obdobjem in z novo upravo podjetja, ki je soočena s številnimi novodobnimi konkurenčnimi izzivi. Poslovni načrt skupine Elektra Gorenjska, ki ga je pripravil predsednik uprave mag. Jože Knavs in potrnil nadzorni svet na 22. redni seji, je postavljen zelo ambiciozno in v skladu s pričakovani razvojem trga. Razvojna strategija podjetja do leta 2011 temelji na novi viziji, poslanstvu in na novih vrednotah skupine Elektro Gorenjska.

Dejavnost skupine Elektro Gorenjska je razdeljena v štiri ključne segmente: (a) dejavnosti, ki so povezane z izvajanjem dejavnosti za SODO, (b) tržne dejavnosti, kamor prištevamo predvsem izgradnjo elektroenergetske infrastrukture ter prodajo električne energije, (c) proizvodnja električne energije in (d) podporne funkcije.

Strategija skupine Elektro Gorenjska v prihodnjem obdobju ne bo več omejena samo na dosedanje dejavnosti, kljub temu da v prihodnosti ostajata vzdrževanje in izgradnja omrežja ter prodaja električne energije osnovna temelja delovanja skupine Elektro Gorenjska. Sedanje razmere v okolju, v katerem skupina Elektro Gorenjska deluje, le-to silijo v iskanje in izkoriščanje notranjih rezerv, predvsem pa v iskanje novih tržnih priložnosti na vseh tržno zanimivih segmentih. Skupina Elektro Gorenjska mora pri tem v največji meri koristiti sredstva iz razvojnih programov.

Poleg navedenih glavnih strateških izhodišč so smernice za postavitve ciljev skupine Elektro Gorenjska naslednje:

- uresničevanje zahtev in želja kupcev naših storitev ter zagotavljanje zadovoljstva delničarjev,
- optimalno vzdrževanje opreme in naprav,
- organizirati podjetje in skupino Elektro Gorenjska tako, da bo organizacija enostavna, pregledna ter stroškovno učinkovita,
- izražen mora biti timski duh delovanja podjetja,
- dvig kakovosti upravljanja in zagotavljanje kakovostnih in hitrih informacij za odločanje in operativno delo,
- dolgoročna stabilnost in donosnost poslovanja ter ukrepanje glede na sprejete plane in strategijo,
- povečanje produktivnosti in kakovosti dela zaposlenih z izobraževanjem zaposlenih za uspešno preobrazbo,
- spodbujanje zaposlenih k iskanju in predlaganju tehnoloških, tehničnih in organizacijskih izboljšav,
- spremljanje učinkovitosti poslovnih procesov s kazalniki in izboljševanje ter dvig učinkovitosti poslovnih procesov glede na dobro prakso in "benchmarking" poslovnih procesov v svetovno primerljivih elektro podjetjih,

Vizija

Vizija skupine Elektro Gorenjska je doseganje odličnosti poslovanja z zagotavljanjem prijaznih in inovativnih storitev svojim kupcem ter z odgovornim odnosom do okolja in zaposlenih v podjetju.

Poslanstvo

Poslanstvo skupine Elektro Gorenjska je:

- zagotavljanje kakovostne in zanesljive distribucije električne energije skladno s predpisi in pogodbenimi obveznostmi,
- razvijanje in trženje elektroenergetskih storitev,
- razvijanje in trženje novih storitev,
- povečanje dodane vrednosti pri prodaji električne energije in storitev,
- povečanje in optimiranje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov,
- zagotavljanje pogojev za razvoj in sam razvoj novih inovativnih podjetniških idej.

Vrednote

Vrednote skupine Elektro Gorenjska so:

- poslovanje v okviru zakonskih določil in etičnih norm,
- skrb za zaposlene in prizadevanje za izboljšanje njihovega zadovoljstva,
- delovanje skladno s politiko kakovosti,
- skrb za varovanje okolja,
- spodbujanje učinkovite rabe električne energije pri odjemalcih.

Aktualno

- stalno povečevanje konkurenčnih prednosti,
- razmejitev odgovornosti lastnikov poslovnih procesov in sistematično spremljanje ter analiziranje izvajanja, rezultatov ter zagotavljanje nenehnih izboljšav,
- varovanje podatkov in zagotavljanje celovitega obvladovanja poslovanja s podatki, z računalniškimi programi in opremo,
- zagotavljanje:
 - stalnega in celovitega nadzora nad zakonitostjo, pravilnostjo, urejenostjo in ažurnostjo poslovanja,
 - učinkovitega in gospodarnega poslovanja v skladu s strategijo in poslovno politiko ter z načrti družbe in v skladu z opredeljenimi postopki izvajanja procesov,
 - zanesljivosti in točnosti informacij ter poročil o poslovanju posameznih področij poslovanja in družbe kot celote,
 - poenotenja in racionalnosti delovnih postopkov,
 - stalnega izboljševanja kakovosti izvajanja posameznih poslov.

Cilje skupine Elektro Gorenjska za obdobje 2008-2011 lahko na kratko strnemo v naslednje:

1. optimizirati organizacijsko strukturo skupine Elektro Gorenjska v smislu zmanjševanja stroškov in večje učinkovitosti poslovanja,
2. trajno zagotoviti kakovostno, pravočasno in stroškovno učinkovito obratovanje in vzdrževanje omrežja ter izvajanje investicij v lastno elektroenergetsko infrastrukturo,
3. ostati eden najpomembnejših trgovcev na trgu z električno energijo in s storitvami v Sloveniji, z namenom doseganja večje dodane vrednosti pri poslovanju,
4. krepiti dejavnost izgradnje lastne infrastrukture,
5. izgradnja in vzdrževanje tujih elektroenergetskih naprav,
6. povečati obseg nadstandardnih storitev na področjih:
 - a. daljinsko odčitavanje merilnih podatkov, širjenje na področje odčitavanja drugih energentov,
 - b. izdelava študij in projektov za tuje naročnike in
 - c. izvajanje geodetskih storitev.
7. iskanje in realizacija novih tržnih priložnosti izven tradicionalnih elektroenergetskih področij,
8. izgradnja ali nakup vsaj ene večje male hidroelektrarne,
9. izgradnja več fotovoltaičnih (fotonapetostnih) elektrarn,
10. širjenje podjetniške klime v podjetju in uvedba ustrezne stimulacijske politike,
11. postati pomemben dejavnik strokovnega razvoja v regiji,
12. prenoviti informacijski sistem,
13. spodbujanje racionalne rabe energije in
14. učinkovito črpanje razvojnih sredstev.

Zastavljeni strateški cilji so logično nadaljevanje in nadgradnja strateških ciljev, opredeljenih v Poslovnem načrtu Elektro Gorenjska 2004-2007. Vsi strateški cilji, ki smo jim v družbi sledili do sedaj, se bodo še naprej izvajali in se dopolnjujejo z novimi zastavljenimi cilji, če niso v nasprotju z njimi.

Posebej je potrebno izpostaviti, da bomo nadaljevali z izvajanjem **naslednjih dosedanjih ciljev**:

- komuniciranje z zunanjo in notranjo javnostjo,
- sistematično delo s kadri,
- zmanjševanje stroškov poslovanja,
- kakovostno planiranje investicij,
- vse postopke nakupa opreme voditi s ciljem zagotavljanja kvalitetne opreme po primerni ceni,
- izvajati naloge, ki jih zahteva zakonodaja in pogodbene obveznosti.

Načrtov in ciljev skupini ne manjka, naloga vseh zaposlenih je, da dobro poznamo strateško usmeritev podjetja, na osnovi katere bomo izoblikovali nove poti, ki nam bodo omogočale doseganje dobrih poslovnih rezultatov, v prvi meri pa doseganje lastnih pričakovanj in lastnega zadovoljstva.

Ob tem lahko zaključimo z mislijo enega najuspešnejših slovenskih alpinistov svojega časa, Nejca Zaplotnika, ki je v svoji knjigi Pot zapisal:

"Kdor išče cilj, bo ostal prazen, ko ga bo dosegel, kdor pa najde pot, bo cilj vedno nosil v sebi!"

Naloge posameznih organizacijskih enot so:

- OE D0 skrbi za obratovanje in vzdrževanje naprav in omrežja ter izvajanje investicij. Enota je odgovorna za vse storitve in dejanja, ki so vezana na elektroenergetsko infrastrukturo.
- OE NP skrbi za nakup električne energije na trgu na debelo ter prodajo le-te končnim odjemalcem. Hkrati je enota odgovorna tudi za vse ostale storitve in dejanja, povezana s prodajo električne energije, v prihodnje tudi za možnost trženja nekaterih drugih energentov (npr. plin).
- OE IVG skrbi za tržno izvedbo vseh vzdrževalno-investicijskih del tako na lastni elektroenergetski infrastrukturi kot tudi na elektroenergetski infrastrukturi v tuji lasti. Poleg tega bo OE IVG odgovorna za organizacijo in trženje storitev izven področja elektroenergetike, kamor spada trženje počitniških kapacitet, trženje nepremičnin ipd.
- OE STS je podporna enota prej omenjenim trem enotam in hčerinskemu podjetju Gorenjske elektrarne. Procese, ki jih zagotavlja danes, bo zagotavljala tudi v prihodnje.
- OE FES je podporna enota prej omenjenim trem enotam in hčerinskemu podjetju Gorenjske elektrarne. Procese, ki jih zagotavlja danes, bo zagotavljala tudi v prihodnje.
- Gorenjske elektrarne skrbijo za proizvodnjo električne energije iz lastnih (obnovljivih) virov.

Aktualno

Poročilo svetovalcev uprave

Tehnološki park Škofja Loka Iztok Jenko

O načinu delovanja in kratko predstavitev projektov, ki so mi bili zaupani kot svetovalcu uprave za splošne zadeve, ste lahko prebrali že v decembrski številki internega glasila Elgo. Kljub temu pa menim, da le konstantno in transparentno obveščanje zainteresiranih javnosti o poteku razvoja aktivnosti prinaša sinergijske učinke.

Naše podjetje v letošnjem letu vstopa v nove tržne priložnosti. Zavedati se je potrebno, da znanje in strokovnost, ki ga ponujamo zaposleni, lahko pomaga pri konkurenčnosti, vedno in povsod pa velja temeljno pravilo: uspešnost je odvisna od prave priložnosti, ki jo je potrebno izkoristiti ob pravem trenutku s pravimi ukrepi in strategijami.

Zavedati se moramo, da Elektro Gorenjska lahko celostno pomaga svojim končnim odjemalcem: z izvajalnim inženiringom, izgradnjo, vzdrževanjem, dobavo električne energije, s svetovanjem pri energetsko učinkovitejših projektih, s kogeneracijskimi projekti itd. Cilj lahko dosežemo le z nujno potrebnimi spremembami na tržnem, proizvodnem, organizacijskem in investicijskem področju.

Razvojno je Elektro Gorenjska močno vpeta v gorenjsko regijo. Dobro poznavanje okolja lahko predstavlja nevarnost omejenosti terena. Po drugi strani pa odlično poznavanje regije, razvoja in uspešno preteklo sodelovanje s podjetji omogoča, da lahko s partnerskim povezovanjem postanemo tržno konkurenčni in strateško zanimivi tudi v prihodnosti. Elektro Gorenjska je tako skupaj s skupino podjetij in partnerjev 24. januarja 2008 podpisalo pismo o nameri o vključitvi v projekt Tehnološki park Škofja Loka, ki ga vodi Razvojna agencija Sora iz Škofje Loke. Gre za enega od projektov, opredeljenih v programu Resolucija o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007-2023. To je vladni projekt, ki ima nacionalne razvojne interese za posamezna področja regij in je vreden kar 160 milijonov evrov. Izgradnja gospodarskega središča Gorenjske z mrežnimi podpornimi institucijami zajema projekte, kot so: Poslovno-logistična obrtna cona Brnik, Tehnološki park Škofja Loka, Jesenice, Kranj, Tehnološki park informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) Kranj, Regionalni mrežni podjetniški inkubator in Univerzitetno mesto.

Cilji podjetja v naslednjem obdobju pri projektu Tehnološki Park Škofja Loka so:

- Zadržati in še povečati tržni delež pri dobavi električne energije.
- Zadržati in še povečati število zaposlenih v podjetju na račun angažiranja v TP Škofja Loka.
- Bistveno vplivati na ekologijo v delujoči regiji in v parku.
- Bistveno prispevati k večji proizvodnji energije iz obnovljivih virov.
- Bistveno povečati delež zelene energije, s katero naj bi se oskrbovali poslovni partnerji.
- Sodelovati pri svetovanju in izvedbi energetsko varčnih objektov tipa Minergie.
- Sodelovati s partnerji pri povezovanju Gorenjske kot regije, ki ima močan potencial tako gospodarsko kot tudi ekološko.

Nepremičninska dejavnost, celostno svetovanje na področju energetsko učinkovite izgradnje hiš ali pri obnovi stanovanj in starejših hiš, ni muha enodnevnica. Vsi smo priča številnim člankom, ki poudarjajo – bodimo energetsko učinkovitejši. Nihče pa ne ponudi recepta, kako dejansko ukrepati in kako prihraniti energijo in nenazadnje tudi denar. Poslanstvo podjetja na področju nepremičninskega trga, konkretno pri izgradnji energetsko varčnih hiš, je, da skrbno deluje na procesih lastnega razvoja in znanja. Interes celotnega podjetja je, da služi lastnim interesom in promovira blagovno znamko na področju trga nepremičnin in pri tem upošteva zadovoljstvo strank ter visoke evropske standarde s področja energetsko varčnih, samozadostnih hiš.

Znanje s tega področja, ki ga imamo zaposleni Elektra Gorenjska, lahko spremenimo v odlično konkurenčno prednost, ki v očeh končnega odjemalca ne bo predstavljala le ene od dodatnih možnosti zaslužka podjetja, pač pa je cilj, da

Tehnološki park Škofja Loka

Aktualno

nas bodo končni odjemalci resnično dojemali kot nepogrešljivega partnerja na domu, da bomo prvi, na katerega se bodo obrnili po nasvet. Mi pa jim bomo lahko pomagali pri rabi energije. Ta cilj lahko dosežemo, vendar le z ustrezno dopolnitvijo, z ustanovitvijo Službe za nepremičnine znotraj OE IVG. Delo, ki naj bi potekalo v navedeni službi, naj bi bilo osredotočeno tako na učinkovitejšo trženje počitniških kapacitet, ki so v lasti podjetja, kot tudi na ostala zemljišča in poslovne objekte. Poslovni objekti, ki ne služijo več svojim namenom, so tržno zelo zanimivi za pripravo na trg, tako v smislu oddajanja ali predelave za druge namene. S tem se seveda oplemeniti lastnina in možnost zaslужka.

V Medvodah, na 3600 m² velikem zemljišču, načrtujemo, da bo Elektro Gorenjska skupaj s strateškim partnerjem izpeljala pilotski projekt izgradnje energetske varčnih hiš, ki bodo ustrezale normativu Minergie, ki velja od leta 1983 v Franciji in v Švici. Ta normativ opredeljuje čim manjšo porabo celotne energije (elektrika, svetloba ...), merjeno v kWh/m² na leto. Minergie se deli na tri energetske nivoje, in sicer:

- Minergie: pomeni 42-37kWh/m² porabe celotne energije na leto,
- Minergie P: pomeni 37-32kWh/m² porabe celotne energije na leto in
- Minergie ECO: pomeni 30kWh/m² porabe celotne energije na leto.

Hkrati je načrt predelave nekdanjega KN Kranjska Gora v postopku, in sicer v tržno zanimiv večapartmajski kompleks s šest do osem apartmaji. Objekt bo predelan v energetske varčno zasnovo, s tem se bodo zmanjšali stroški vzdrževanja, bivanje bo še udobnejše, objekt bo zanimiv tudi za občino v smislu višje dodane vrednosti na področju turizma.

Poleg tega kriterija igra pglavitno vlogo finančni vložek, saj gradnja takšnega objekta ne sme presegati več kot 5-8 % stroškov klasične gradnje. Zanimivo je, da se stroški tekočega vzdrževanja s tako gradnjo lahko zmanjšajo tudi za 40 %, bistveno pa se izboljša kakovost bivanja. Gradnja Minergie se ne omejuje z materiali, kot so les, kovina, steklo, beton, temveč je osnova take gradnje ustrezna povezljivost komponent, in sicer: dobra izolacija hiše, pravilna postavitve objekta v naravo, pravilen prenos toplote in energije po objektu, uporaba različnih virov zajema energije, kot so pasivna energija sonca, geotermika, toplotne črpalke, pravilno prezračevanje ter dovajanje in odvajanje svežega zraka v bivalne prostore.

Nadaljujemo z razvojno-investicijskim projektom AMI

mag. Bojan Luskovec

V našem decembrskem glasilu sem v predstavitvi svojega področja dela predstavil tudi prednosti, ki jih prinaša uvedba "daljinskega odčitavanja števecv". Po dobrih treh mesecih dela se je pri tem projektu zgodilo že mnogo novega.

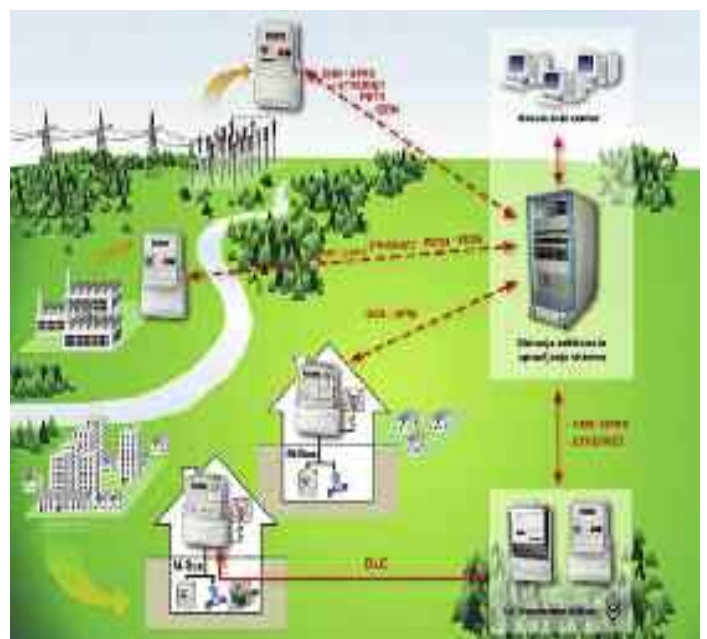
Razvojno-investicijski projekt, imenovan AMI sistem na področju distribucijskega podjetja Elektro Gorenjska, smo zastavili v sodelovanju s podjetjem Iskraemeco. Njihov prispevek pri projektu bo, med drugim, izdelava programa, ki bo poleg odčitavanja in krmiljenja števecv na odjemnih mestih, zagotavljal tudi spremljanje obratovalnih dogodkov in kakovosti električne energije v TP. Naj spomnim, da kratico AMI sestavljajo začetne črke angleških besed, ki v slovenščini pomenijo avtomatizirano upravljanje s števci različnih energentov. Naš projekt je naletel na precejšnje zanimanje distributerjev plina in toplote, zanimiv pa je tudi za komunalne organizacije, ki skrbijo za vodovodna omrežja.

Sprejet je terminski plan, po katerem sredi letošnjega leta začnemo z vgradnjo novih števecv na terenu, neposredno pri odjemalcih. V letošnjem letu je predvidena zamenjava približno 5000 enot, v naslednjih štirih letih pa približno po 19.000 števecv na leto.

Števci so poleg beleženja porabljene električne energije sposobni opravljati še veliko drugih funkcij, na primer daljinski odklop in priklop, dodatno spreminjanje tarif, komuniciranje z drugimi energetskimi in vodovodnimi števci itd. Števci so zgrajeni tako, da so sposobni obojestransko komunicirati po zgrajenih električnih vodih (DLC). V vsako transformatorsko postajo bomo vgradili koncentrador, kontrolni merilnik (števce energije, konice, kvalitete, signalizacija ipd.) in komunikacijski element, ki bo prek GSM/GPRS povezave prenesel podatke od TP do našega AMI centra.

V Elektru Gorenjska smo glede na spremembe že dopolnili tipizacijo merilnih mest. V soglasjih za priključitev bomo po novem določali le takšno merilno opremo, ki bo prilagojena za delovanje v sistemu AMI.

Da je bila odločitev Elektra Gorenjska, da se loti tako obsežnega projekta, ustrezna, upravičuje nedavno izdan Nacionalni akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2008-2016, ki energetskim podjetjem med drugim naroča uvajanje inteligentnih merilnikov v gospodinjstva in oblikovanje tarif, ki spodbujajo učinkovito rabo energije.

Shema delovanja sistema.

Aktualno

Obnova DV Bled - Bohinj 2 x 110 (35 + 20) kV

foto: Tomaž Sitar

110 kV omrežje, večinoma daljnovidno, v bodoče verjetno na nekaterih delih tudi kabelsko, je v Elektru Gorenjska "hrbtenica" napajanja. Omenjeno omrežje služi kot primarni napajalni vir za razdelilne transformatorske postaje napetostnega nivoja 110/x kV. Pričujoča dejstva zahtevajo montažo takšne opreme na energetskih objektih, ki v največji možni meri preprečuje okvare in omogoča obratovanje s čim krajšim časom, potrebnim za vzdrževanje.

Opis

Predmetni objekt je obnova DV 2 x 110 kV (35 + 20) kV Bled – Bohinj. Daljnovod je grajen za nazivno napetost 110 kV s stebri tipa sod. Trenutno obratuje levi sistem daljnovidna na 35 kV napetosti (gledano z Bleda proti Bohinju), desni sistem pa na 20 kV. Daljnovodni stebri so jeklene predalčne konstrukcije in so bili pred obnovo na obeh sistemih opremljeni z vodniki 150/25 mm² Al/Fe ter na konzole stebrov vpeti s steklenimi in porcelanastimi izolatorskimi verigami.

Omenjeni dvosistovski daljnovod prehaja skozi ozko dolino reke Save Bohinjke, kjer v zimskih mesecih nastopijo posebni vremenski pogoji, ko se na fazne in na zaščitni vodnik nabirajo dodatna bremena (sneg in ledene obloge). Posledica odpadanja dodatnih bremen iz vodnikov so kratkotrajne neenakomerne obremenitve vodnikov znotraj napenjalnih polj, ki povzročajo kratke stike med vodniki. Večina kratkih stikov nastaja med vodnikoma, montiranimi na zgornji in spodnji konzoli, kar je shematično prikazano na spodnji sliki.

V večini primerov se pojavi "galopiranje" vodnikov zaradi odpadanja dodatnega bremena in delovanja sile vetra na vodnik. Pri tem vrv niha z veliko amplitudo in majhno frekvenco, nihanje vrvi pa ima eliptično obliko.

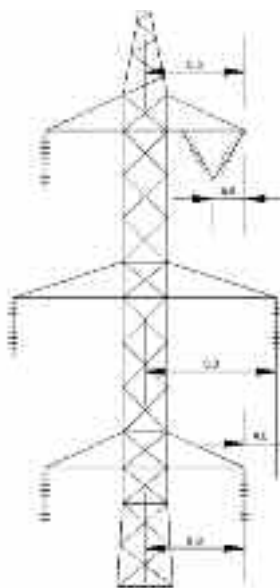
Probleme z odpadanjem dodatnih bremen in z njim povezanim galopiranjem vodnikov rešujejo na 20 kV oziroma na desnem sistemu montirani medfazni distančniki. Statistični podatki o učinkovitosti medfaznih distančnikov na 20 kV sistemu so pokazali, da je takšna rešitev ustrezna in prispeva k odpravljanju težav zaradi posledic nabiranja oziroma odpadanja dodatnega bremena na vodnikih. Vendar bo potrebno v primeru vzdrževanja oziroma zamenjave distančnikov zaradi varnosti izključiti oba sistema, kar pomeni nerazpoložljivost tako 110 kV kot tudi 20 kV sistema. Zaradi staranja opreme je vzdrževanje nujno in možne so različne okvare (npr. staranje izolacije, lom zaradi dodatnih obremenitev).

Razlogi za obnovo

Specifičnost terena, po katerem poteka trasa DV Bled – Bohinj, in z njim povezane težave z nabiranjem dodatnega bremena na vodniku je pokazala na smiselnost pregleda vodnikov zaradi suma "utrujenosti" vodnika. Pregled in analize je izvedel Inštitut za metalne konstrukcije. Rezultati analize so pokazali, da se obstoječi vodniki 150/25 mm² Al/Fe bližajo koncu "življenjske dobe". Poleg tega se v prihodnje v RTP Bohinj predvideva postavitve transformacije 110/20 kV. Takrat bo omenjeni 35 kV sistem prešel na 110 kV napetostni nivo. Do izgradnje daljnovidna Bohinj – Železniki bo RTP Bohinj napajana iz RTP Moste le radialno.

Alternativna rešitev

Iskala se je ustrezna alternativna rešitev za medfazne distančnike, ki bi odpravila omenjene nevarnosti pri obratovanju daljnovidna. Zbrani podatki o medfaznih stikih med vodnikoma na zgornji in spodnji konzoli, ki sta v navpičnem razporedu, nas napeljujeta k iskanju rešitve s premikom ene od omenjenih faz od navpičnice. To je način obešanja s t. i. V-verigo, kar prikazuje spodnja slika. To pomeni, da z V-verigo premaknemo vodnik, montiran na zgornji konzoli, proti stebri za približno 0,8 metra. Tako je horizontalni razmik med zgornjim in spodnjim vodnikom 0,8 metra, torej enak, kot je razmik med srednjim in spodnjim vodnikom.

Na podlagi teh podatkov lahko sklepamo: če se prej niso pojavljali kratki stiki med vodnikoma na srednji in spodnji konzoli z medsebojnim odmikom navpičnic 0,8 metra, se predvideva kratki stiki ne bi pojavljali med vodnikoma na zgornji in spodnji konzoli, kjer je medsebojna razdalja navpičnic enaka, vertikalno pa sta vodnika na še enkrat večji razdalji.

Ob potrebni zamenjavi obstoječega vodnika zaradi dotrajanosti se je pokazala kot ena od možnosti tudi povečanje preseka vodnika na 240/40 mm², katere smiselnost je podprla tudi služba za razvoj. Statična ocena je pokazala, da je potrebno zaradi povečanja preseka ojačati dve stojni mesti. Glede na starost obravnavanega daljnovidna (prvi del obratuje od začetka 80. let prejšnjega stoletja, drugi del pa od konca 80. let) in potrebne zamenjave vodnika ter drugačnega načina obešanja izolacije na zgornji konzoli s kompozitno izolacijo je bilo smiselno v fazi obnove zamenjati izolacijo tudi na srednji in spodnji konzoli.

Preverjanje dostopa za izvajalce.

Aktualno

Primerjava stroškov različice A (vodnik 150/25 mm² in medfazni distančniki) in B (vodnik 240/40 mm² in V-veriga) je pokazala, da je različica B ugodnejša za približno 40 odstotkov. Poleg tega se s povečanjem preseka zmanjšajo izgube in s tem se zmanjšajo tudi stroški izgub. Ocena je pokazala, da se za trenutno diskontno ceno električne energije pri prenosu moči 8 MVA v življenjski dobi 30 let zaradi povečanja prereza zmanjšajo izgube za približno 37.000 EUR.

Potek obnove

Priloge na projekt so se pričele v začetku leta 2007. Projektno dokumentacijo je izdelalo projektivno podjetje IBE, d. d.. Rekonstrukcijo, ki je potekala od 20. novembra do 6. decembra 2007, je izvedlo podjetje Dalekovod, d. o. o.. Odgovorni nadzornik je bil naš bivši sodelavec Lojze Zupanc, ki je svojimi bogatimi izkušnjami pripomogel, da so dela potekala nemoteno in kakovostno.

Pregled demontirane žice je potrdil pravilnost odločitve o zamenjavi žice, saj je bila zaradi medfaznih stikov le-ta na več mestih močno poškodovana.

Ob tej priložnosti bi se zahvalil službi za obratovanje za obratovanje za odobritev in izvedbo odklopov kljub sorazmerno neugodnim razmeram za odklope, službi za javna naročila, službi za razvoj in Gorenjskim elektrarnam, da so odstopili prostor v HE Soteska za potrebe začasnega skladišča.

Odgovorni nadzornik Lojze Zupanc na ogledu.

Še posebej bi se zahvalil Andreju Smrekarju za koristne nasvete, podjetju Dalekovod, d. o. o., za pravočasno izvedbo projekta kljub zahtevnosti terena, Niku Stevanoviču in Marjanu Cvetku pri koordinaciji izklopov ter vsem imenovanim in neimenovanim sodelavcem, ki so kakor koli sodelovali in pripomogli k uspešni zaključitvi projekta.

Prodaja električne energije poslovnim odjemalcem

Aleš Ažman, MBA

S 1. julijem 2004 se je po direktivi EU, ki uvaja pravila delovanja trga z električno energijo v slovenski pravni red, odprl trg z električno energijo za vse odjemalce, razen za gospodinjstva. Slednjim se je ta možnost ponudila nekaj let kasneje, 1. julija 2007, ko se jim je odprla možnost izbire najugodnejšega dobavitelja električne energije.

Poslovni odjemalci električne energije lahko prosto izbirajo dobavitelja električne energije. Z njim se dogovorijo o vseh elementih posla: o količini, ceni in o naboru dodatnih storitev ter sklenejo pogodbo o nakupu električne energije. Pogodbe se običajno sklepajo za obdobje enega leta, možno je skleniti pogodbo tudi za krajše ali daljše časovno obdobje, kar pa je seveda odvisno od dogovora med odjemalcem in dobaviteljem. Za potrebe svojih poslovnih odjemalcev smo za leto 2008 zakupili 660.000 MWh električne energije. Načrtovani obseg prodaje pa znaša 672.000 MWh za poslovne uporabnike in 330.000 MWh za gospodinjstva.

V letu 2008 pričakujemo povečanje prihodkov od prodaje električne energije za 17 % oziroma za nekaj več kot 7 milijonov evrov in za 4,6 % povečan fizični obseg prodaje.

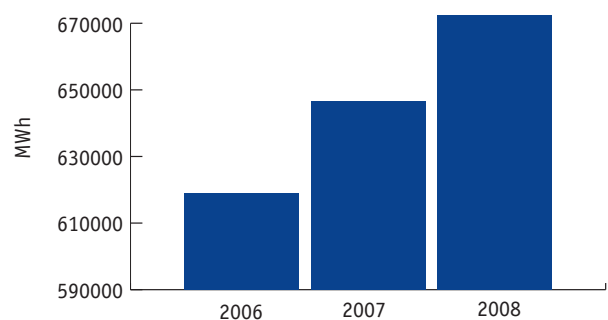
V letu 2007 je bilo poslovnim odjemalcem prodano 643.687.954 kWh električne energije, kar znaša 45.042.616,67 evrov, v letu 2006 pa je bilo prodano 619.578.595 kWh, kar znaša 35.079.062,00 evrov.

Za načrtovan prihodek pri prodaji poslovnim odjemalcem smo oblikovali točno določeno cenovno politiko, ki je razdeljena na segmente odjemalcev:

- veliki industrijski oziroma ključni kupci z letno porabo večjo od 1.000.000 kWh
- proračunski odjemalci, obvezni za sklepanje javnih naročil, in
- poslovni odjemalci, ki porabijo manj kot 1.000.000 kWh.

Cene za velike industrijske odjemalce se oblikujejo ločeno na individualnih pogajanjih o dobavi električne energije, omogočimo jim, da se sami odločajo o času nakupa in dolžini trajanja pogodbe. Pri proračunskih uporabnikih se cena oblikuje na osnovi izvedbe javnega razpisa, za ostale odjemalce, s porabo nižjo od 1.000.000 kWh, pa so cene določene v ceniku.

Prodaja električne energije poslovnim odjemalcem

V OE NP pričakujemo, da bo v letošnjem letu, to je prvič v zgodovini podjetja, fizični obseg prodaje končnim odjemalcem, tako poslovnim uporabnikom kot gospodinjstvom, znašal več kot milijardo kWh.

Aktualno

Novosti na področju poslovanja z odjemalci električne energije Majda Repnik

Leto 2007 je prineslo veliko novosti in sprememb v poslovanju z odjemalci električne energije. S 1. julijem 2007 se je odprl trg za gospodinjске odjemalce, torej odjemalce, ki na pogodbeni osnovi uporabljajo električno energijo za lastno domačo rabo. Trg električne energije je od tedaj naprej v celoti odprt, vsak odjemalec pa si lahko prosto izbira svojega dobavitelja.

Odprtje trga za gospodinjске odjemalce je zahtevalo kar nekaj priprav in prenove obstoječega načina poslovanja z odjemalci, ki smo jih uspešno izvedli in prilagodili. S prilagoditvijo pa so se naše aktivnosti do končnih odjemalcev še povečale: svoje odjemalce dodatno spodbujamo k odgovornejšemu ravnanju z energijo, vabimo jih k oskrbovanju z Reenergijo, električno energijo iz obnovljivih virov, razdeljujemo brezplačne varčne sijalke, ponujamo enostavne načine pregledovanja in poslovanja prek eStoritev, nagrajujemo plačevanje s trajnikom.

Leto 2008 ne bo nič manj pestro, kot je bilo leto 2007. Distributerji se bomo med seboj vse bolj razlikovali po paleti storitev za končne odjemalce. Dopolnjevali bomo obstoječe storitve in razvijali nove, ki bodo še bolj zadovoljevale odjemalce. Prepričani smo, da bomo z zanimivimi aktivnostmi postopoma spodbudili tudi nove odjemalce in si povečevali tržni delež. Najbolj aktualne aktivnosti vam predstavljamo v nadaljevanju.

eStoritve za naše odjemalce Popoln pregled in nadzor porabe električne energije po dejanskem stanju

Komunikacija na spletu je izrednega pomena, zato se svojim odjemalcem želimo približati tudi elektronsko. Zato smo razvili elektronsko storitev na spletni strani Elektra Gorenjska, imenovano eStoritve, na kateri imajo naši odjemalci možnost, da s prijavo v sistem za pridobitev gesla preverjajo tehnične podatke svojega merilnega mesta, prometno kartico izdanih računov in plačil, na podlagi vnosa stanja števca pa lahko tudi sami izdelajo informativni obračun dobavljene električne energije.

Elektronske storitve bomo v letu 2008 še izboljšali, tako da bomo odjemalcu ponudili tudi dostop do pregleda vseh izstavljenih računov v preteklem obračunskem obdobju. Pripravljamo tudi projekt, ki bo na spletni strani Elektra Gorenjska omogočal direktno javljanje stanja števca in avtomatsko izdelavo obračuna električne energije po dejanskem stanju.

Trajnik Enostaven, prihrani čas in denar

Tudi v letu 2008 nadaljujemo z akcijo spodbujanja plačevanja s trajnikom, ki vsakemu odjemalcu, ki se odloči za uvedbo trajnika za plačevanje računov električne energije, prinese darilo – varčno sijalko. Prednosti plačevanja s trajnikom so številne, predstavljamo jih na spletni strani in na mesečnih računih. Ga že imate? Je enostaven in zanesljiv, predvsem pa vam omogoča dodatne prihranke – tako pri času, kot tudi pri denarju. Če mesečno račun poravnate na poštne ali bančne okencu, na leto za to dodatno porabite od 15 do kar 26,40 evrov.

Varčne sijalke Brezplačno do učinkovitejše rabe električne energije

V septembru preteklega leta smo v sodelovanju s Holdingom slovenskih elektrarn, z distribucijskimi in drugimi podjetji pristopili k akciji spodbujanja varčnejše rabe električne energije. Od oktobra smo razdeljevali brezplačne varčne sijalke pod sloganom "Varčno sijalko v vsak dom", ne samo na sedežu podjetja, temveč tudi v treh Merkurjevih centrih na Gorenjskem. Do konca leta je po svojo brezplačno varčno sijalko prišlo približno 20 odstotkov vseh gospodinjских odjemalcev, ki jih oskrbujemo.

Tudi v letošnjem letu nadaljujemo z akcijo; s pomočjo posebne ekipe študentov jih bomo dostavljali neposredno na domove tistih odjemalcev, ki je še niso prevzeli. Akcija se je začela v sredini januarja in bo trajala nekaj mesecev. Želimo si, da bi nam uspelo dostaviti vsaj 80 odstotkov vseh varčnih sijalk v gorenjska gospodinjstva. Prepričani smo, da ste že prišli po svojo varčno sijalko, mogoče pa vseeno preverite pri vaših sosedih, ali so jo že prevzeli. Tudi vaša pomoč se bo obrestovala, saj si želimo, da bi vsi prispevali k skupni usmeritvi racionalnejše rabe električne energije.

Ohranjamo okolje z Reenergijo

Že lansko leto smo z odprtjem trga uvedli novo blagovno znamko električne energije za gospodinjске odjemalce, Reenergijo, ki prihaja iz obnovljivih virov. Člane kluba Reenergija, ki jih je od septembra 2007 že več kot 190, smo februarja obvestili o višini zbranih sredstvih v Skladu Reenergija, prosili smo jih za njihovo mnenje in predloge pri izbiri najbolj zanimivega ekološkega projekta, ki ga bomo financirali z zbranimi sredstvi. V začetku decembra lanskega leta je na strehi Biotehniškega centra Naklo v Strahinju začela obratovati sončna elektrarna, ki bo letno proizvedla 85.000 kWh Reenergije. Svečano odprtje bo spomladi. Kot se spodobi, bomo na ta pomemben dogodek povabili vse člane kluba Reenergija.

V letošnjem letu želimo družino uporabnikov Reenergije še razširiti, zato projektna skupina pridno izvaja aktivnosti za spodbujanje uporabe električne energije iz obnovljivih virov. 5. junija, točno na svetovni dan okolja, bodo vsi člani prejeli revijo kluba Reenergija. Obetajo se novosti tako za člane kot za naključne obiskovalce spletne strani tudi na spletni strani Reenergija (www.elektro-gorenjska.si/reenergija).

Osvežena oblikovna podoba računov za električno energijo

Že v letu 2007 smo pričeli z aktivno obnovo računov za električno energijo. S 1. 7. 2007 smo nekoliko spremenili obliko prikazovanja podatkov na računih za električno energijo, oblika je postala prijaznejša uporabniku. Velik poudarek pa smo namenili tudi obveščanju odjemalcev o dodatnih produktih, ki jih ponuja naše podjetje.

Posebno pozornost namenjamo obveščanju odjemalcev, čemur smo prilagodili tudi zadnje strani računov, ki smo jih tudi barvno popestrili, vsebine pa prilagodili aktualnemu dogajanju na

Aktualno

Pomembno je, da se zavedamo, da je skrb za okolje obveznost vseh nas in da je za njegovo ohranitev pomemben prispevek vsakega posameznika.

Zato, spoštovani sodelavci in ostali, ki prebirate naše interno glasilo:

Veseli bomo, če se boste tudi vi začeli oskrbovati z Reenergijo. Pristopna izjava za Reenergijo se nahaja kot priloga ali na hrbtni strani mesečnih računov, neposredno na informacijskem pultu Elektra Gorenjska in na naši spletni strani.

Včlanite se tudi vi in postanite ambasador odgovornega odnosa do okolja.

RE:ENERGIJA

elektro
gorenjska

področju ponudbe električne energije in spremljanju vsebin. Tako smo v januarju 2008 odjemalcem prikazali letošnjo porabo kWh v preteklem koledarskem letu in povprečno dnevno porabo, ki jo je odjemalec dosegel v enakem obdobju lani.

Del obveščanja odjemalcev zajema tudi sestava primarnih virov za proizvodnjo električne energije, ki navaja, iz katerih virov je pridobljena električna energija, ki jo naše podjetje dobavlja svojim odjemalcem.

Vabilo v klub Reenergija je prisotno na skoraj vsaki zadnji strani računa, odjemalci se lahko na preprost način, s pristopnico, ki je na zadnji strani, odločijo, da bodo tudi sami prispevali k ohranjanju čistejšega okolja.

Hitro in enostavno do informacij je seznam vseh kontaktov, ki so na voljo našim odjemalcem, ko želijo pridobiti informacije o prodaji in obračunu električne energije.

Leto 2008 prinaša s seboj tudi podražitev in dodatno zaračunavanje določenih storitev. Vsi se zavedamo, da na segmentu gospodinskih odjemalcev poslujemo z izgubo, in le prilagoditev cene električne energije nam bo omogočala poslovanje z dobičkom in konkurenčnost podjetja.

Podražitev električne energije

V začetku leta se je podražila cena električne energije za gospodinske odjemalce, v povprečju za šest odstotkov, kar pa še vedno ne pokriva stroškov nabavnih cen električne energije pri dobaviteljih. Naše podjetje je ob tem izvedlo pospešeno odčitavanje merilnih naprav na področju poslovnih odjemalcev, odčitavanje se je

izvajalo od 27. 12. 2007 do 11. 1. 2008, gospodinskim odjemalcem pa je bilo omogočeno, da so od 1. 1. 2008 do 11. 1. 2008 sporočili stanje kWh na merilnih garniturah, nakar smo jim obračunali porabo električne energije po stari ceni in po dejanski porabi. Tako smo v letu 2007 izvedli kar 15.350 obračunov po dejanski porabi električne energije gospodinskih odjemalcev.

Izvajanje in obračunavanje dodatnih storitev odjemalcem

Leto 2008 prinaša tudi novost v zvezi z obračunavanjem dodatnih storitev na področju prodaje električne energije. Glede na to, da se je v zadnjih letih število gospodinskih odjemalcev, ki želijo prejeti mesečni obračun električne energije po dejanski porabi, povečalo kar za nekajkrat, in da je vsak obračun po dejanski porabi najmanj še za enkrat podražil storitev, ki smo jo do sedaj izvajali brezplačno, smo se odločili, da dodatne storitve odjemalcem pričnemo zaračunavati. Energetski zakon v svojem 93. členu namreč določa, da mora "dobavitelj energije iz omrežja energijo meriti vsakemu odjemalcu. Tarifni sistem lahko določa, da se dobavljeno energijo obračunava enkrat letno ali v krajšem časovnem obdobju, v vmesnem času pa odjemalec plačuje akontacije". Tako bomo z zaračunavanjem dodatnih storitev pokrivali le materialne stroške storitve, in sicer bodo cene dodatnih storitev s 1. februarjem z vključenim DDV in poštnino znašale za:

Obračun električne energije po dejanski porabi: 2,1 EUR
Kopijo že izstavljenega računa za električno energijo: 1,44 EUR
Izpis odprtih postavk: 1,44 EUR

S tem ukrepom želimo odgovorno nastopati v razmerah odprtega trga in vsaj delno pokriti stroške prodaje električne energije. Storitve v zvezi s svetovanjem, spremembe naslovnih podatkov in obračun v zvezi s prenosom lastništva na merilnih mestih pa bomo še naprej izvajali brezplačno.

Aktivnosti na področju poslovanja z odjemalci je torej vedno več. Tovrsten način poslovanja od zaposlenih zahteva stalno motivacijo za delo in trud za čim bolj zadovoljne odjemalce. Naši odjemalci od nas pričakujejo profesionalen odnos, širok spekter znanja in časa, da se posvetimo vsakemu posebej. Pravilen pristop in večanje pestrosti ponudbe pa je pogoj za zadovoljstvo naših odjemalcev.

Dodaten izziv v letu 2008 je tudi dejstvo, da Slovenija do junija 2008 predseduje Evropski uniji, ki močno izpostavlja energetske učinkovitost in z njo povezan podnebno-energetski sveženj Evropske komisije, ki so ga prvič predstavili v sredini januarja 2008. V dokumentu je zapisano, da morajo članice unije do leta 2020 zmanjšati izpuste toplogrednih plinov za 20 odstotkov in povečati delež obnovljivih virov energije za 20 odstotkov. To velja tudi za Slovenijo, ki bo tako morala do leta 2020 delež obnovljivih virov energije iz šestnajst povišati na petindvajset odstotkov. V tistih delih gospodarstva, ki niso vključeni v sistem trgovanja z izpusti ogljikovega dioksida, pa bo izpuste lahko povečala za štiri odstotke.

Naloga Slovenije je, da doseže ustrezen politični dogovor med članicami Evropske unije. Vlada RS je pozdravila podnebno-energetski sveženj in izpostavila, da cilji zahtevajo resen nacionalni pristop in določeno prilagoditev razvojne strategije.

Izziv nam torej ne manjka.

Odsev četrtertletja

Novoletno srečanje upokoencev skupine Elektro Gorenjska

✍️ foto: mag. Renata Križnar

11. december – Tradicionalno novoletno srečanje upokoencev skupine Elektro Gorenjska je bilo ob zaključku leta v hotelu Jelovica na Bledu, v prelepem sončnem vremenu in s pogledom na jezero. Zbralo se je lepo število upokojenih sodelavk in sodelavcev, ki so ob dobrem kosilu in zvokih citer izkoristili priložnost za klepet in obujanje spominov na dni, ki so jih preživeli v službi. Predsednik uprave mag. Jože Knavs je vse navzoče lepo pozdravil, pohvalil udeležbo in dobro kondicijo vseh zbranih ter jim zaželel prijetno preživljanje praznikov, predvsem pa zdravja in podvigov polno novo leto 2008.

Polni vtisov, z novimi informacijami in zadovoljnih obrazov so se v poznih popoldanskih urah poslovili, vsi z upanjem, da se prihodnje leto ponovno srečajo. V tako velikem številu, seveda.

Srečanje upokoencev Gorenjskih elektrarn in fotografska razstava

✍️ mag. Marko Čarman in Hilda Bodlaj

4. december – V torek, 4. decembra, smo v Gorenjskih elektrarnah organizirali prvo srečanje upokoencev z željo, da tovrstna srečanja postanejo tradicionalna. Ker je hidroelektrarna Savica v Ukancu meseca maja proizvedla 1.000.000.000 kWh zelene elektrike in ker so za to zaslužni tudi naši bivši sodelavci, je bil razlog za srečanje še toliko večji. Zelo pohvalno in nepričakovano se je vabilu uprave odzvalo 24 od 27 aktivnih in upokojenih sodelavcev. Če bi jim zdravje dopuščalo, bi se srečanja udeležili vsi upokojenci. Naj omenim, da je trenutno naš najstarejši aktivni upokojenec gospod Janko Prevc, doma iz Škofje Loke, ki bo letos dopolnil že 94 let. Upokojenci so si najprej z zanimanjem ogledali fotografsko razstavo Milana Jezerška, ki je zelo aktiven član fotografske sekcije Elektra Gorenjska. Življenje v naravi in naši proizvodni objekti so glavni motivi, ki jih skuša ujeti v fotografski objektiv. S kratkim nagovorom direktorja in z željo po ohranitvi dobre kondicije se je srečanje ob pogostitvi nadaljevalo v prijetno popoldne. Zadovoljni obrazi in prisrčni stiski rok so na koncu potrdili, da so tovrstna srečanja zelo pomembna za ohranjanje stikov in nudijo možnost za obujanje spominov na pretekle dni. Naj jih dobra volja, smeh in zdravje spremljajo vse do naslednjega snidenja.

Foto: Drago Papler

Novinarska konferenca v Kranjski Gori ob zaključku izgradnje kabske povezave med Jesenicami in Kranjsko Goro

✍️ mag. Renata Križnar

13. december – Leto 2007 je bilo za Elektro Gorenjska poslovno uspešno. Za distribucijska podjetja je bilo v marsičem prelomno. Zgodile so se pomembne spremembe v regulativnem okviru in v tržnih pristopih posameznih akterjev na

slovenskem trgu z električno energijo. Družba je dosegla zastavljene poslovne cilje, uresničila zastavljene načrt investicij, prav tako pa je v Kranjski Gori zaključila pomemben projekt izgradnje 2 x 20 kilovoltne kabske povezave med Jesenicami in Kranjsko Goro, ki bo omogočala razvoj turizma in regije. Razlogov je bilo torej več kot dovolj, da smo za medijske predstavnike ob zaključku leta, 13. decembra, v hotelu Lek v Kranjski Gori, organizirali novinarsko konferenco.

Uvodoma je župan občine Kranjska Gora poudaril pomemben doprinos nove pridobitve za Kranjsko Goro, saj je to regija, ki v zadnjih letih beleži ogromen porast hotelirstva in turizma. Tako v zimski kot v poletni sezoni v Kranjsko Goro prihajajo številni gostje, ki aktivno preživljajo svoj prosti čas. Zanesljiva in kakovostna oskrba z električno energijo je ključnega pomena, da se regija lahko nemoteno razvija in omogoča gostom najboljše možnosti za oddih.

Predsednik uprave mag. Jože Knavs je na novinarski konferenci uvodoma povzel pomembne ključne dogodke, ki so zaznamovali Elektro Gorenjska v letu 2007, izpostavil poslovne rezultate, pomembne investicijske in tržne projekte podjetja, predvsem zaključitev 1,5 milijona evrov vredne investicije, izgradnje 2 x 20 kilovoltne kabske povezave med Jesenicami in Kranjsko Goro, ki predstavlja enega od ključnih infrastrukturnih pogojev za nadaljnji, predvsem turistični razvoj te zgornjesavske občine. Na kratko je predstavil tudi razloge za napovedano podražitev električne energije z novim letom. Ob zaključku se je posvetil tudi trendom, ki se nam obetajo v tej panogi.

Druga dva govornika sta novinarjem v nadaljevanju podrobneje predstavila naslednje vsebine: Edvard Košnjek, izvršni direktor OE DO, je predstavil zaključene in načrtovane investicije Elektra Gorenjska v prihodnjem obdobju, opredelil finančne vložke in izpostavil pomembnost, da je za nas zanesljiva in kakovostna dobava električne energije ključnega pomena. Poudaril je, da je umeščanje elektroenergetskih objektov dolgotrajen in težak postopek, da smo velikokrat soočeni s številnimi problemi in težavami, ki so tudi posledica slabe osveščenosti ali nestrinjanja različnih organizacij in skupnosti.

Foto: Arhiv Elektra Gorenjska

Odsev četrletja

V decembru smo bili priča številnim negativnim objavam v medijih zaradi napovedane podražitve cen električne energije za gospodinjstva. Aleš Ažman, MBA, izvršni direktor OE NP, je zato novinarjem podrobneje predstavil razloge za dvig – električna energija postaja namreč vse bolj omejena in draga dobrina, večje povpraševanje na trgu pa povzroča tudi dvig cen. Poudaril je, da je Slovenija država, kjer cene električne energije za gospodinjstve ne sledijo cenam elektrike za podjetja, do sedaj se tudi niso gibale sorazmerno z drugimi cenami življenjskih potrebščin in energentov. Na kratko je predstavil primerjave cen elektrike v drugih državah EU in dodal nekaj dejstev, ki so oblikovale cene električne energije drugod v Evropi.

Novoletna zabava zaposlenih pri Avseniku mag. Renata Križnar

14. december – Kot se vsako leto spodobi, smo tudi ob zaključku leta 2007 organizirali novoletno zabavo za zaposlene. Lanskoletna lokacija nas je očarala s svojim ambientom, zato smo za prizorščje tudi tokrat izbrali gostilno Pr'Jožovc v Begunjah. Kot se po protokolu spodobi, je na začetku vsem zaposlenim nekaj besed spregovoril predsednik uprave, mag. Jože Knavs. Zaželel nam je, naj nam leto 2008 prinese zdravja in uspehov, in nas prijetno presenetil z veselo novico, ki se je očitno poznala na naših transakcijskih računih. Moto tovrstnih zabav je predvsem spoznavanje novih zaposlenih, druženje in, seveda, zabava. V uvodnem delu prijetnega druženja smo na zabavi prvič razglasili tudi naj sodelavca in naj skupino leta 2007. Naj vam osvežim spomin, v lanskem letu smo vas povabili k sodelovanju, da predlagate in nato tudi glasujete za naj sodelavca ali sodelavko in seveda za naj skupino. Vsi, ki ste se udeležili zabave, veste, da je bil za naj sodelavca v letu 2007 razglašen Boštjan Trampuš, naj skupina pa so v letu 2007 postale tajnice vseh organizacijskih enot. Nagrajeni niso skrivali navdušenja nad razglasitvijo, prav tako so bili zelo veseli nagrad, ki so si jih zaslužili. Tudi v letošnjem letu bomo nadaljevali akcijo izbiranja naj sodelavca oziroma sodelavke in naj skupine; izbrane pa bomo prav tako kot lani razglasili na novoletni zabavi.

Na zabavi ni manjkalo dobre hrane in pijače, glasbena skupina Malibu je poskrbela za poskočne glasbene ritme, za "muskelfiber" med navdušenimi plesalci naslednji dan in za ustrezno dozo energije. Energije tako ni zmanjkalo do zgodnjih jutranjih ur. In prepričani smo lahko, da smo si dovolj energije nabrali za nove delovne in osebne uspehe, s katerimi se že soočamo v letošnjem letu.

Božiček, božičiček, božičiček Alenka Andolšek

18. december – Božiček tudi letos ni pozabil na naše najmlajše. Kljub obilici dela, ki ga ima ob

Foto: mag. Renata Križnar

koncu leta, jih je obiskal v torek, 18. decembra. Telovadnica osnovne šole Simona Jenka na Primskovem je bila polna otrok in njihovih staršev in vsi so nestrno čakali dobrega moža, še posebej pa darila, ki jih je prinesel s seboj. Čas do prihoda božička jim je popestrilo plesno društvo Netopir iz Kranja s plesno predstavo. Otroci so zaplesali skupaj z nastopajočimi, nato pa je

končno napočil trenutek, ko so lahko skupaj poklicali božička. Božiček se je hitro odzval njihovim glasnim klicem, skupaj so zapeli nekaj pesmic, nato pa je vsakega izmed otrok poklical sebi po imenu in mu izročil darilo. Odhajali so polni lepih vtisov in z obljubo, da bodo pridni tudi v letu 2008, saj jih dobri mož prihodnje leto mogoče zopet obiše.

Odsev četrletja

Distribucija varčnih sijalk po terenu

✍ mag. Renata Križnar

18. januar – "Varčna sijalka v vsak slovenski dom" je bil moto vseslovenske akcije Holdinga slovenskih elektrarn, ki se ji je pridružilo tudi podjetje Elektro Gorenjska. Namen akcije je spodbujati varčnejšo rabo električne energije. Vsi odjemalci električne energije Elektra Gorenjska smo lahko od 8. oktobra do konca meseca novembra 2007 brezplačno prevzeli svojo varčno sijalko na informacijskem pultu na sedežu podjetja ali v izbranih Merkurjevih prodajnih centrih po Gorenjskem. Tako je varčno sijalko prevzelo približno 20 % vseh gospodinjstev odjemalcev.

Ker želimo, da bi varčno sijalko dobilo vsaj 80 % naših gospodinjstev odjemalcev, smo se odločili, da akcijo nadaljujemo. Z mesecem januarjem smo začeli varčne sijalke s pomočjo posebne ekipe študentov dostavljati neposredno na domove tistih odjemalcev, ki jih še niso prejeli. Akcija bo trajala nekaj mesecev in tisti, ki varčne sijalke še niste prejeli, lahko v kratkem pričakujete naš obisk. S prevzemom varčne sijalke bomo dokazali, da se zavedamo svoje odgovornosti do okolja.

Seja sveta za ravnanje z okoljem

✍ Alenka Andolšek, Rudolf Ogrinc, mag. Renata Križnar

31. januar – Začetek leta je najboljši čas, ko lahko pregledaš dosežene cilje in rezultate ter postaviš smernice in nove strategije za nadaljnji uspešni razvoj.

Seja, ki je bila sklicana 31. januarja, je bila usmerjena v revizijo preteklega dela in postavitev novih smernic dela v novem letu. Uvodoma je predsednik Sveta za ravnanje z okoljem, Rudolf Ogrinc, pohvalil delo ekipe in dejal, da s tem naše delo ni zaključeno, da moramo vsi zaposleni z vso resnostjo in s skrbnostjo prepoznati nove okoljske vidike, ki na tak ali drugačen način ogrožajo okolje in človeka ter pripraviti ustrezne programe, ki bodo tovrstne vplive tudi odstranili. Poudaril je, da morajo vse organizacijske enote poskrbeti za dosledno izvajanje nalog, zbiranje evidenčnih listov in izpolnjevanje zahtev, ki jih zahteva ISO 14001.

Uspešno delo, ki ga je Svet za ravnanje z okoljem opravilo v preteklem letu, se je odrazilo tako v zaključenih programih, pri pripravi okoljskega poročila in pri presoji certifikata ISO 14001. Uspešno certificiranje standarda odgovornega

ravnanja z odpadki ob zaključku leta 2007 je posledično zahtevalo revizijo in določitev novih programov, s katerimi bomo omejili in odstranili škodljive vplive na okolje in na počutje ljudi tako znotraj kot zunaj organizacije.

Razpis za prepoznavanje novih okoljskih vidikov

Pokažite svoj odnos do okolja – sporočite nam še neprepoznane pomembne okoljske vidike!

V zadnjem času nas neprestano oblegajo z informacijami o tem, kako moramo povečati skrb do okolja: zmanjšati moramo emisije toplogrednih plinov, zmanjšati porabo električne energije in s tem posledično povečati uporabo obnovljivih virov

Tega se v podjetju dobro zavedamo, saj smo to dokazali z mednarodnim standardom ISO 14001/2004, ki smo ga pridobili v drugi polovici leta 2006. Standard ISO 14001/2004 zahteva, da mora odgovorno ravnanje do narave postati del rednega poslovanja in del trajnostnega razvoja podjetja (del poslovnih načrtov, naložb in razmišljanja vodstva).

Ena izmed osnovnih aktivnosti ob začetku delovanja Sveta za ravnanje z okoljem je bila opredelitev oziroma prepoznavanje pomembnih okoljskih vidikov Elektra Gorenjska. To je prepoznavanje tistih vidikov, ki jih Elektro Gorenjska ustvarja s svojo dejavnostjo oziroma v svojih delovnih procesih in negativno vplivajo na okolje. To je npr. hrup transformatorjev, ki vpliva na počutje ljudi, izvajanje gradbenih del pri investicijah in vzdrževanju, ki vpliva na spremembe okolja in prostora ... Za vsak prepoznan okoljski vidik se nato izdelava program, v katerem je navedeno, kako in do kdaj je potrebno posamezni vidik sanirati.

Svet za ravnanje z okoljem je prepoznal naslednje okoljske vidike v podjetju Elektro Gorenjska:

- izpusti SF6 pri napravah v obratovanju,
- elektromagnetno sevanje (EMS) EEN,
- hrup transformatorjev,
- sevanje monitorjev in računalnikov,
- izliv olja za TP - obratovanje, vzdrževanje, okvare,
- izliv pri skladiščenju olja za TP in goriv,
- izliv pri skladiščenju olja za vozila,
- izliv olja in goriv pri transportu (pretakanju, nezgode) in delu na terenu ter ravnanje z nevarnimi snovmi,

- ravnanje in izliv nevarnih snovi – akumulatorji,
- nastajanje gradbenih in tehnoloških odpadkov pri izvajanju investicij in vzdrževanja,
- nastajanje tehnoloških odpadkov pri izvajanju del na MKN,
- nastajanje odpadkov pri izvajanju vzdrževalnih del v avtoparku (oljni filtri, odpadna olja, akumulatorji, gume, mastne krpe),
- nastajanje elektronskih odpadkov – baterij, kartuš pri administrativnih delih,
- nastajanje odpadkov pri administrativnih delih – papir, kartoni, plastika,
- izvajanje gradbenih del pri investicijah in vzdrževanju.

Golte – 15. zimske športne igre EDS

✍ mag. Renata Križnar

2. februar – Letošnje 15. zimske športne igre EDS, ki jih je tokrat organiziralo Elektro Celje na Golteh, bodo Elektru Gorenjska ostale v zelo lepem spominu, saj smo skupno osvojili prvo mesto. Med petimi elektrodistribucijskimi podjetji so tekmovanja potekala v dveh športnih disciplinah, v veleslalomu in v smučarskih tekih. Čeprav vreme organizatorjem in tekmovalcem ni bilo naklonjeno, smo Gorenjci dokazali, da nas težke razmere ne ovirajo pri doseganju najboljših rezultatov. Premagali smo vso konkurenco in v skupnem seštevku točk zasedli zavidljivo prvo mesto. Sledila sta nam Elektro Ljubljana in Elektro Celje.

"Bistvo tovrstnih druženj ni tekmovanje in borba za doseganje najboljših rezultatov, pač pa priložnost za dodatno graditev medsebojnih odnosov, spoznavanja posameznikov in možnost povezovanja zaposlenih znotraj organizacije in širše. Vsekakor pa je lepo videti veselje športnikov iz lastnega podjetja, ki osvojijo najvišje mesto. Zelo sem ponosen na dosežek Elektra Gorenjska in prepričan sem, da je zmaga tudi rezultat dobre organizacijske klime, ki vlada v podjetju," je po zaključku 15. zimskih iger tekmovalcem povedal **predsednik uprave mag. Jože Knavs**.

Foto: Marko Vilfan

K sodelovanju vabimo tudi vas, drage sodelavke in sodelavci, saj vas želimo spodbuditi, da pogledate okoli sebe in mogoče prepoznate še kakšen okoljski vidik, ki ga do sedaj nismo opazili in prav tako vpliva na naše počutje, delovne pogoje, na našo okolico ...

Veseli bomo vsakega vašega prepoznanega vidika, pošljite ga članom ali predsedniku Sveta za ravnanje z okoljem v elektronski obliki, saj bomo s skupnimi dejani lažje poskrbeli za naše okolje.

Vaše predloge in nove prepoznane vidike pričakujemo **do 30. aprila**.

Gremo na počitnice!

Razpis za uporabo počitniških objektov

od 23. 5. 2008 do vključno 12. 12. 2008

Preživite svoj dopust v počitniških kapacitetah Elektra Gorenjska. V pestri ponudbi boste našli počitniške objekte, pa če svoj načrtovani oddih najraje preživljate na morju, v toplicah, ob jezeru ali v gorah.

Razlogi, zakaj letovati v naših počitniških kapacitetah

Želimo si, da bi bili do vas, spoštovani letovalci, še dostopnejši, prijaznejši in cenovno ugodni, zato smo v letošnjem letu pripravili nekaj **novosti**:

- **znižali smo cene** letovanj v naših počitniških kapacitetah,
- oblikovali smo **sezonske in izvensezonske cene**,
- razširili ponudbo **z novimi počitniškimi kapacitetami**,
- in glavno, po novem vam ob zaključku letovanja nudimo **brezplačno čiščenje***.

Celotno ponudbo in pogoje poslovanja počitniških kapacitet najdete na **novi spletni strani** www.elektro-gorenjska.si/turizem

Na spletni strani lahko vedno:

- preverite novosti v ponudbi kapacitet,
- preverite proste termine in oddate povpraševanje za rezervacijo določenega termina,
- dobite informacije o akcijskih in "last minute" ponudbah - ob prijavi nam morate posredovati svoj elektronski naslov.

Za lažje poslovanje oziroma razporejanje v počitniških kapacitetah smo pripravili tudi Pravilnik o počitniški dejavnosti podjetja Elektro Gorenjska, d. d.**

**Sprehodite se po naši ponudbi in izberite počitnice v naših počitniških kapacitetah.
Prepričani smo, da boste zadovoljni.**

Toplice

NOVOST - Terme LENDAVA

V želji po dodatnem ugodju svojih gostov smo v ponudbo vključili Terme LENDAVA. Ponujajo vam številne možnosti za aktivno preživljanje prostih dni. So v neposredni bližini Madžarske.

Na voljo je velik olimpijski bazen, naftni bazen, ki je zanimiv za vse, ki imajo težave s kožo.

Spoznajte pokrajino, aktivnosti in celotno ponudbo novih počitniških kapacitet na naši spletni strani: www.elektro-gorenjska.si/turizem

* V ceno letovanja je vključeno čiščenje kapacitet, v kolikor najem počitniške kapacitete traja sedem dni ali več. Brezplačno čiščenje ni možno na Voglu. Za termine, ki so krajši od 7 dni, je možno naročiti čiščenje pri čistilnem servisu proti plačilu (podatki na nakaznici).

** Pravilnik velja za notranje in zunanje uporabnike počitniških kapacitet, na voljo je tudi na: www.elektro-gorenjska.si/turizem/splošni_pogoj

Simonov zaliv – Izola

- Opis kapacitet:** WC, tuš, štedilnik in hladilnik
Sezona: junij, julij, avgust, september
Izven sezone: januar, februar, marec, april, maj, oktober, november, december
Recepcija: Turistična agencija Bele skale, Cankarjev drevored 2, Izola, telefon: (05) 64 03 555 ali 041 671 540
Posebna ugodnost: BREZPLAČNO ČIŠČENJE APARTMAJEV za termine, ki so določeni v razpisu.
Čistilni servis: Blagojevič Nenad s.p., Regentova 2, Ankaran, kontaktna oseba: ga. Stojanka Markovič, telefon: 031 603 850

Tip apartmaja	Število ležišč	balkon	razgled na morje	pečica	ogrevanje	žar	živali v apartmaju	Sezona Cena/dan (v EUR)	Izven sezone Cena/dan (v EUR)
Tip A (5)	1/6	x	x	x	x	x		31	26
Tip A (6)	1/6	x	x	x	x	x		31	26
Tip A (7)	1/6			x	x	x		31	26
Tip A (8)	1/6			x	x	x		31	26
Tip A (1)	1/5	x	x	x	x			31	26
Tip A (2)	1/5		x	x	x			31	26
Tip A (3)	1/5		x	x	x			31	26
Tip A (4)	1/5		x	x	x			31	26
Tip B (59)	1/4	x	x	x	x			26	21
Tip B (60)	1/4	x	x	x	x		x	26	21
Tip C (58)	1/3		x	x	x		x	26	21
Tip C (48)	1/3		x	x	x			26	21
Tip C (49)	1/3	x	x	x	x	x		26	21

Dajla – Novigrad, Hrvaška

- Opis kapacitet:** WC s tušem, štedilnik, pečica in hladilnik
Sezona: junij, julij, avgust, september
Izven sezone: januar, februar, marec, april, maj, oktober, november, december
Recepcija: FE-MI turist agency, Karigador, telefon: 00385 52 735 292
Posebna ugodnost: BREZPLAČNO ČIŠČENJE APARTMAJEV za termine, ki so določeni v razpisu.
Čistilni servis: SPERT d.o.o., Sv. Ivan 148, Umag, kontaktna oseba: g. Marjan Ocepek, telefon: 00385 98 951 21 06

Tip apartmaja	Število ležišč	razgled na morje	žar	živali v apartmaju	Sezona Cena/dan (v EUR)	Izven sezone Cena/dan (v EUR)
Tip B (1)	1/5	x	x		33	28
Tip B (3)	1/5			x	33	28
Tip B (2)	1/4	x	x		33	28

Dodatna ponudba:

Beli Križ nad Portorožem in Krvavec

Počitniški domovi Elektrogospodarstva Slovenije razpolagajo s sobami in apartmaji na Belem Križu nad Portorožem in apartmaji na Krvavcu.

Kontaktne osebe: ga. Viljenka Kohek, (02) 220 05 52,
 e-pošta: viljenka.kohek@eldom.si in
 g. Aleš Lešnik, telefon (02) 220 05 53,
 e-pošta: ales.lesnik@eldom.si.

Več o ponudbi na:
www.elektro-gorenjska.si/turizem

Barbariga - Pulj, Hrvaška Ločena ponudba

- Opis kapacitete:** tuš, WC, štedilnik, hladilnik in televizor
Možen najem: maj, junij, julij, avgust, september
Recepcija: Barbariga turist, d.o.o., Barbariga, telefon: 00385 52 528 110
Čistilni servis: Barbariga turist, d.o.o., Barbariga, kontaktna oseba: g. Moris Ivančič, telefon: 00385 98 206 233, 00385 52 528 110

Tip apartmaja	Število ležišč	pečica	Sezona * Cena/dan (v EUR)	Izven sezone** Cena/dan (v EUR)
Tip A (1)	1/5	x	25	20

Opozorilo: Zaradi slabe zasedenosti kapacitet je na voljo le en apartma, in sicer v zgoraj navedenih mesecih. Ostala dva apartmaja trži agencija SINDICOM po svojih tržnih cenah. Njihova ponudba je na voljo: www.sindicom.si

*Sezona: junij, julij, avgust, september

**Izven sezone: januar, februar, marec, april, maj, oktober, november, december

Termini letovanja v Barbarigi

Od/do	Dni	Od/do	Dni
23.05.-02.06.	10 dni	12.07.-22.07.	10 dni
02.06.-12.06.	10 dni	22.07.-01.08.	10 dni
12.06.-22.06.	10 dni	01.08.-11.08.	10 dni
22.06.-02.07.	10 dni	11.08.-21.08.	10 dni
02.07.-12.07.	10 dni	21.08.-31.08.	10 dni

Jezerca Bohinj – Ukanc

Tip apartmaja	Število ležišč	Kabel. TV	Živali v apartmaju	Sezona Cena/dan (v EUR)	Izven sezone Cena/dan (v EUR)
Tip A (1)	1/6			30	25
Tip A (2)	1/6		x	30	25
Tip A (3)	1/6	x		30	25
Tip A (4)	1/6	x		30	25
Tip A (5)	1/6	x		30	25
Tip A (6)	1/6	x		30	25

Opis kapacitet: tuš, WC, štedilnik, pečica, hladilnik, žar, ogrevanje in kabelska TV
Sezona: januar, februar, marec, julij, avgust, december
Izven sezone: april, maj, junij, september, oktober, november
Recepcija: LD Turizem, Mencingerjeva 10, Bohinjska Bistrica, telefon: (04) 574 76 00
Posebna ugodnost: BREZPLAČNO ČIŠČENJE APARTMAJEV za termine, ki so določeni v razpisu.
Čistilni servis: Čistilni servis ZANA s.p., Zg. Gorje 87, Zg. Gorje, kontaktna oseba: ga. Suzana Popovska, telefon: 041 461 994

Hribi Kranjska Gora

Opis kapacitet: tuš, WC, štedilnik, pečica, hladilnik, ogrevanje in kabelska TV, parkirno mesto v garaži
Sezona: januar, februar, marec, julij, avgust, december
Izven sezone: april, maj, junij, september, oktober, november
Recepcija: Hotel Prisank, Borovška c. 93, Kranjska Gora, telefon: 041 266 888
Posebna ugodnost: BREZPLAČNO ČIŠČENJE APARTMAJEV za termine, ki so določeni v razpisu.
Čistilni servis: ČISTOČA d.o.o., Ljubljanska 12f, Trzin, kontaktna oseba: ga. Elevina Goltes, telefon: 051 360 769

Tip apartmaja	Število ležišč	Sezona Cena/dan (v EUR)	Izven sezone Cena/dan (v EUR)
Tip A	1/6	25	20
Tip A	1/5	25	20

Hribi Vogel

Opis samostojne hišice: WC, štedilnik, pečica, ogrevanje, radio in TV
Recepcija: LD Turizem, Mencingerjeva 10, Bohinjska Bistrica, telefon: (04) 574 76 00

Sezona: januar, februar, marec, julij, avgust, december
Izven sezone: april, maj, junij, september, oktober, november

Tip apartmaja	Število ležišč	Sezona Cena/dan (v EUR)	Izven sezone Cena/dan (v EUR)
Tip A	1/6	25	15

Termini

Menjave gostov v počitniških kapacitetah Elektra Gorenjska so ob petkih. 7-dnevni termini za najem kapacitet so:

Od/do	Dnevi:	Od/do	Dnevi:	Od/do	Dnevi:
23.05.-30.05.	7 dni	01.08.-08.08.	7 dni	10.10.-17.10.	7 dni
30.05.-06.06.	7 dni	08.08.-15.08.	7 dni	17.10.-24.10.	7 dni
06.06.-13.06.	7 dni	15.08.-22.08.	7 dni	24.10.-31.10.	7 dni
13.06.-20.06.	7 dni	22.08.-29.08.	7 dni	31.10.-07.11.	7 dni
20.06.-27.06.	7 dni	29.08.-05.09.	7 dni	07.11.-14.11.	7 dni
27.06.-04.07.	7 dni	05.09.-12.09.	7 dni	14.11.-21.11.	7 dni
04.07.-11.07.	7 dni	12.09.-19.09.	7 dni	21.11.-28.11.	7 dni
11.07.-18.07.	7 dni	19.09.-26.09.	7 dni	28.11.-05.12.	7 dni
18.07.-25.07.	7 dni	26.09.-03.10.	7 dni	05.12.-12.12.	7 dni
25.07.-01.08.	7 dni	03.10.-10.10.	7 dni		

Razpisani termini so fiksni in se časovno ne morejo spreminjati. Le v primeru, da za termin ni interesenta, je možno kapaciteto uporabljati tudi krajše oz. daljše obdobje.

Splošne določbe

Prednost pri koriščenju kapacitet imajo zaposleni skupine Elektro Gorenjska, s tem, da se lahko v istem razpisnem roku prijavijo tudi upokojenci Elektra Gorenjska skladno s Pravilnikom o počitniških kapacitetah. Če po zaključenem razpisu počitniške zmogljivosti niso v celoti izkoriščene s strani zaposlenih skupine Elektro Gorenjska in nato upokojencev Elektra Gorenjska, se lahko prosti termini dodelijo zainteresiranim zunanjim koristnikom.

Cene

V ceno je vključen najem garsonjere, čiščenje garsonjere (v primeru najema garsonjere za 7 dni oziroma več) in DDV. V terminih, ki niso določeni v razpisu, letovalec sam naroči in plača čiščenje garsonjere oz. je dolžan sam očistiti garsonjero in jo zapustiti v takem stanju, kot jo je prejel ob prihodu. Turistična taksa in stroški prijave se plačajo na recepciji.

Plačilo

Plačilo dodeljenih počitniških objektov na podlagi tega razpisa zaposlenim obračunamo v enem obroku pri zneskih do 85 EUR, nad 85 EUR pa v dveh obrokih pri izplačilu osebnega dohodka, in sicer: prvi obrok v mesecu letovanja, drugi obrok pa mesec kasneje.

Upokojenci Elektra Gorenjska lahko znesek poravnajo v 2 obrokih, in sicer prvi obrok pred nastopom letovanja in drugega naslednji mesec po letovanju, do dne, ki se po datumu in številki ujema z dnevom nastopa letovanja. Plačilo se dokazuje z dostavo odrezka o opravljenem plačilu.

Odpuščanje najema kapacitete

Način odpuščanja dodeljenega počitniškega objekta je določena s Pravilnikom o počitniški dejavnosti podjetja Elektro Gorenjska.

Kdo lahko koristi počitniški objekt?

Dodeljeni počitniški objekt lahko koristi samo nosilec nakaznice z osebami, ki so navedene na nakaznici. Vsako kršitev ali zlorabo bomo v prihodnje dosledno upoštevali.

Prevzem in predaja kapacitet

Dodeljeni apartma lahko uporabnik prevzame ob 12.30 uri na dan pričetka letovanja.

V primeru, da koristnik letuje v terminu, določenem v razpisu, apartma zapusti najkasneje ob 9. uri, ko odda ključe v recepcijo (brezplačno čiščenje).

Koristnik, ki letuje v terminu, ki ni bil določen v razpisu, mora apartma očistiti sam. Očiščen apartma mora zapustiti ob 11. uri oziroma se o uri odhoda dogovori s čistilnim servisom.

Hišni red

Uporabniki so pri uporabi počitniških zmogljivosti Elektra Gorenjska dolžni dosledno spoštovati vsa prejeta in v počitniških kapacitetah navedena navodila ter uporabljati dodeljene počitniške kapacitete v smislu dobrega gospodarja. Koristnik je odgovoren za vso škodo, ki je nastala zaradi njegovega malomarnega in objestnega ravnanja v času njegovega letovanja v počitniški kapaciteti.

Vpis v knjigo gostov je obvezen. Vsak uporabnik odgovarja za škodo, ki jo povzroči v počitniškem objektu.

Škodo, ki jo je v počitniški kapaciteti, ali na njenem inventarju oziroma v počitniškem objektu koristnik povzročil sam ali oseba(e), ki je (so) z njim letovala(e), je dolžan odpraviti sam ali o njej obvestiti podjetje Elektro Gorenjska. Stroške za njeno odpravo je dolžan poravnati v predpisanem roku po prejemu računa.

Goste naprošamo, da v prostorih uporabljajo posteljnino in copate, ki jih prinesejo s seboj.

Uporabniki počitniških kapacitet Elektra Gorenjska morajo skrbeti za čistočo najetih apartmajev.

Zbiranje prijav zaposlenih in upokojencev

Zaposleni Elektra Gorenjska in upokojenci lahko prijavo na razpis oddajo osebno v tajništvo OE oziroma jo pošljejo po pošti do 11. 4. 2008. Na prijavi je treba izpolniti vse rubrike. Zaradi lažjega razporejanja in usklajevanja prijav je zaželeno, da navedete več ustrežajočih terminov tudi zunaj glavne sezone in krajev letovanja.

Zbiranje prijav zunanjih uporabnikov

Zunanji uporabniki lahko svoje prijave sporočite telefonsko po 20. 4. 2008 ali oddate povpraševanje na spletni strani: www.elektro-gorenjska.si/turizem

Rezervacije sprejema: ga. Irena Perčič, telefon: (04) 20 83 618

Želimo vam prijetno letovanje v počitniških kapacitetah Elektra Gorenjska!

Prijava za zaposlene

KRAJ LETOVANJA: _____

PRIIMEK IN IME PROSILCA: _____

EVIDENČNA ŠTEVILKA: _____

ORGANIZACIJSKA ENOTA: _____

SKUPNA DELOVNA DOBA: ____ let

Letoval(-a) bi v času:

od _____ do _____ ali

od _____ do _____

ROK PRIJAVE:
11. 4. 2008

Za letovanje poleg sebe prijavljam še naslednje uporabnike:

ŠT.	PRIIMEK IN IME	leto rojstva
1.	_____	_____
2.	_____	_____
3.	_____	_____
4.	_____	_____
5.	_____	_____
6.	_____	_____

Število šoloobveznih otrok prosilca, ki bodo letovali: _____

Letovanje v počitniških kapacitetah Elektro Gorenjska v letih:

2005: da ne 2006: da ne 2007: da ne

Elektronski naslov: _____

Datum: _____ Podpis nosilca prijave: _____

Če zgoraj navedene kapacitete ne morem dobiti v uporabo, me v istem terminu zanima letovanje v:

Odsev četrletja

Foto: Marko Vilfan

Podjetje Elektro Gorenjska je osvojilo štiri zlate, osem srebrnih in dve bronasti medalji, z dobrimi uvrstitvami ostalih tekmovalcev je bilo 529 točk dovolj za zmago pred drugo uvrščenim podjetjem Elektro Ljubljana, ki je doseglo 511 točk, in sicer so njihovi tekmovalci osvojili tri zlate, dve srebrni in šest bronastih odličij. Organizatorju, Elektru Celje, se je uspelo uvrstiti na tretje mesto, osvojili so kar pet zlatih, tri srebrne in štiri bronaste medalje, v skupnem seštevku so dosegli 474 točk. Z novimi pričakovanji se vidimo na 16. zimskih športnih igrah EDS v organizaciji Elektra Ljubljana.

Zlate medalje so osvojili:

- Damjana Pernuš
- Irena Perčič
- Monika Sodja
- Oto Prešeren

Srebrne medalje so osvojili:

- Andreja Golob
- Renata Križnar
- Marko Javornik
- Damjana Pernuš
- Maša Jamnik
- Jurij Kokalj
- Leopold Zupan

Bronasti medalji sta osvojila:

- Tomaž Jamnik
- Damjan Prašnikar

Še enkrat iskrene čestitke vsem tekmovalcem in spremljevalni ekipi, resnično ste dokazali, da je skupinski duh in homogenost ekipe ključni element uspeha!

Hvala tudi našim zvestim fotografom: Marku Vilfanu, Damjanu Prašnikarju in Marjanu Jereletu, ki vedno poskrbijo, da se dogodkov spominjamo s sliko.

Nekaj o globalni energetiki – predavanje mag. Marijana Koželja

✍ mag. Renata Križnar

26. februar – V torek, 26. februarja, smo na pobudo dolgoletnega sodelavca Elektra Slovenija, gospoda mag. Marijana Koželja, ki je med drugim član nadzornega sveta Elektra Gorenjska, organizirali predavanje na temo: Nekaj o globalni energetiki. Predavanja, ki je potekalo v sejni sobi OE DO, se je udeležilo veliko zunanjih gostov, ki so po predstavitvi nadaljevali zanimivo razpravo. Med udeleženci so bili tudi člani nadzornega sveta in predsednik nadzornega sveta Elektra Gorenjska Franc Lavrič. Udeleženci so pohvalili predavanje, ki se je zaključilo z mislijo: energetika je kompleksen pojem, ki ga moramo obravnavati celostno.

Stavka Sindikata delavcev dejavnosti energetike

✍ Leopold Zupan

12. marec - Na pobudo Sindikata delavcev dejavnosti energetike Slovenije je bila 12. marca izvedena opozorilna stavka. Izvršni odbor Elektra Gorenjska - Sindikat dejavnosti energetike se je preimenoval v stavkovni odbor, ki je opozorilno stavko iz solidarnosti podprl. In sicer v obliki stavkovnega odbora, ki je potekal od 13. 00 do 15.00 ure. Podprte so bile stavkovne zahteve, ki se bodo poskušale doseči z aktivnimi pogajanjmi.

Foto: Roman Bratun

Udeleženci predavanja.

Znanje je moč

Ali ste dober pogajalec?

✍ Majda Repnik, povzetek po seminarski nalogi

Pogajamo se praktično vsak dan, pa se tega niti ne zavedamo. Pogajamo se namreč v svoji družini, s prijatelji, sorodniki, na trgu, v podjetju in naše zadovoljstvo v življenju je v veliki meri odvisno od naših sposobnosti, kako se znamo pogajati.

Zlasti otroci v odnosu s svojimi starši znajo biti odlični pogajalci in tega se zavedamo šele takrat, ko že popustimo njihovim zahtevam. Vsi poznamo tisto: "Če mi kupiš čokolado, bom pa odnesel smeti," in podobne zahteve. Tudi to so pogajanja. Nekateri so rojeni pogajalci, nekateri pa se morajo tovrstnih sposobnosti v življenju pač naučiti. Po nekaterih ocenah je le 15 % pogajalskega uspeha odvisno od tehničnega znanja, 85 % pa od naših pogajalskih veščin.

"Nikoli se ne smemo pogajati iz strahu. Nikoli pa se ne bojmo pogajati," je rekel John Kennedy. Torej je pri pogajanjih zelo pomembno, da najprej spoznamo sami sebe, ocenimo svoje sposobnosti in svoje karakterne značilnosti. Šele potem je smiselno, da iščemo strategije in taktike, ki jih bomo v pogajanjih uporabili.

Tipi pogajalcev

Tipični pogajalski stili, ki so opisani spodaj in so povzeti po Kavčičevi knjigi "Kako se uspešno pogajati", so sicer ekstremno izražene lastnosti, ki jih imajo posamezni pogajalci. Vsak pogajalec ima nekaj slabih in nekaj dobrih lastnosti in teoretično poznavanje teh lastnosti je koristno v tem, da spoznamo najprej sebe in se analiziramo, nato pa svoje znanje uporabimo tudi za razumevanje obnašanja nasprotne strani in nadalje tudi oblikovanje v primerno nasprotno ravnanje. V kateri tip pogajalcev sodite?

Tekmovalec

Tovrsten pogajalec je odločen, vedno za hitro akcijo, nadvlada in je nepripravljen na popuščanja v pogajanjih. Je zahteven in hoče, da je vse po njihovo, je pa zelo pogosto površen. Takšen pogajalec je uspešen v izjemnih situacijah in le kratkoročno. Dolgoročni učinki pa so zelo negativni.

Tekmovalec je prepričan, da mora vse storiti sam in ne pusti zraven nikogar drugega. Ker ni pripravljen deliti usode z drugimi, spregleda pomembne informacije.

Njegove lastnosti so: napadalnost, prepirljivost, uveljavljanje lastnih interesov na račun drugih, selektivno poslušanje, spontanost, uporaba položaja, osredotočenost nase, prevladovanje, zmagati za vsako ceno, nekooperativnost, ozek v

nazorih, uporablja pogajalske taktike, priznava le svoj način komuniciranja in poskuša potlačiti konflikte.

Izogibovalec

Ti pogajalci ohranjajo "status quo" položaj. Držijo se ob strani in se ne želijo osebno angažirati, zato jih pogosto tudi izločijo iz pogajanj. Če pa so v pogajanjih, pa se radi držijo podrobnih navodil in precizno napisanih pravil in postopkov. Imajo malo moči in so zato zafrustrirani. So pa koristni, kadar obstaja nevarnost neprijetnih posledic zaradi spopada določenih ljudi in kadar je potrebno ohladiti preveč vročehrvne pogajalce na nasprotni strani.

Lastnosti izogibovalca: zadržanost, neodkritost, opreznost, sumničavost, izogibanje konfliktom in odločanju ali strinjanju, spoštovanje pravil, odlašanje z reševanjem, nagibanje k ohranjanju obstoječega, pesimistično razpoloženje, zavračanje komunikacij.

Sodelavec

Tovrstnega pogajalca vodi želja po doseganju pragmatičnih rešitev. Prizadeva si za dobre odnose in za vsebinsko plat pogajanj. Rad sodeluje z drugimi pri pogajanjih, vendar jih hitro izloči, če ugotovi, da ne prispevajo k reševanju problemov. Tudi konfliktov se loteva konstruktivno. To je najbolj zaželen stil, še posebej, kadar si obe strani prizadevata za hitro reševanje problemov.

Lastnosti sodelavca: samozavest, nepopustljivost, aktivno poslušanje, usmerjenost na odnose in vsebino, premišljena strategija, osredotočenost na reševanje problemov in timsko delo, obojestransko komuniciranje, pripravljenost na razpravljanje.

Usklajevalec

Usklajevalec si prizadeva, da bi v pogajanja vključil vse, ki jih pogajanje zadeva in pri tem lahko celo pretirava. Je prijateljsko usmerjen in veliko časa porabi za vzpostavljanje dobrih odnosov. Je prijeten in zaželen pogajalec, ki pa ga ne jemljejo resno in mu ne priznavajo veliko moči in vpliva, saj je preveč nagnjen k temu, da se z vsakim strinja.

Najpogostejše lastnosti: prevelika prilagodljivost drugim, delovanje brez jasnega cilja, velika

pripravljenost za strinjanje, reševanje konfliktov po neformalni poti, netekmovalnost, velika zaupljivost in želja po priljubljenosti, razdajanje sebe in nagnjenost k preobremenjenosti.

Kako se pogajati z določenimi tipi ljudi

Če je naš sogovornik nagnjen k dramatiziranju, njegovih scen ne smemo jemati preresno. Potrebujemo predvsem zvrhano mero potrpežljivosti. S poslušanjem ga lahko pomirimo in vzbudimo zaupanje v skupen trud k iskanju optimalne rešitve v smeri zadovoljlitve obojestranskih interesov.

Velikokrat se srečujemo z ljudmi, ki so polni starokopitnih načel in se strogo držijo pisanih pravil. So zelo nefleksibilni in po navadi nedozetni za spremembe. To nam otežuje delo pri prepričevanju. Starokopitnost moramo pri pogajanjih upoštevati in si vzeti veliko časa za argumentacijo predlogov. Vseeno si moramo postaviti meje, preko katere ne bomo šli.

Če opazimo, da nekdo brezvoljno spremlja naše argumentacije, smo za to lahko krivi tudi sami. V takšnem primeru moramo predlagane rešitve predstaviti tako, da bodo pri nasprotni strani vzbudile čim manj naporov in nezaželenega sodelovanja z njihove strani.

Srečujemo tudi ljudi, ki nas nikoli ne pustijo do besede, nas venomer napadajo in vztrajajo pri sprejemanju edino svojih, za nas večinoma popolnoma nesprejemljivih predlogov. Tu nasprotna stran pričakuje naš protinapad. Če ga ne dobi, jo presenetimo. Predvsem pa pokažemo interes za reševanje problema, kar je tudi razlog za veliko verjetnost kasnejšega popuščanja in upoštevanja tudi našega mnenja.

Zaradi različnih razlogov lahko sogovornik ne pokaže nobenega spoštovanja do nas kot pogajalcev in tudi ni preveč zainteresiran za kakršnokoli pogajanje. To se dogaja tudi, če je v poziciji moči. V teh primerih moramo paziti na neustrezne poga-

Energetska učinkovitost

jalske taktike nasprotne strani in jo na to takoj opozoriti. Naša meja do sodelovanja na tak način mora biti zelo očitna.

Težave nastopijo tudi takrat, ko nekdo v sodelovanju z nami že vnaprej vidi zaroto in ne verjame v obstoj zaupanja in skupnega reševanja konfliktov. Ohraniti moramo strogo posloven odnos brez vpletanja kakršnih koli negativnih čustev. Nastopati moramo z veliko mero samozavesti in spoštovanja.

Zaključek

Pogajamo se vedno ljudje, z vsemi našimi dobrimi in slabimi lastnostmi. Zato so medčloveški odnosi bistvenega pomena. Sogovornika je potrebno obravnavati na takšen način, kot želimo, da on obravnava nas; torej s spoštovanjem. V pogajanjih se namreč ni moč izogniti konfliktom in dober pogajalec je le tisti, ki zna obvladati sebe, svoja čustva, in vzpostaviti zaupanje v drugo stran.

Nikakor pa pogajanja ne smemo jemati kot način, kako drugo stran čim bolj prelisiti, temveč kot način komunikacije, proces, v katerem želimo zadovoljiti lastne potrebe, s hkratnim upoštevanjem nasprotnikovih interesov.

Energija si ali Štromberk prevzame pobudo

✍ Tatjana Šenekar, Informa Echo

Učinkovito ravnanje z energijo postaja zaradi intenzivnih podnebnih sprememb vse pomembnejše. Holding Slovenske elektrarne (HSE) je zato pred dvema letoma pričel s kampanjo Energija si, bodi učinkovit, ki ozavešča uporabnike o vse večji porabi električne energije in hkrati spodbuja k varčevanju in izvajanju drugih ukrepov, s katerimi lahko vsak posameznik prispeva k zmanjšanju porabe energije in manjšemu obremenjevanju okolja.

Kampanja Energija si, bodi učinkovit se nadaljuje tudi v letu 2008. Ker ljudje težko spreminjamo življenjske navade je kampanja zasnovana na nasvetih in z izobraževanjem skozi humor. Risani liki v oglasih, promocijskih materialih in na spletni strani posredujejo svoje nasvete v različnih povsem življenjskih situacijah, povezanih s trošenjem električne energije. Letos so se nasmejane in zabavne

karikature kampanje preselile tudi v svojo vas, ki so jo ustvarjalci zgodbe poimenovali Štromberk. O vasi in njenih prebivalcih, ki se ubadajo s preveliko porabo električne energije, teče zgodba, zapisana v zabavni, a hkrati izobraževalni ilustrirani knjigi z naslovom Energija si ali Štromberk prevzame pobudo.

Knjiga je nastala kot poslovno darilo HSE, v delih pa jo boste lahko prebrali tudi v glasilu Elgo – danes vam za pokušino ponujamo prvi del zgodbe.

Energetska učinkovitost

1. del

energ

Besedilo Branka Gradišnika,

po začetni ideji in risbah Danijela Trstenjaka,

z ilustracijami Zvonka Čaha.

Objlikoval: Branko Bačovič

ali Štromberk

Že v starih časih so bili Štromberžani energijsko zavedni, le da tega niso vedeli. Pazili so pač na to, da se niso čezmerno greli, ker so bila drva draga.

Prebivalci sosednjih Štramelj so jih nevida amirjali s skopornostjo. Še danes, ko se naselji že skoraj dotikata, pripovedujejo o Štromberžanih, da so si posami greli roke v skupnem gnojišču, ki da so ga skup spravljali pod vaško lipo prav na sredi sronjskega trga. Kdor je imel posami zunaj kakšno delo, je mimogrede potunkal roke, pa si jih je ogrel. Kadar je mrak, gnoj itak nič ne smrdi. Poleti, ko so vonjave močnejše, pa čiš so se mirkali in so se greli naje s koprivami, ki so se razrasle kakor na vsakem kmetiščju. Malo si povlekel z rokami med njimi, in že te je pogrelo.

Tako govorijo Štramelci, pa iz njih govori menda sama nevoščljivost, ker je Štromberk postal sedež novoustanovljene občine in se zdaj ponaša z občinsko stavbo, kjer lahko po mili volji čakajo ves dan na toplem. Za razliko od njih imajo Štramelci ogrevanje zastoj samo v knjižnici, kjer pa jih knjižničarke ne puščajo lepo ure in ure sedeti v brezdelju brez kakšne misli v glavi tako kot občinarji na občini Štromberžane, ampak jih silijo brati slovensko lepčevlje. Kakor se je izrazil nekaj štrameljski klokar: »Osebo je pod vaško literarno kritiko!»

Štromberk ni velik kraj. Praveprav je bil dolgo tako majhen, da ga na večini zemljevidov Slovenije ni bilo opaziti, če niso imeli sokočjega vida. Štramelci pravijo, da je nekdo nad Štromberk dejansko praščil sokol, ker je imel Štromberk za vrabca. A Štromberžani jim odgovarjajo samo: »Če je Štromberk vrabec, potem so Štramelje vrabčji klokar.»

Donedavna je bil Štromberk zgolj zaselek in je bil vrtan samo na specialnih tedarje J.L.A., pa še to samo zato, ker je vojska v čast doktrine »nič nas ne sme presenetiti« v vsakem zasečku sezidala

kamrnico. Najsi je to sreča ali smola, ampak zgodilo se je, da so voditelji Liste za trajnostni razvoj podeželja, ki jo je organizirala skupina vrtačkarjev v glavnem mestu z namenom, da jim država ne bi ručila vrtnih kop ob avtocesti, in kaj kakšnega pravega podeželana za na dno seznama kandidatske liste – toliko, da bi dali listi nekaj avtentičnosti – in ga našli v osebi Štromberžana Repinolja, daljnega sorodnika žene tajnika glavnega odbora. Repinolja je bil nasmeč rejec.

Lista je osvojila en mandat. Sledila je silna proslava z gostitjo, na kateri so kandidati zelo nepretnostno jedli sadove svojega vrtačkarstva in v naslednjih tednih drug za drugim pomeli od zastrupitve s svinom. Ostal je le Repinolja, ki se kot sagrizen rejec ni menil za vrtnine, in tako je moč po načelu nasledstva prevzel poslanski stolček.

energija si
Bodi učinkovit.

Vabimo vas, da obiščete spletno stran kampanje *Energija si, bodi učinkovit* na naslovu www.hse-energija.si, kjer boste našli več nasvetov za učinkovito ravnanje z električno energijo, pa tudi namige za ugodne nakupe energetske varčnih gospodinjstev aparatov, izobraževalno spletno igro in še marsikaj zanimivega.

Energetska učinkovitost

IJA SI

prevzame pobudo

Ta poslanski stolček ni bil tako nepomemben, kakor bi se zdelo na prvi pogled, kajti bil je za jezíček na tehtnici med levice in desnice. Ker so bile druge funkcije v državnem zboru že zdavnaj razdeljene, ga je politika skušala pridobiti na svojo stran tako, da so mu dali lastno občino.

No, občina je privabila v zaselek civilizacijo in vse, kar gre s njo. Za uradništvo je bilo treba sezidati stanovanja, za gradbince postaviti kontejnerje, za obuje urediti inžra- in infrastrukturo, kar je privabilo nove naložbenike. Banika je odprla podružnico, začel je delovati poštni urad, prišlo je do prvega bančnega in poštnege ropa, policija je odprla postaja, prebudilo se je nočno življenje, prišli so fotoreporterji itn.

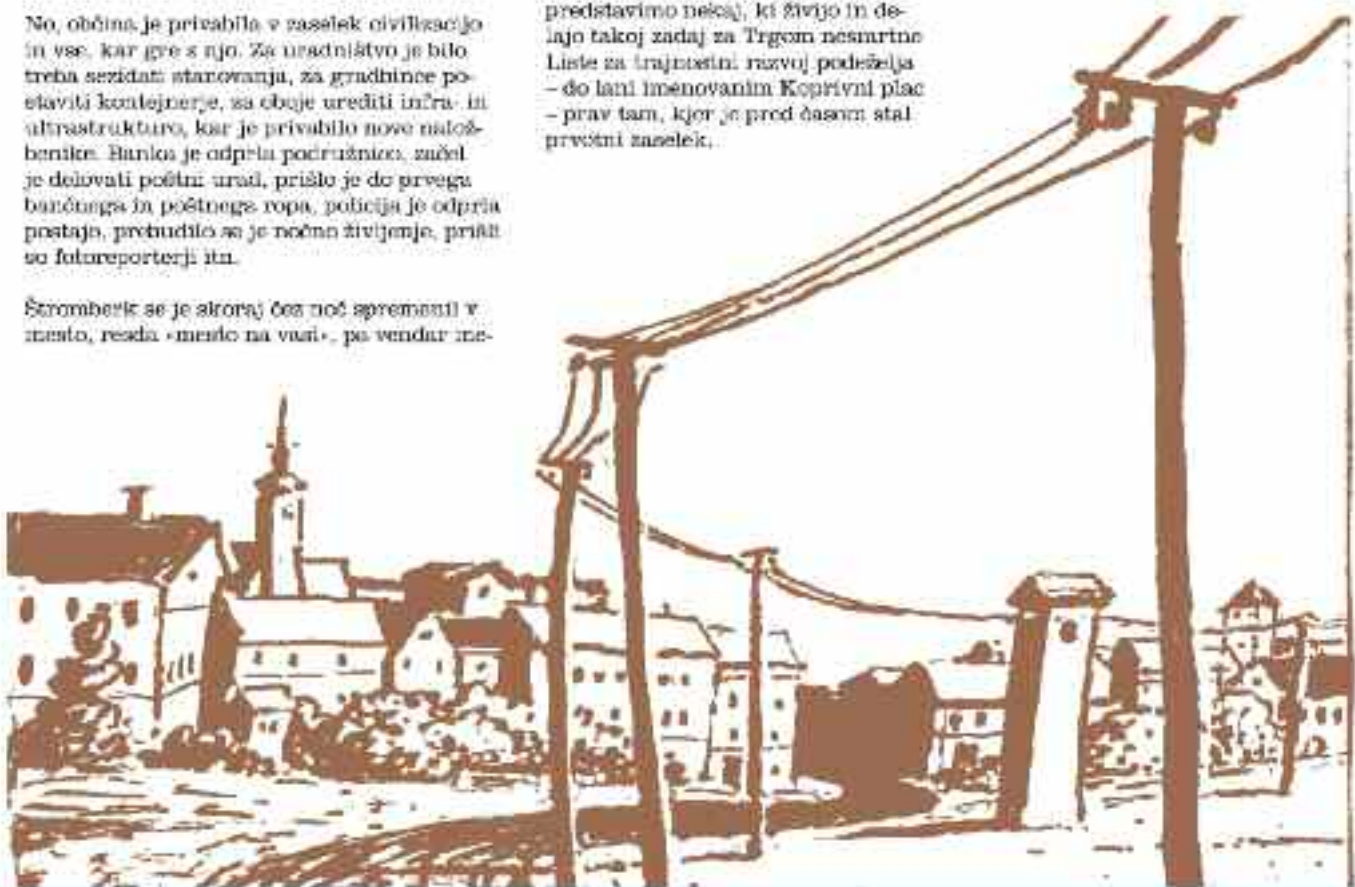
Štromberk se je skoraj čez noč spremeni v mesto, resda «mesto na vasi», pa vendar me-

sto, kajti na lepem se Štromberžani med seboj niso več vel poznali. Kol vemo, pa je za definicijo mesta odločujoče prav to, da kolikor je mesto večje, toliko manj se ljudje v njem poznajo.

Seveda tudi mi ne poznamo vseh, prišlecev še sploh ne. Lahko pa jih predstavimo nekaj, ki živijo in delajo takoj zadaj za Trgom nesmrtno Lise za trajnostni razvoj podeželja – do lani imenovanim Koprivni plac – prav tam, kjer je pred časom stal prvotni zaselek.

Zgodba, ki igraja po delih je nastala v okviru kampanje **Energija si**, namenjena spodbujanju k izboljševanju o učinkoviti rabi energije, kateri pobudnik je Holdingr Slovenske elektrarne (HSE), www.hse-energija.si. Izdajatelj knjige je: www.informa-eeho.si

Njena tati je bila silno priljubljena TV serija z naslovom Golo mesto, ki se je začela v stavku: «Čsem milijonov zgodb je v tem velamestu. Tole je ena od njih.» Mi pa bomo svojo zgodbo začeli s stavkom: «Tri tisoč dvesto petintrideset zgodb je v tem mestu. Tole je zgodba dvanaajstih med njimi.» **Se nadaljuje ...**

VARČEVALNI NASVET - OGREVANJE:

Pred kurilno sezono preverimo tesnjenje oken. Na netesna okna prilepimo samolepilni trak za tesnjenje. Boljši so gumijasti kot penasti trakovi, saj so prožnejši in se sčasoma manj izrabijo. Tesnila mo-

ramo na okna okroma vrata namestiti po beli stični površini, sicer bomo dosugli le to, da bodo puščala na drugih mestih.

Iz Gorenjskih elektrarn

Nadzor varnosti na začasnih in premičnih delovnih mestih Tomaž Jehart

2. del: OBVEZNOSTI NAROČNIKOV

Imenovanje enega ali več koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu

Kot smo že omenili, direktiva uvaja nove akterje v proces graditve. Koordinatorji za varnost in zdravje pri delu so strokovnjaki, ki naročniku in projektantom v fazi priprave na gradnjo pomagajo izpolniti obveznosti po uredbi. Naročnik mora enega ali več koordinatorjev obvezno zagotoviti, kadar je predvideno, da bodo dela na gradbišču izvajali (ali dela izvajajo) delavci dveh ali več izvajalcev. Izvajalec je po uredbi vsak delodajalec, ki izvaja delo na gradbišču (tudi podizvajalec ali kooperant). Koordinator(ji) morajo biti imenovani (pisno imenovanje s strani naročnika – z odločbo ali s pogodbo), posebej za fazo projektiranja in posebej za fazo gradnje.

Koordinator v fazi projektiranja zagotavlja, da bodo v projektu upoštevana temeljna načela, da se bo istočasno s projektiranjem izdelal tudi varnostni načrt in tudi (pred pričetkom gradnje) dokumentacija za izvajanje naknadnih del na objektu. Koordinatorji naj bi tako v fazi projektiranja opravljali predvsem naslednja dela:

- zbiranje podatkov o lokaciji gradbišča (geologija, obstoječe instalacije in naprave, aktivnosti, ki se že odvijajo na bodočem gradbišču) in potrebni ukrepi za zagotovitev varnosti delavcev na gradbišču (npr. prestavitve obstoječih komunalnih vodov, izdelava dostopov do gradbišča, pridobitev načrta in soglasja za prometno zaporo cestišča ...);
- sodelovanje in nadzorovanje pri izdelavi projektov;
- svetovanje, pomoč in usmerjanje projektantov pri sprejemanju odločitev o arhitektonsko tehničnih rešitvah z namenom, da se še s projekti zagotovi preprečevanje tveganja za nezgode pri delu v fazi gradnje, uporabe objekta, čiščenja in vzdrževanja objekta, kakor tudi pri izvajanju drugih posegov na objektu;
- zbiranje podatkov o gradnji (vrsta, namen uporabe, nevarna dela, nevarni materiali in proizvodi, načrtovani potek del);
- identificiranje nevarnosti in ocena tveganj, katerim se med gradnjo ni moč izogniti, ter planiranje ustreznih ukrepov, še posebej, ko gre za izvajanje posebej nevarnih del in del, ki zaradi zagotovitve varnosti delavcev različnih delodajalcev ne morejo potekati istočasno;
- sodelovanje pri pripravi dokumentacije za razpis;
- zagotovitev izdelave varnostnega načrta s terminskim planom in z oceno stroškov realizacije del, predvidenih v varnostnem načrtu;

- zagotovitev izdelave dokumentacije za fazo uporabe zgrajenega objekta (projekta za vzdrževanje, navodil za varno vzdrževanje objekta, prve predhodne ocene tveganja za objekte, v katerih se bo odvijal delovni proces).

Koordinatorji v času izvajanja projekta (med gradnjo) preverjajo varno izvajanje delovnih postopkov (v skladu z minimalnimi zahtevami iz priloge IV), nadzirajo izvajanje varnostnega načrta, usklajujejo in zagotavljajo sodelovanje med izvajalci del, zagotavljajo, da se izdela potrebna uskladitev varnostnega načrta in dokumentacije s spremembami na gradbišču. Z ustreznimi ukrepi morajo koordinatorji zagotoviti tudi, da na gradbišče ne vstopajo osebe, ki tam niso zaposlene. Ugotovljene pomanjkljivosti in opozorila izvajalcem ter druge potrebne ukrepe, ki jih je nujno sprejeti za zagotovitev varnosti vseh na gradbišču, morajo vpisovati v knjigo ukrepov za varno delo, ki jo morajo hraniti na gradbišču.

Izdelava varnostnega načrta in dokumentacije za izvajanje poznejših del na objektu

Pred začetkom dela na gradbišču mora naročnik zagotoviti izdelavo varnostnega načrta. S tem načrtom se dejansko planira postopek gradnje objekta. V njem morajo biti podatki o obstoječih instalacijah in napravah (katastri in načrti instalacij) ter aktivnostih na gradbišču s potrebnimi ukrepi za preprečitev tveganj za nezgode, ureditev gradbišča (po posameznih fazah gradnje), opisane tehnologije, materiali, določeni skupni ukrepi in odri, posebno nevarna dela, gradbiščni red, terminski plan izvajanja del, popis del z oceno stroškov urejanja gradbišča in izvajanja skupnih ukrepov za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na gradbišču in drugo, kot določa priloga V. te uredbe. Določeni morajo biti tudi konkretni varnostni ukrepi ob izvajanju posebno nevarnih del, ki spadajo v eno ali več kategorij iz priloge II te uredbe.

Že v fazi načrtovanja pa mora naročnik planirati tudi, kako bo objekt vzdrževal. Samo s pravočasnim načrtovanjem odgovarjajoče opreme, kot so varni dostopi na strehe, sidrna mesta za privezovanje z osebno varovalno opremo ipd., se lahko prepreči nevarnosti ali zmanjša tveganje za nezgode pri delu na objektu. V ta namen mora zagotoviti tudi dokumentacijo za izvajanje kasnejših del na objektu (čiščenje, vzdrževanje). Iz te dokumentacije mora biti jasno razvidno, kako bo zagotovljena varnost in zdravje delavcev pri izvajanju

teh del na končanem objektu. Določena oziroma opisana in v načrtih obdelana (risbe, opisi) morajo biti delovna mesta in naprave, s pomočjo katerih se izvaja ta dela na varen način.

V primerih, kadar **naročniku ni potrebno zagotoviti koordinatorja** (samo en izvajalec oz. delodajalec, gradnja enodružinske hiše do 350 m² neto površine brez posebno nevarnih del in prijave gradbišča), tudi ne potrebuje varnostnega načrta in dokumentacije za izvajanje naknadnih del. Delodajalec pa mora imeti poleg Izjave o varnosti z oceno tveganja izdelana tudi pisna navodila za varno delo, kot zahteva 23. člen Zakona o varnosti in zdravju pri delu, ter ob izvajanju del izvajati ukrepe, ki so v skladu z minimalnimi zahtevami iz priloge IV te uredbe.

Prijava gradbišča

V primerih, ko je predvideno trajanje dela daljše od 30 delovnih dni in na gradbišču hkrati dela več kot 20 delavcev ali če je predvideni obseg dela 500 človek/dni ali več, mora naročnik ali nadzornik projekta pred pričetkom del sestaviti prijavo gradbišča, kot je to določeno v prilogi III te uredbe. **Naročnik ali nadzornik** projekta mora prijavo poslati inšpekciji za delo najkasneje 15 dni pred začetkom del na takem gradbišču. Kopijo prijave je potrebno na gradbišču namestiti na vidno mesto. Naročnik ali nadzornik projekta mora ažurirati prijavo gradbišča v primeru sprememb, ki vplivajo na rok dokončanja dela, v primerih uvedbe novega delodajalca ali začasne ustavitve del.

SANKCIJE

Po uredbi so predvidene sankcije, ki se izrekajo v skladu z zakonom o prekrških. Globe so predvidene za prekrške naročnikov, koordinatorjev za varnost in delodajalcev. Novost glede na predhodno uredbo je sankcija za koordinatorja v fazi priprave projekta, in sicer kadar ne zagotovi, da je varnostni načrt izdelan v skladu s prilogo V te uredbe, ali kadar varnostni načrt ne vsebuje posebnih ukrepov ob izvajanju posebno nevarnih del ali kadar koordinator v pripravljalni fazi ne pripravi dokumentacije za fazo uporabe objekta.

PRENOS ZAHTEV PRILOG K DIREKTIVI

Priloge k uredbi so prenesene iz direktive, s tem da so nekatera določila dopolnjena ali konkretnije opredeljena. V prilogi I je naveden okvirni seznam del, za katera velja ta uredba.

V prilogi II so kot posebno nevarna dela določena dela na višini več kot deset metrov, dela v izkopih

Iz Gorenjskih elektrarn

v globini več kot pet metrov, dela ob potekajočem prometu na cestah in železnici, dela pri napenjanju kablov v prednapetih betonskih in drugih konstrukcijah, dela pri betoniranju, rezanju in obdelavi površin z napravami pod visokim pritiskom in druga dela po direktivi.

Priloga III je predpisani obrazec za prijavo pričetka gradnje po uredbi.

V prilogi IV so navedene minimalne zahteve za ureditev gradbišča, delovnih mest in varno

izvajanje del na njem. Sprememb v primerjavi s predhodno uredbo je zelo malo (novi standardi za odre, določitev maksimalnega naklona poti na gradbišču, redakcijski popravki).

Priloga V, ki določa obvezno vsebino varnostnega načrta, naj bi izdelovalcem varnostnega načrta dala izhodišča za lažjo izdelavo le-tega in poenotila nivo teh načrtov. **Preprečila** naj bi tudi dosedanje prakso izdelave elaboratov o ureditvi gradbišča **po principu fotokopiranja** (potrebno je določiti konkretne ukrepe!) in prenosa nekaterih

obveznosti iz pripravljalne faze (obveznosti projektantov) v fazo izvedbe (na izvajalce), na primer pridobitev podatkov o podzemnih in nadzemnih instalacijah, izdelava terminskega plana ...

Informativni dan s predstavitvijo sončne elektrarne Strahinj

📷 foto: Drago Papler

Zaradi izrednega zanimanja medijev in občanov za ogled sončne elektrarne Strahinj, ki je nameščena na hlevih Biotehniškega centra Naklo, je bil v soboto, 16. februarja 2008, informativni dan s predstavitvijo fotonapetostne elektrarne.

Potekal je v sklopu informativnega dneva za vpis v programe srednje in višje šole Biotehniškega centra Naklo. Brez posebne reklame je presenetila udeležba nad pričakovanji, saj je prišlo več kot 130 ljudi iz vse Slovenije, tako da je zmanjkalo sedežev za vse udeležence.

V imenu Biotehniškega centra Naklo je Tomaž Levstek orisal pomen osveščanja za alternativne in obnovljive vire energije, ki jih ustanova vključuje v izobraževalne programe. Povedal je, da sta se partnerja s pismom o nameri odločila za dolgoročno sodelovanje pri vlaganjih, promociji in izobraževanju v obnovljive vire energije, praktična rezultata pa sta v letu 2007 dva uspešno izvedena projekta: izobraževalni projekt v okviru natečaja Ministrstva za okolje in prostor RS ter postavitve male fotonapetostne elektrarne Strahinj z močjo 83 kW.

Ogled sončne elektrarne Strahinj s praktično razlago.

Vodja službe za investicije in razvoj Gorenjskih elektrarn Drago Papler je poudaril razvoj podjetja, ki temelji na 59-letni tradiciji organiziranosti samostojne proizvodnje enote malih hidroelektrarn pod imenom Gorenjske elektrarne. Ob hidroproizvodnji električne energije se je podjetje usmerilo tudi v fotovoltaiiko in je glede na instalirano moč največje v Sloveniji, saj ima v izgradnji že četrto sončno elektrarno v Preddvoru in bo v letu 2008 presegló magično mejo 200 kW instalirane moči. Razložil je partnerski model investicijske postavitve sončne elektrarne, promocijo, izobraževanje in odkup proizvedene električne energije iz obnovljivega vira. Gorenjske elektrarne dajejo velik pomen vlaganjem v raziskave in razvoj, kar štirje njihovi strokovnjaki pa so v lanskem letu sodelovali s 13 strokovnimi in znanstvenimi referati na šestih

konferencah in forumih. Sodelovanje z Biotehničkim centrom Naklo ima potencialne možnosti za bodoče skupne projekte pri pilotskih projektih. Zato so se Gorenjske elektrarne odločile, da v Strahinju postavijo monitoring sončne elektrarne.

Projektjni vodja Miha Flegar je orisal izkoriščanje sončnega obsevanja s fotovoltaiiko in tehnične postopke za izgradnjo sončne elektrarne. Predstavil je obratovanje elektrarne in sistem prikazovanja vseh pomembnejših parametrov za spremljanje obratovanja elektrarne (enosmerne in izmenične napetosti, tokovi, moči ...) ter okoljske parametre: sončnega obsevanja na horizontalno površino, sončnega obsevanja na površino fotonapetostnega generatorja, temperature okolice, temperature sončnih celic in hitrost vetra na sekundo. Na velikem LCD-prikazovalniku, ki se nahaja v avli Biotehniškega centra, se sprotno prikazujejo podatki v tekstualni in grafični obliki. Hkrati je omogočen dostop prek računalniškega omrežja direktno do vseh parametrov in dostop in manipulacija nadzora elektrarne prek računalniškega omrežja do upravljalca v Gorenjskih elektrarnah in izvajalca Kon Tiki Solar. Izkustva na konkretnih izvedenih projektih se z vidika nadzora, spremljanja podatkov in proučevanja obratovalnih parametrov so koristna za nadaljnje implementacije bodočih sončnih elektrarn v prijaznem podeželskem okolju. Na predstavitvi z monitoringom sončne elektrarne Strahinj so zainteresirani za gradnjo ali pa oddajo lokacij Mihi Flegarju in Dragu Paplerju postavili številna vprašanja s področja zakonske regulative, tehnične izvedbe, finančnih vlaganj investicije in donosnosti.

Udeleženci predavitve sončne elektrarne so napolnili predavalnico.

Iz Gorenjskih elektrarn

Analiza obratovanja proizvodnje, investicije in razvoj v letu 2007

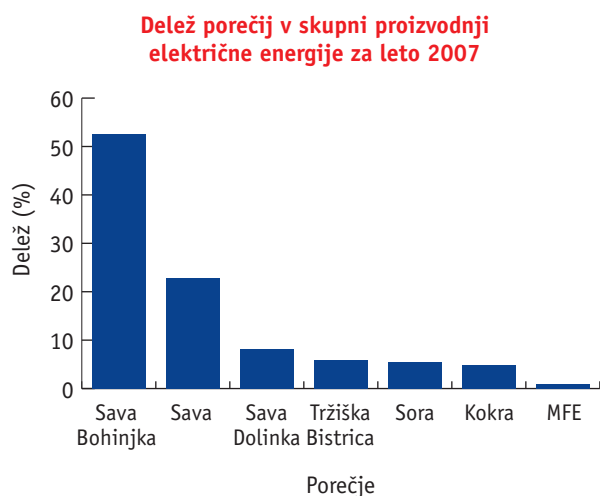
foto: Drago Papler

Gorenjske elektrarne so v letu 2007 proizvajale električno energijo v 15 hidroelektrarnah in dveh fotonapetostnih elektrarnah na območju Gorenjske in v fotonapetostni elektrarni FERI v Mariboru. Gorenjske elektrarne imajo v lasti 13 malih hidroelektrarn in v upravljanju dve hidroelektrarni. Hidroelektrarna Pristava je bila 28. avgusta 2007 s strani obvladujoče družbe Elektro Gorenjska vrnjena v začasno uporabo denacionalizacijskim upravičencem.

Proizvodnja električne energije v proizvodnih objektih Gorenjskih elektrarn je bila v letu 2007 48.437.836 kWh, kar presega plane za 2,68 %. Planirana proizvodnja je bila ocenjena na podlagi desetletnih opazovanj gibanja vodnih potencialov in s tem tudi obsega proizvodnje. V osnovi za planirano proizvodnjo ni bila upoštevana proizvodnja v letu 2004, hidrološko izredno dobrem letu. Proizvodnja električne energije v Gorenjskih elektrarnah predstavlja 5,04 % delež glede na porabljeno električno energijo v letu 2007 na Gorenjskem.

Struktura proizvodnih objektov

Štiri srednje elektrarne, ki sodijo v velikostni razred od 1 do 10 MW moči so proizvedle 78,53 % vse električne energije, največ HE Savica z 43,68 %, sledile pa so HE Sava z 22,84 %, HE Soteska z 8,91 % in HE Lomščica s 3,10 %.

Vir: Vladimir Savinšek, izračuni: Drago Papler

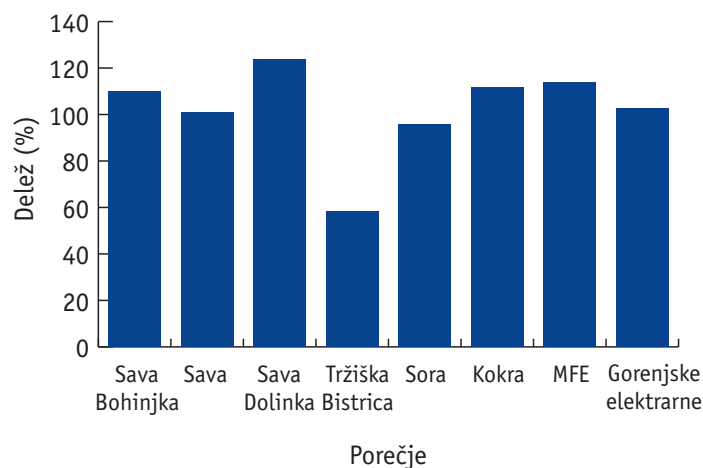
Med malimi hidroelektrarnami moči do 1 MW ima najpomembnejši delež HE Mojstrana s 6,88 %, od 2 do 3 % delež imajo HE Kokra (2,80 %), HE Škofja Loka (2,77 %), HE Standard (2,04 %).

Plan proizvodnje presežen

V porečju Save Dolinke je bila realizacija presežena za 23,76 % (HE Mojstrana 25,5 %, HE Kranjska Gora 15,1 %), v porečju Kokre za 11,80 % (HE Kokra 21,1 %, HE Standard 4,3 %, HE Cerklje 48,2 % pod planom), v porečju Save Bohinjke 9,90 % (HE Savica 12,9 %, HE Soteska 2,9 % pod planom), porečje Save (HE Sava 0,80 %), porečje Sore 4,22 % pod planom (HE Škofja Loka 11,2 % pod planom, HE Sorica 18,5 % pod planom, HE Davča 2,3 % nad planom, HE Rudno 24,9 % nad planom), porečje Tržiške Bistrice 41,57 % pod planom (HE Jelendol 0,4 % nad planom, HE Lomščica 46,1 % pod planom in HE Pristava 43,2 % pod planom). Tri fotonapetostne elektrarne (MFE Radovljica 23,2 % nad planom,

MFE Labore 15,7 % nad planom, MFE FERI 16,2 % pod planom) so proizvedle 13,66 % več električne energije, kot je bilo predvideno s poslovnim načrtom za leto 2007.

Realizacija proizvodnje električne energije glede na plan za leto 2007

Vir: Vladimir Savinšek, izračuni: Drago Papler

Glede na hidrološke razmere je bil 25,5 % plan presežen v hidroelektrarni Mojstrana, 24,9 % v hidroelektrarni Rudno, 21,1 % v hidroelektrarni Kokra, 15,1 % v hidroelektrarni Kranjska Gora, 12,9 % v hidroelektrarni Savica in 4,3 % v hidroelektrarni Standard. Blizu povprečja proizvodnje elektrarn z 2,3 % nad planom je bila hidroelektrarna Davča. V mejah plana sta bili po realizaciji hidroelektrarni Sava (0,8 % nad planom), hidroelektrarna Jelendol (0,4 % nad planom).

Velike investicije

Osem hidroelektrarn je imelo proizvodnjo električne energije pod planom zaradi odprave posledic poplav 18. septembra 2007, škod, vzdrževalnih del in investicij. Za izvedbo tekočih, vzdrževalnih in investicijskih del je bilo izdano 224 delovnih nalogov, za odpravo okvar pa devet delovnih nalogov.

Tabela 1: Izdano število delovnih nalogov v obdobju 2004-2007

Področje / Leto	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Vzdrževanje, investicije	77	74	98	101	184	224
Škode (zavarovalnica)	0	4	5	1	49	

Vir: Vladimir Savinšek

Iz Gorenjskih elektrarn

Na proizvodnem objektu HE Lomščica je potekala rekonstrukcija in povečanje zajetja. Povod za rekonstrukcijo so bile težave z vzdrževanjem vtočnih rešetk in vnašanje ogromnih količin peščenih frakcij v akumulacijski bazen. Zgrajeno je bilo novo bočno zajetje, hkrati pa smo povečali peskolov.

Gradbena dela na novem zajetju HE Lomščica so bila februarja 2008 v zaključni fazi.

Montaža izpustne zapornice na jezju HE Lomščica.

Zaposleni

Kvalifikacijska struktura zaposlenih se je od ustanovitve Gorenjskih elektrarn leta 2002 izboljševala. Povprečno število dokončanih let šolanja na zaposlenega se je povečalo iz 12,3 leta 2002 na 13,0 dokončanega leta šolanja na zaposlenega v letu 2007.

Tabela 2: Struktura zaposlenih v Gorenjskih elektrarnah 2002-2007, na dan 31. 12.

Stopnja izobrazbe	2002	2003	2004	2005	2006	2007
III. stopnja	1	1	1	1	1	1
IV. stopnja	6	6	6	6	5	5
V. stopnja	20	18	16	17	17	16
VI. stopnja	1	2	3	2	2	2
VII. stopnja	4	5	5	7	8	7
VIII. stopnja	-	-	1	-	-	1
število zaposlenih	32	32	33	33	34	32
št. izobražev. let / zaposl.	12,3	12,5	12,3	12,7	12,8	13,0
Indeks rasti izobr./zaposl.	100,0	101,5	99,9	103,4	101,5	105,3

Vir: poglavje 7.1 v knjigi Zgodovina slovenskega elektrogospodarstva (2007) in Drago Papler

Prenova upravljalnega sistema v HE Sorica je povečala zanesljivost obratovanja elektrarne. Novi pridobitvi sta: sodobnejša zaščita elektroenergetske opreme in sodobno zasnovana mikroprocesorska turbinska regulacija.

Zgrajena je bila nova fotovoltaična elektrarna Strahinj moči 83,7 kW. V HE Kranjska Gora je bil montiran nov sinhronski generator. Kompenzacije jalove energije so bile izvedene v hidroelektrarnah z nameščenimi asinhronskimi generatorji in sicer v HE Soteska 1, HE Sorica, HE Rudno in HE Cerklje. Opravljene so bile revizije strojev in naprav v vseh hidroelektrarnah in planirana vzdrževalna dela, sanacija posledic odprave poplav pa bo dokončana v letu 2008.

Izvedena je bila študija o postavitvi bioplinske naprave, proučene lokacije za izgradnjo novih potencialnih proizvodnih objektov, projekti in pripravljala dela za obnovo oziroma rekonstrukcijo zastarelih obstoječih hidroelektrarn. Na Dnevih energetikov 2007 v Portorožu je bil opažen učinkovit projekt toplotne črpalke. V Gorenjskih elektrarnah se je porodila ideja za pobudo priprave Forumu o obnovljivih virih prihodnosti, ki je bil uspešno realiziran na Bledu. Gorenjske elektrarne so nosilec področja obnovljivih virov energije, Elektro Gorenjska pa področja učinkovite rabe energije. Realiziran je bil tudi izobraževalno-osveščevalni in promocijski projekt za učinkovito rabo in obnovljive vire energije z Biotehniškim centrom Naklo ter ob podpori Ministrstva za okolje in prostor RS. V Službi za investicije in razvoj smo prisluhnili inovativnim predlogom ter vzpodbudili udeležbo in sodelovanje na konferencah s področja elektroenergetike, strojništva, varnosti pri delu, ekonomije in managementa. Štirje strokovnjaki so v lanskem letu sodelovali s 13 strokovnimi in znanstvenimi referati na šestih konferencah in forumih.

Elektro Gorenjska smo ljudje

Kadrovske novice

✍️ Mojca Jelovčan

Elektro Gorenjska, d. d.

ZAPOSLITVE

V mesecu **decembru 2008** se je v podjetju na novo zaposlila:

- MATEJA SITAR – saldakontist dobaviteljev – OE finančno ekonomske storitve.

V mesecu **januarju 2008** sta se v podjetju na novo zaposlila:

- mag. MILAN KOŠIR – komercialist – OE nakup in prodaja
- IVAN KRALJ – elektromonter – OE izvajanje vzdrževanja in gradenj.

V mesecu **februarju 2008** so se v podjetju na novo zaposlili:

- mag. JELKA BLEJEC – izvršna direktorica - OE finančno ekonomske storitve
- UROŠ DEBEVEC – delavec začetnik - OE izvajanje vzdrževanja in gradenj
- ŽIGA ZAPLOTNIK – pripravnik – OE distribucijsko omrežje.

ODHODI

V mesecu **decembru 2007** sta iz podjetja odšla:

- MATEVŽ KEMPERLE – tehnik za meritve električne energije – OE distribucijsko omrežje
- DANICA JERŠE – saldakontist dobaviteljev - OE finančno ekonomske storitve

V mesecu **januarju 2008** je iz podjetja odšel:

- mag. ANDREJ ŠUŠTERŠIČ – svetovalec izvršnega direktorja – OE splošne in tehnične storitve

Delovni jubilarji v Elektru Gorenjska, d. d.

10 let delovne dobe

Jože Gorenc
David Gogala
Davorin Noč
Primož Soklič
Mirjana Štirn Lesjak
Karmen Zupanec

30 delovne dobe

Boris Mušič
Marko Rejc
Slavko Renko
Jože Žmitek
Miha Žumer

20 let delovne dobe

Florijan Cerkovnik
Zdravko Dobravec
Bogdan Dijak
Lojze Golob
Jani Klužar
Primož Peternelj
Marjan Petric
Silvo Pilar
Simon Plevanč
Majda Repnik
Tomaž Roblek
Vinko Šijanec

35 let delovne dobe

Slavka Ažman
Herman Časar
Anton Dolinar
Bernarda Erzin
Janez Grčar
Mihaela Kern
Irena Kociper
Branko Ovsenik
Peter Preširen
Janez Pušar
Matija Ropret
Ida Zupan

Gorenjske elektrarne, d. o. o.

ODHODI

V mesecu **decembru 2007** sta iz podjetja odšla:

- NIKOLAJ RUPAR – vodja strojne delavnice
- MATIJA KRAMAR – stikalec.

Delovni jubilarji v Gorenjskih elektrarnah, d. o. o.

30 let delovne dobe

Darko Koželj
Jože Gradišar

35 let delovne dobe

Hilda Bodlaj
Jurij Kavčič

Upokojenci so praznovali

✍️ mag. Rozalija Sabo

V mesecu **decembru** sta svoj okrogli življenjski jubilej praznovali:

- Olga Škofic – 70. let
- Marija Nadižar – 60. let.

V mesecu **januarju** sta svoj okrogli življenjski jubilej praznovala:

- Franc Podjed – 80. let
- Marija Malovrh – 60. let.

V mesecu **februarju** sta svoj okrogli življenjski jubilej praznovala:

- Ana Hiter – 80. let
- Janez Pernuš – 70. let.

Ob jubileju vam iskreno čestitamo in želimo še vrsto zdravih in srečnih let.

Elektro Gorenjska smo ljudje

Prvi vtisi novozaposlenih

✍ Alenka Andolšek

Mateja Sitar

S podjetjem Elektro Gorenjska sem se prvič srečala v lanskem letu, ko sem opravljala obvezno delovno prakso v okviru študija. Že kot praktikantka sem bila v kolektivu zelo lepo sprejeta in že takrat sem se počutila kot del ekipe. Da bom kdaj dobila v tem podjetju službo, so bile samo sanje, ki pa so se v decembru uresničile in moram reči, da je bilo to čudovito božično darilo. Lahko rečem, da je delo z ljudmi, ki jih spoštujem in cenim, nekaj neprecenljivega. Čudovito je delati z ljudmi, ki so večji svojega poklica in so pripravljene to znanje posredovati novim sodelavkam, kot sem sama. Če bi morala svoj prvi vtis v podjetju Elektru Gorenjska opisati z eno samo besedo, bi jo opisala z besedo POPOLNO.

Foto: Roman Bratun

mag. Milan Košir

Na področju energetike je to moja prva zaposlitev. Svojo poklicno pot sem začel v podjetju Iskra Tel, nadaljeval na Ministrstvu za obrambo RS, nato sem delal še na področju zavarovalništva. Na novem delovnem mestu se odlično počutim, že prvi vtis na razgovoru je bil zelo dober. Ljudje v kolektivu so odprti in vedno pripravljeni pomagati. Presenečen sem, da podjetje ponuja toliko ugodnosti za zaposlene, med drugim tudi športno društvo, v katerega sem se že včlanil. Če bi lahko, bi podjetju podelil certifikat Družini prijazno podjetje.

Foto: Roman Bratun

Ivan Kralj

Prvi vtisi v podjetju Elektro Gorenjska so zelo pozitivni. Kolektiv me je zelo lepo sprejel, prav tako pa je tudi organizacija dela zelo dobra. Veseli me, da je dobro poskrbljeno tudi za varnost pri delu.

Foto: arhiv Ivan Kralj

Uroš Debevec

S svojo zaposlitvijo v tem podjetju sem zelo zadovoljen. Do sedaj sem podobna dela opravljal zgolj preko študentskega servisa. S sodelavci se dobro razumem. Mislim, da med njimi deluje sproščenost in je timsko delo tako še bolj učinkovito in uspešno. Ker sem še začetnik, mi med delom veliko svetujejo in tako se lahko zelo hitro in učinkovito učim potrebnih veščin.

Foto: Roman Bratun

Žiga Zaplotnik

Moji prvi vtisi o podjetju so pozitivni. Prvi vtis sem si ustvaril že poleti, ko sem kot absolvent fakultete za elektrotehniko začel opravljati obvezno študijsko prakso. Z letošnjim februarjem sem se zaposlil kot pripravnik. Pozitivna klima, strokovni sodelavci, dobra tehnična opremljenost in razgibano delo mi dajejo delovni elan, tako da z veseljem prihajam v službo. V tem času sem spoznal veliko sodelavcev, ki so me takoj sprejeli medse. Vesel sem, da sem del hkrati zabavnega in profesionalnega kolektiva.

Foto: Roman Bratun

Povabilo k sodelovanju - nagrajevanje prispevkov

Želimo si, da bi vsak izmed nas prispeval k pestrejši in zanimivejši vsebini našega internega glasila. Zato vabimo vse zaposlene in vse bivše sodelavce, da napišete kaj o svojem prostem času, o svojih hobijih, o potovanjih, o nenavadnih dogodivščinah ...

Veseli bomo, če nam boste prispevek poslali po pošti ali na elektronski naslov urednistvo.elgo@elektro-gorenjska.si.

V vsaki številki internega glasila Elgo bomo en prispevek nagradili. Za prispevek, ki vam je najbolj všeč, boste glasovali lahko tudi vi. Svoj glas za "naj marčevski prispevek" pošljite po elektronski pošti urednistvo.elgo@elektro-gorenjska.si **do 15. 5. 2008.**

Elektro Gorenjska smo ljudje

Jernej Boncelj

✍ Alenka Andolšek

Vsestranski športnik. Ljubitelj gora in morja. Zadal si je cilj, preplezati vse slovenske vrhove, višje od 2500 metrov, po zavarovanih plezalnih poteh in smučati z vrha Grintavca. Do sedaj jih je preplezal dvanajst, če mu bo uspelo premagati še ostale, še ne ve, ker si je pred časom poškodoval ramo. Spomini na službo so še zelo "sveži", saj se je upokojil šele pred dvema letoma.

Jernej se je rodil v Ljubljani, otroštvo je preživel v Kranju, na Stari cesti, v neposredni bližini Gorenjskih elektrarn, kasneje so se preselili na Zlato polje. Prav v Gorenjskih elektrarnah, takrat so se imenovale PE Sava, se je zaposlil leta 1966, po tem, ko je končal srednjo elektrotehniško šolo in opravil službenje vojaškega roka. Jeseni leta 1968, ko se je pričela izgradnja Distribucijskega centra vodenja na Zlatem polju, je bil zadolžen za nadzor in pomoč pri izvedbi elektroinstalacijskih del, predvsem telekomunikacijskih vodov in instalacij za rezervno napajanje. Nato je bil nekaj časa tudi začasni sodelavec v takratnem projektivnem biroju, kjer je izdelal izvršilne načrte za telekomunikacijske instalacije za objekt na Zlatem polju. S pričetkom obratovanja Distribucijskega centra vodenja na Zlatem polju je prevzel dela v telekomunikacijah, skupaj z vodjo telekomunikacij gospodom Francem Kozeljem. Dodeljeno mu je bilo področje radijskih zvez, kar mu je bilo v veliko veselje in zadovoljstvo, saj jim je ostal zvest vse do svoje upokojitve leta 2006.

Med letoma 1974 in 1978 je večino svoje energije vložil v strokovno izpopolnjevanje s področja telekomunikacij in avtomatizacije. Ob finančni pomoči podjetja in po uspešnem zagovoru diplomskega dela z naslovom Projekt UKV radijske mreže za daljinsko vodenje hidroelektrarn na območju Gorenjske je končal študij in si pridobil naziv elektro inženir. Podjetje Elektro Gorenjska je bilo prvo v Sloveniji, ki je za potrebe daljinskega vodenja pričelo uporabljati radijske zveze. Danes je zato dober korak pred ostalimi energetske in podobnimi podjetji.

Z zadovoljstvom pove, da je svoje delo opravljal z velikim veseljem. Delo je bilo zanimivo, tehnično napredno, delo z mnogimi sodelavci, predvsem z zunanjimi, pa zelo zahtevno, včasih tudi zelo nevarno (na primer delo na višini).

Foto: arhiv Jernej Boncelj

Vogel, 1967: prvo tekmovanje v Elektru Gorenjska.

Ker je veliko delal na terenu in srečeval zelo različne ljudi, se je v času službovanja nakopičilo nemalo nepozabnih dogodkov, trenutkov, tako dobrih, slabih kot tudi smešnih. Najbolj se mu je vtisnil v spomin dogodek iz prvih let službovanja. Bilo je spomladi, davnega leta 1971, ko je izvajal prvi preizkus radijske zveze iz Sv. Mohorja. Z radijsko postajo je ravno klical gospoda Franca Kozelja, ko se mu je približal možak, star okoli 60 let, in ga nekam čudno gledal. Pozdravila sta se, potem pa ga je možak začel spraševati, kaj počne, ali je oddajal z radijsko postajo in ali ve, zakaj ga boli v trebuhu. Jernej ga je sprva začudeno gledal, potem pa mu vse lepo razložil. Na koncu možakar pravi:

"Zapomnite si, mladi mož, elektricizem in magnetizem sta v službi hudiča. Drugače ste mi všeč, vendar se bom še z Bogom posvetoval, ali vam bi dovolila zgraditi radijsko postajo tukaj na Mohorju." Očitno je Bog po približno enem mesecu dovolil, saj še danes radijska postaja na Sv. Mohorju odlično obratuje.

Zelo zanimive prigode so se mu v zadnjih letih pred upokojitvijo dogajale na Jezerskem, kjer radio relejni objekt stoji na zemljišču kmetije Rezman. Novi gospodar kmetije, sin prejšnjega, si je omislil prav posebne čuvaje, andske lame. Lame zelo rade pljunejo v obraz, še posebej, če so nerazpoložene, poleg tega pa si zelo rade čisto od blizu ogledajo obraze obiskovalcev. Vsakič, ko sta Jernej in Aleš Blaznik morala opraviti kakšno delo na radio relejnem objektu, sta si morala izmisliti prav posebno taktiko, kako zamotiti lame in prinesiti vse instrumente in orodje do objekta. Po navadi je bilo tako, da je eden od njiju "bežal" pred lamami v ograjenem delu in jih tako zamotil, drugi pa je hitro prenašal instrumente in orodje iz avtomobila v objekt. Ker so bila krajši čas vrata zagranege dela odprta, je bil ves čas prisoten še strah pred pobegom lam. Ob zaključku dela se je seveda taktika morala ponoviti.

Jernej se je redno udeleževal tudi zimskih in letnih športnih iger elektro-distribucijskih podjetij. Tekmoval je v različnih panogah in vedno zasedal zavidljive uvrstitve. Njegovo prvo tekmovanje v Elektru Gorenjska je bilo leta 1967, ko je v veleslalomu tekmoval na Voglu. Tudi sedaj, ko je upokojen, ne zamudi nobenega tekmovanja. Pred nekaj tedni se je udeležil tudi 15. zimskih športnih iger EDS, ki so bile na Golteh.

In kaj dela sedaj, ko uživa zasluženi pokoj? Polno je zaposlen. V zadnjem času je vso svojo energijo usmeril v obnovo hiše na Mlaki pri Kranju. Zato je moral svoje številne hobije začasno nekoliko omejiti. Z zadovoljstvom se posveča tudi svojim trem vnukom. Svoje smučarsko znanje z veseljem prenaša na potomce, uči jih tudi plavanja, drsanja, v pomoč jim je tudi pri začetniškem učenju vožnje s kolesom. Skratka, dela, energije in dobre volje mu ne zmanjka niti v tretjem življenjskem obdobju.

Foto: arhiv Jernej Boncelj

Kobla, 1999: vključitev rezervnega napajanja s pomočjo solarnih celic Siemens 2 x 60 W.

Za vsakogar nekaj

Povzetek navodila o postopku parafiranja in podpisovanja pogodb v Elektru Gorenjska Mojca Lindeman

22. 1. 2008 je bil sprejet čistopis Navodila o postopku parafiranja in podpisovanja pogodb v Elektru Gorenjska s katerim se ureja način parafiranja in podpisovanja pogodb v družbi.

V tem članku navajamo nekaj povzetkov iz navodila, natančneje pa si ga lahko preberete v DMS-ju pod EAD: 292285.

Vsaka organizacijska enota družbe razpolaga z **dvema vrstama oštevilčenih parafnih žigov**. Za hrambo in pravilnost uporabe parafnega žiga je odgovorna tajnica vsake posamezne OE. Parafni žig se vedno odtisne na hrbtno stran zadnjega tistega izvoda pogodbe, ki ostane v družbi.

Pripravljalec pogodbe je odgovoren, da na parafnem žigu:

- na prvo mesto vpiše sebe,
- navede še ostale delavce, ki so sodelovali pri pripravi pogodbe,
- pogodbo morata obvezno pregledati in parafirati tudi vodja službe pripravjalca pogodbe in eden od pravnikov v splošno pravni službi,
- navedeni morajo biti tudi izvršni direktorji posamezne OE, ki morajo pogodbo odobriti (izvršni direktor OE pripravjalca pogodbe in izvršni direktorji tistih OE, na katere se pogodba nanaša),
- vsako pogodbo mora vedno odobriti izvršni direktor OE STS,
- izvršni direktor OE FES vedno odobri pogodbe, katerih vrednost presega 40.000,00 EUR.

Za pogodbe, ki jih podpisuje uprava družbe:

- se uporablja parafni žig, kjer je naveden tudi predsednik uprave,

- uprava družbe parafira pogodbo šele potem, ko jo parafirajo vse osebe, navedene na parafnem žigu,
- izvodi pogodbe se poslovnemu partnerju družbe pošljejo šele potem, ko pogodbo parafira tudi uprava družbe.

Tako parafiran izvod pogodbe se pošlje v podpis pogodbenemu partnerju. Ko družba prejme od poslovnega partnerja podpisane vse izvode pogodbe, pogodbo podpiše uprava družbe. Pogodbenemu partnerju se pošlje v pogodbi dogovorjena količina izvodov, pri čemer je pošiljatelj pogodb odgovoren, da v družbi zadrži izvod pogodbe s parafnim žigom.

Za pogodbe, za katere je uprava za podpisovanje pooblastila izvršne direktorje posamezne OE, se uporablja parafni žig, kjer ni navedene uprave družbe. Postopek parafiranja in pošiljanja pogodb je enak, le da pogodb ne parafira in ne podpisuje uprava, temveč izvršni direktor posamezne OE.

Pripravljalec pogodbe pri obeh primerih poskrbi, da se original pogodbe, na katerem je odtisnjen parafni žig, izroči osebi, ki je odgovorna za arhiviranje dokumentov.

Za vse tipske pogodbe (določene v členu 8a) se postopek parafiranja izvede z vzorcem take pogodbe, nato pa izvršni direktor pogodbe lahko podpisuje brez postopka parafiranja.

Kaj nudita Svet gorenjskih sindikatov in sindikat Elektro Gorenjska svojim članom? Milan Pristavnik

Naj vas na začetku leta obvestimo o ugodnostih, ki jih imajo člani v našem sindikatu:

- Svet gorenjskih sindikatov ima za svoje člane organizirano močno pravno službo, s katero zagotavlja svojim članicam in članom vsakodnevno strokovno in pravno pomoč.
- Svetuje in usmerja sindikalno delovanje.
- Daje pobude, predloge in zahteve.
- Pomaga članom pri uveljavljanju pravic iz delovnega razmerja.
- Pripravlja podjetniške kolektivne pogodbe in sodeluje v pogajanjih.
- Pripravlja pravna in druga strokovna mnenja.
- Izdaja svoj časopis SGS.
- Izobražuje in usposablja za sindikalno delo.

V SGS imamo dobro razvite tudi dopolnilne dejavnosti, s katerimi svojim članom zagotavljamo ekonomske ugodnosti. Naj naštejemo samo nekaj najpomembnejših ugodnosti, ki jih članom zagotavlja SGS skupaj s sindikatom Elektro Gorenjska:

Ugodna nabava kurilnega olja

Član lahko enkrat letno nabavi 3000 litrov kurilnega olja. Cene kurilnega olja se menjajo z uredbo Vlade RS. Člani dobijo še popust. Omogočamo tudi namen-

ski kredit, pri katerem subvencioniramo 2-odstotno obrestno mero in plačamo zavarovanje kredita.

Kratkoročni in dolgoročni krediti

Člani lahko pridobijo zelo ugodne kredite, pri katerih sindikat subvencionira 2-odstotno obrestno mero in plača zavarovanje kredita pri kratkoročnih kreditih. Pri dolgoročnih kreditih od enega do štirih let pa sindikat prispeva 20 € pri zavarovanju kredita. Vse dodatne informacije o kreditih lahko člani dobijo pri Miranu Capudru, na interni številki 316.

Preventivno okrevanje

Preventivno okrevanje bo potekalo tudi v letu 2008. Sindikat bo poslal na preventivno okrevanje štiri svoje člane. Vse dodatne informacije o preventivnem okrevanju lahko člani dobijo pri Miranu Capudru, na interni številki 316.

Letovanje s turistično agencijo Sindicom

Vsem članom, ki bodo v letu 2008 več kot pet dni letovali s turistično agencijo Sindicom, pripada enkrat v letu subvencija v višini 31,30 €. Dodatne informacije o popustih dobite pri agenciji Sindicom na številki (04) 23 19 822.

Za vsakogar nekaj

Odvetniška pisarna Željka Batiniča

Vsi naši člani imajo pri odvetniku Željku Batiniču pravico do brezplačnega odškodninskega zahtevka zaradi poškodb pri delu, pri avtomobilskih nesrečah oziroma pri vsaki poškodbi, pri kateri imajo člani pravico do materialne in nematerialne škode.

Ostale ugodnosti za člane našega sindikata so še:

- 20 % popust pri nakupu okulističnih pripomočkov v Optiki Aleš,
- 20 % popust v Mega centru za boljše počutje,
- 10 % popust v Plesni šoli Urška,
- 20 % popust pri nakupu nahrbtnikov Porenta,
- 15 % popust v čistilnici Šengar,
- 10 do 30 % pri nakupu avtomobilskih pnevmatik v Todivo.

Vse našete ugodnosti in popuste lahko člani koristijo le ob predložitvi sindikalne izkaznice in ustreznega dokumenta, iz katerega je razvidna identiteta člana.

22. 2. 2008 je bila volilna skupščina sveta gorenjskih sindikatov. Volili smo novega predsednika sveta gorenjskih sindikatov. Prijavljena sta bila dva

kandidata. Za novega predsednika sveta gorenjskih sindikatov je bil izvoljen mag. Rajko Bakovnik. Volitve so bile razpisane na željo gospoda Antolina, ki se bo predčasno upokojil in tako zaključil svoj predsedniški mandat.

Svet KS 90 je obravnaval nastale razmere zaradi neuspelega zaključka pogajanj za kolektivno pogodbo o izredni uskladitvi plač. 25. januarja je bil podpisan delovni dogovor, za sindikate neustrezen, ker je bila rast plač zapisana v nasprotju z voljo pogajalcev, kar priznavajo tudi delodajalci. Besedilo dogovora je vplivalo na neugoden potek dogodkov v naslednjih dneh, vendar pa ni odločilo o izidu zaključnih pogajanj. Svet ocenjuje, da so možnosti za nadaljevanje in uspešen zaključek pogajanj še odprte. Pri tem pa je potrebna enotna podpora vseh sindikalnih central. Glede možnosti ponovne napovedi splošne stavke je Svet KS 90 sklenil, da splošne stavke ne bo ponovno napovedal. KS 90 bo organizirala ali podprla stavke v podjetjih glede na dejanske razmere, podprla bo pogajanja v dejavnostih in podjetjih ter izrazila solidarnost do stavk drugih sindikatov.

Čestitamo še vsem nastopajočim, ki so zastopali Elektro Gorenjska na zimskih športnih igrah EDS, za osvojeno prvo mesto.

Aktivnosti društva upokojencev Elektra Gorenjska v zadnjem trimesečju leta 2007

✍ Janez Potočnik

Ogledali smo si Piran ter odpravili v neznano - Štanjel

Upokojenci društva Elektro Gorenjska smo se 10. oktobra, v lepem sončnem vremenu, odpravili na ogled slovenske obale. Ogledali smo si Ankaran, Debeli Rtič, mejni prehod Lazaret, Koper, Izolo in Piran. Ker je bil Piran naš končni cilj izleta, smo si ogledali njegove znamenitosti: pomorski muzej Sergej Mašera, Tartinijev trg, sprehodili smo se po ozkih ulicah in se za kratek čas ustavili na najvišjem delu mesta, kjer stoji cerkev sv. Jurija. Izlet smo zaključili na kmetiji Mahnič v Dragonji. Ob povratku proti domu smo si v Koprju ogledali še stiskanje oliv. Izleta se je udeležilo 29 članov društva.

Foto: Matija Kenda

Foto: Matija Kenda

Zadnji izlet v letu 2007 nas je vodil v mesto Štanjel. Prvi postanek je bil v kraju Laniše, kjer smo si ogledali obnovljeno rimsko trdnjavo. Od tam smo se odpravili v Vipavski Križ, kjer smo si ogledali kapucinski samostan (nekaj časa je v njem prebival tudi Janez Svetokriški). Končni cilj je bilo značilno kraško mestece Štanjel. Posebej zanimiva je bila kraška hiša, v kateri je prikazan način življenja nekoč. Ogledali smo tudi Fabianijev park, ki ga trenutno obnavljajo. Izlet smo zaključili v kraški vasi Hruševica na izletniški kmetiji Grča, kjer smo veselo martinovali. Izleta se je udeležilo 32 članov društva.

Za vsakogar nekaj

Obisk starejših članov Društva upokojencev Elektro Gorenjska pred božično- novoletnimi prazniki

foto: Matija Kenda

Vodstvo DU ELGO se je tudi v letu 2007 odločilo, da izkaže pozornost in skrb za svoje starejše člane društva. Za izpolnitev te pozornosti so bili imenovani predstavniki društva: Matija Kenda, Majda Rokсандič, Franc Soršek in Bernard Balantič. Obiskali smo:

- g. Jožeta Koželja (81 let); vesel in dobre volje nam je pokazal napravo za relaksacijo telesa, ki mu pomaga k dobremu počutju;
- g. Srečka Benigarja (85 let), ki je v Domu dr. Janka Benedika v Radovljici;
- ga. Pavlo Dolžan (80 let), ki smo ji prvič izkazali pozornost;

- g. Bogomirja Košnika (83 let); živi v oddaljenem bohinjškem kotu – v vasi Brod. Skupaj s soprogo sta vesela pričakala predstavnike DU.

Skupina imenovanih predstavnikov je z zadovoljstvom obiskala svoje nekdanje sodelavce in sedanje člane, jih simbolično obdarila in jim voščila veliko zdravja in zadovoljstva tudi v prihodnje. Taka srečanja so prijetna poživitev vsakdana in koristna za vsakega, ki preživlja tretje življenjsko obdobje.

Benigar Srečko

Aktivnosti društva upokojencev Elektro Gorenjska v letu 2008

foto: Matija Kenda

Društvo upokojencev Elektra Gorenjska je imelo v petek, 22. februarja 2008, v gostišču Pri Slavici v Podbrezjah svoj tretji redni letni zbor, na katerem se je zbralo 50 članic in članov društva.

Od povabljenih gostov sta se zbora udeležila predsednik DU Elektro Ljubljana Jože Bergant in Marjan Perhaj, prisotni so bili tudi zastopniki uprave Elektra Gorenjska. Zaradi poteka mandata dosedanjemu vodstvu so bile izpeljane volitve in izvoljeno je bilo novo vodstvo društva, v enaki sestavi, kot je že delovalo v preteklem mandatu.

Novost na letošnjem zboru je bila podelitev "priznanj" 22 najaktivnejšim članom društva in uvedba novih članskih izkaznic.

Zbor smo zaključili v prijetnem vzdušju z željo, da se v DU včlani čim več upokojencev.

Mesec	Datum	Aktivnost
Februar	22. 2. 2008	Zbor društva
Marec	12. 3. 2008	Izlet v Begunje in pohod na Sv. Peter
April	10. 4. 2008	Izlet po slovenski Koroški in ogled muzeja svinca v Mežici
	27. 4. 2008	Pohod po Poti prijateljstva, Kokrica 2008
Maj	14. 5. 2008	Ogled male HE Škofja Loka, pohod na Blegoš
Junij	11. 6. 2008	Izlet v Prekmurje, na Goričko do Gradu in tromeje
	26. 6. 2008	Srečanje upokojencev Slovenije
Avgust	13. 8. 2008	Izlet na Vršič, Sleme, v Planico in Tamar
September	4. 9. 2008	Srečanje gorenjskih upokojencev
	11. 9. 2008	Izlet in pohod na Pohorje
Oktober	9. 10. 2008	Izlet – ogled gradu Otočec in splavarjenje po Krki
November	12. 11. 2008	Izlet v neznano – martinovanje
December		Obisk starejših in bolnih članov društva

Informativni dnevi v letu 2008

V društvenih prostorih na Zlatem polju potekajo informativno-debatni dnevi. V okviru le-teh potekajo družabna srečanja, obravnavamo tudi predloge članov in pripravljamo bodoče aktivnosti.

Ti dnevi so v letu 2008 vsak drugi ponedeljek v mesecu, z začetkom ob 9. uri. Pričakujemo vas: 10. 3., 14. 4., 12. 5., 9. 6., 11. 8., 8. 9., 13. 10. in 10. 11. 2008.

Za vsakogar nekaj

Nismo se prepustili zimskemu spanju mag. Marjan Jerele

Člani fotografske sekcije smo dobro izkoristili zimski čas in se potrudili s pripravo razstave v Galeriji Elektra.

V naši galeriji se predstavljamo že tretjič, torej razstava že dobiva pridih tradicije. Na ogled smo postavili svoja najnovejša dela. Iz nabora različnih zvrsti smo uspeli oblikovati nekaj tematskih sklopov. Izstopajo fotografije narave in

cvetja, svojevrstno je predstavljena tudi popotniška fotografija. Razstavo si boste tudi po zaključku še lahko ogledali, saj bomo s fotografijami okrasili hodnik OE Nakup in prodaja.

Foto: Milan Jazeršek

Foto: Mateja Purgar

Foto: Marjan Jerele

Foto: Marijeta Rozman

Foto: Roman Bratun

Foto: Marijeta Rozman

Foto: Damijan Prasnikar

Foto: Irena Ahračič

Foto: Marko Vilfan

Za vsakogar nekaj

Aktivnosti Športnega društva Elektra Gorenjska v letu 2008

✍️ Marjan Porenta

Tudi v letošnjem letu se bomo zaposleni, poleg aktivnega dela v službi, radi družili tudi pri različnih športnih aktivnostih. Društvo poleg rekreacije, ki je organizirana po sekcijah, sodeluje tudi pri organizaciji športnih iger zaposlenih v elektrodistribucijskih podjetjih.

V mesecu maju bo 13. občni zbor, ki naj bi kot najpomembnejše sprejel poročilo o opravljenem delu za preteklo leto in potrdil plan za naslednje leto.

Izvršnemu odboru predseduje: Marjan Porenta
 Blagajničarka: Agata Štular (Romana Božnar)
 Tajnica: Vesna Kranjc
 Člani: Žare Štrukelj, Janez Pšenica, Iztok Štern, Martin Korošec

Člani društva so zaslužni, da aktivnosti v sekcijah potekajo nemoteno, da dosegamo zavidljive rezultate tako na zimskih kot letnih igrah elektrodistribucijskih podjetij, predvsem pa skrbijo za aktivno druženje zaposlenih. Razstave fotografij, poročila s kolesarskih tur in planinarjenja ter seveda skupno obujanje spominov na posamezne dogodke potrjujejo dobre odnose med zaposlenimi in člani društva.

Za posamezne aktivnosti so določeni vodje, ki so vam na razpolago za vsa dodatna pojasnila:

Sekcija

planinarjenja
 alpsko smučanje
 smučarski teki
 tenis
 badminton
 nogomet
 odbojka

strelstvo
 kegljanje
 fotografska sekcija
 kolesarjenje

Vodja sekcije

Janez Pšenica
 Žarko Štrukelj
 Polde Zupan
 Oto Prešeren in Iztok Štern
 Iztok Štular
 Lojze Žumer
 Damjana Pernuš in
 Mira Pičnik
 Saša Kržišnik
 Stane Kern
 Marjan Jerele
 Marjan Porenta

Sudoku

		5		6			2
		2	1				
	1	4		7			
4			6		3	2	
5	7		3	2		9	8
	3	8		1			4
			7		2	5	
				3	8		
6		2		7			

1							8
4				3		5	
	8	3	1			4	7
					5		9
	3	2				4	6
	5		2				
9	6				8	1	3
		8		2			6
3							4

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	3	4	5	6	7	8	9	1
3	4	5	6	7	8	9	1	2
4	5	6	7	8	9	1	2	3
5	6	7	8	9	1	2	3	4
6	7	8	9	1	2	3	4	5
7	8	9	1	2	3	4	5	6
8	9	1	2	3	4	5	6	7
9	1	2	3	4	5	6	7	8

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	3	4	5	6	7	8	9	1
3	4	5	6	7	8	9	1	2
4	5	6	7	8	9	1	2	3
5	6	7	8	9	1	2	3	4
6	7	8	9	1	2	3	4	5
7	8	9	1	2	3	4	5	6
8	9	1	2	3	4	5	6	7
9	1	2	3	4	5	6	7	8

Za vsakogar nekaj

Jemen - izjemen

✍️ foto: Irena Ahačič

"Jemen, kje je že to?" Po Arabsem polotoku se spustite do najbolj jugozahodnega predela, ki je na zahodu obdan z Rdečim morjem, na jugu z Arabskim morjem, na severu je Savdska Arabija, na vzhodu pa Oman. In ste v Jemnu.

Če imate atlase, starejše od leta 1990, boste našli dve državi: Severni Jemen in Južni Jemen, državi, ki sta se pred 18 leti združili v današnjo Republiko Jemen, ki je velika za enajst Slovenij, v njej pa živi 22 milijonov prebivalcev (število prebivalcev zelo strmo narašča, kar za 3,5 % letno, jemenska ženska rodi povprečno 6,5 otrok), povprečna življenjska doba je 62 let.

Z očmi razvjenih Evropejcev je Jemen revna dežela, a za Somalijce je rešitev v borbi za preživetje, kajti čez najožji predel med Afriko in Arabskim polotokom jih je po neuradnih podatkih pribežalo že več kot milijon. S tem navalom beguncev pa se sesuva tudi doslej učinkovit socialni sistem, ki temelji na muslimanskih načelih, tako da materialno bogatejši pri preživljanju pomagajo šibkejšim, s tem, da jim namenijo določene odstotke svojih prihodkov. Da sistem deluje, se vidi med drugim tudi po tem, da beračev po jemenskih ulicah skoraj ne boste opazili.

Po enem dnevu pohajanja po Carigradu, ki je predstavljal "evropski uvod" v muslimanski svet, smo pristali na letališču glavnega mesta, to je na 2.200 metrih nadmorske višine, v Sani (npr. nadmorska višina Storžiča je 2.132 metrov). Leta 1962 je bilo v glavnem mestu 55.000 prebivalcev, leta 1985 že 500.000 prebivalcev, danes približno tri milijone – za evropske razmere nepredstavljiva rast!

Sana – kot bi letalo potovalo ne le v smeri jugovzhoda, temveč tudi po časovnem traku nekaj stoletij nazaj. Spoznavanje sveta je najučinkovitejše prav na potovanjih, potepanjih po domačih in tujih gorstvih, po tujih vaseh in, če se temu ne morem izogniti ali če so tega res vredna (kar Sana vsekakor je), tudi po mestih.

Legenda pravi, da je Sana eno najstarejših mest na svetu, mesto naj bi ustanovil sin preroka Noeta – **Sem** (Semovo mesto – Sana). Beseda "sana" naj bi v starem sabejskem jeziku pomenila tudi "utrjeno

mesto". Stara Sana je kot "delujoči muzej na prostem". Če imam možnost izbire med naravno in kulturno dediščino, se praviloma odločam za občudovanje stvarstva narave, toda v starem mestnem jedru Sane mi je zastal dih. To je potrebno doživeti, tega se ne da opisati. Razen nekaj novosti (obnovljeno obzidje, tlakovane ulice, urejena oskrba z elektriko, vodo, kanalizacija) je stara Sana še prav taka, kot je bila pred stoletji; veliko hiš je starejših od 400 let, zgrajene so v prastari tehniki. Tako posebne arhitekture ne najdemo nikjer drugod po svetu, zato je staro mestno jedro – medina na UNESCO-vem seznamu kot edinstven del človeške kulturne dediščine. Do poznih devetdesetih let so bile edini gradbeni material za gradnjo hiš na soncu sušene opeke iz lokalnega blata, v zadnjem času pa je že opaziti rdeče opeke. Stara Sana skriva znotraj zidov številne vrtove, ki so omogočali mestu, da je bilo samozadostno v pridelavi sadja in zelenjave.

Marib je bil prestolnica najslavnejšega jemenskega kraljestva **Saba** (kraljica iz Sabe). Poznan je po mojstrovini antičnega gradbeništva, velikem jezu. S 680 metrov dolgim in 14 metrov visokim zidom so prebivalci že v 8. st. pr. n. š. zajezili dolino, vodo pa speljali po kanalih na polja. Sistem je bil učinkovit, namočili so lahko več kot 90 km² polj in tako so lahko pridelali dovolj hrane za celotno populacijo, ki je štela od 30 do 50 tisoč ljudi. Mesto je cvetelo, ker je ležalo na stičišču glavnih trgovskih poti.

Pot kadila je sloves Sabe ponesla od Rima do Indije. Šele, ko se je zaradi napredka znanosti (odkritje plovbe po Rdečem morju in skrivnosti monsunskih vetrov) pot v 2. st. pr. n. š. preselila na morje, se je pomembnost Mariba zmanjšala.

Leta 570 n. š. se je dokončno porušil še veliki jez in večina prebivalcev je zapustila mesto. Po odkritju nafte leta 1990 in zgraditvi novega jezu so se ponovno odprle vse možnosti za razcvet poljedelstva s pomočjo namakalništva, ki je v tem sicer sušnem predelu temelj za preživetje.

Sana in Marib sta dve mesti, ki sta vredni obiska. Jemen pa ne pusti popotnika nedotaknjene zaradi mnogih stvari. Navdihujoči so preskoki med pestrimi podnebnimi območji: v zahodnih gorah (**najvišja je gora** preroka Shuayba – Jabal an Nabi Shuayb – 3.760 m) je povsem celinsko podnebje. To gorovje "ujame" vlago vetrov z morij in ustvarja iz sicer zelo sušne pokrajine izjemno rodovitno deželo, imenovano tudi zelena zemlja Arabije (nekateri jo imenujejo tudi Srečna Arabija) s triali štirikratnimi posevki v enem koledarskem letu. Povsem tropsko podnebje je v ravnici Tihama ob Rdečem morju. V tem delu so prebivalci "bolj afriški od Afričanov".

S terenskimi vozili smo se podili po puščavi **Ramalt as Sab -atayn**. Utrip puščavskega življenja ob spremstvu "carja puščave" – beduina (arabsko bedu pomeni prebivalec puščave) smo občutili v nekajdnevem bivanju "in the middle of the nowhere". Beduini sicer vse življenje preživijo v puščavi. Beduina "hiša" je šotor. Vse, kar imajo, je nekaj kamel, ovac in koz in skupaj z njimi se selijo po ozemlju glede na letne čase, vodo in potrebe svoje črede. Neopisljivi so večeri, pa tudi božajoča jutranja svetloba med neskončnimi sipinami ... Tudi fotografski zapis vam ne more tega prinesiti v vašo dnevno sobo. Edina beseda, ki mi pride na misel za opis teh trenutkov, je "neopisljivo".

Za vsakogar nekaj

V Jemnu je še vedno živ **sistem kast** (najvišja kasta so sada – verska elita, nasledniki Mohameda, sledijo plemenjaki, sem spadajo zdravniki, pravniki in učitelji, nato mazejna – predstavniki "dvomljivih" poklicev – vsi, ki imajo opravka s krvjo – klavci, brivci, z ognjem – kovači itd., agdam pa je najnižja kasta, t. i. nedotakljivi, in so nasledniki sužnjev v Afriki, le-ti pa nimajo vstopa v javne zgradbe in so večinoma smetarji.

Ne morem mimo kraja z imenom **Bir Ali**, na južni obali. V sicer naporni turi je bil to "dopust na dopustu". Prečudovita kristalno bela peščena plaža iz zdrobljenih ostankov koral, s toplim Arabskim morjem turkizne barve naše prečudovite Soče in seveda zelo toplo vodo, ki kar vabi puščavsko zaprašena telesa k namakanju in lenarjenju in raziskovanju izjemno barvitnega podvodnega sveta. Posebno doživetje je že prenočevanje v napol odprtih, iz bambusa pletenih hiškah, ki omogočajo enega lepših jutranjih pogledov, napolnjenega z vonjem morja in s simfonijo nežnih valov, ki usihajo v peščeni plaži, in tako zabrisujejo mejo med morjem in kopnim. Zanimivost tega predela so spet kontrasti – na eni strani bela peščena plaža, na drugi pa črne kame-nine vulkanskega izvora. Ob morju smo se povzpeli na vulkan, v kraterju katerega se je naredilo jezero. Kljub 38 stopinjam na ta novembrski dan je bil vzpon poplačan z edinstvenim razgledom na vulkanski krater (v prvem planu, bi rekli fotografiji) in Arabskim morjem v ozadju.

Jemen je tako raznolik, kar je sicer nam Slovencem, ki smo obdarjeni s tem izjemnim bogastvom narave, blizu. Navdušujoče v Jemnu ni le to, kar je ustvarila narava, temveč tudi to, kar je ustvaril človek v sožitju z naravo.

Skrbno je obdelan vsak kvadratni decimeter pokrajine in to v takih razmerah, kot bi bile terase narejene od Bašlja do Kališča, če že ne do zadnje peščice zemlje na pobočju Storžiča. V preteklosti so imeli zasajene predvsem grme kave. Danes pa je nekdanje nasade grmov kave nadomestil KAT (Chata edulis), to je grm oziroma zimzeleno drevo, ki uspeva na višini med 1500 in 2500 metri. Kat je blago poživilo, ki vsebuje psihoaktivni komponenti katinon (po kemijski sestavi podoben amfetaminu) in katin. Vsi moški v Jemnu med drugo in šesto uro popoldan žvečijo kat in "usmerjajo življenje" oziroma je vse njihovo življenje "usmerjeno v žvečenje kata". Če z njimi ne žvečiš kata, ne moreš skleniti posla. Kat je statusni simbol, kriterij vključenosti oziroma izključenosti iz družbe, če ne žvečiš kata, si "čudak, prostovoljni izobčenec". Na poroki je kat največji strošek.

Zaradi bistveno večjih "donosov" je gojenje kata izpodrinilo gojenje kave. In tisti, ki smo se zanašali na podatke iz vodnikov o "izvorni" deželi kave, smo ostali brez nje, saj vso kavo, ki jo pridelajo, izvozijo, doma pa uporabljajo le kavne olupke (t. i. jemenska kava). A smo si ob prihodu in povratku v glavno mesto Sana vseeno privoščili pravo kavo, ki pa je absurdno v deželi kave luksuz in je taka tudi cena (precej dražja kot v najbolj prestižni restavraciji pri nas). Ko smo ravno pri cenah. Absurd je tudi to, da je cena enega litra vode, ja, pravilno berete, 4,5-kratnik cene enega litra nafte. Nafta je skoraj petkrat cenejša od vode. Ne recite, čudovito, ker ni. Ob skokoviti rasti prebivalstva, zlasti v Sani, bo to v nekaj letih za njih neobvladljiv problem. Obe dobrini sta sicer strateški, a voda je ključna za preživetje. In tako po vrnitvi v ta naš raj na sončni strani Alp ponovno še bolj cenim vsak požirek studenčnice na poti v naše gore, kakor tudi to, da je voda iz pipe pitna. Kar ni samo po sebi umevno in je vredno narediti vse, da bi te bisere narave ohranili.

Jemenske ženske so svoj svet. Le za varnimi zidovi domov pokukajo izza svoje črne tančice. V mestih so edine, ki delajo.

Moški v mestih le "nadzorujejo potek življenja", žvečijo kat in petkrat na dan opravljajo obrede v mošejah, kamor je nemuslimanom vstop strogo prepovedan. Statistične kategorije zaposlenosti oz. brezposelnosti ni, saj uradne zaposlitve, kot jih poznamo mi, ne obstajajo. Ljudje se večinoma preživljajo s kmetijstvom, z ribištvom, od leta 1990, ko so odkrili naftne zaloge, je imajo zase dovolj, nekaj je tudi izvažajo, turizem je še povsem v povojih, a se vse bolj zavedajo, da bodo v prihodnosti lahko od tega živeli. Toda takrat to ne bo več Jemen – izjemen, temveč bo ena od destinacij, ki bo nudila udobje "zahodnega tipa" in bo masovno skomercializirana, predvidevamo pa lahko, da bo izgnila pristnost, kot smo jo lahko doživeli mi, kot eni redkih obiskovalcev. Kako v tej deželi sploh preživijo, nam ostaja skrito v še eno tančico jemenskih skrivnosti. Precej pomoči dobivajo iz Savdske Arabije in od sorodnikov, ki delajo v tujini. Na ženskah je breme celotnega preživljanja. Prebivalci na podeželju so bolj delovni, obstaja stroga delitev na ženska in moška dela,

razmerje obremenjenosti pa je približno enako med obema spoloma. Zavarovalnic ni, njihova "zavarovalnica" je širša rodbina, pleme, ki predstavlja solidarnostno prerazporeditev vseh, ne le finančnih rizikov. Jemensko pravo je zmes šeritskega in plemenskega prava. Ljudje znajo oziroma se učijo odpuščati, veliko jim pomeni, da se spor spravi s sveta na način, da sta obe strani vsaj približno zadovoljni. Velike napore vložijo v pravne poskuse, v poravnavanje brez posredovanja sodišča. Če pride do sodne obravnave, je najdražji strošek, strošek droge – "kata", ki ga morata sprti strani priskrbeti za sodnike, dokler ne razsodijo.

Vstop v svet, kjer začutiš, kljub nizkemu standardu materialnih dobrin, a z bogato preteklostjo, t. i. zibelko civilizacije, ti daje slutiti, da je ta svet potrebno posebej spoštovati, pri tem mislim tako kulturne kakor tudi verske vrednote. In če v ta svet vstopiš kot tenkočuten opazovalec, ki srka občutja in diha z domačini, menim, da se ti med temi, precej drugačnimi od nas, a prijaznimi ljudmi, ne more nič slabega zgoditi. Ko smo se vrnili, sem zasledila v medijih, da so ubili dva Belgijca.

Če popotnik spoštuje kulturo (vključno z zagnjenimi deli (ženskega) telesa, naglavne rute itd.), kot je to običajno za domačinke, ne izziva okolice in se giblje s pomočjo domačinov, se pozanima, katera območja so primerna za obisk turistov, je verjetnost za neljube dogodke, po moji oceni, manjša kot na domačih cestah (alkohol, nore hitrosti – celo v naseljih, vožnje po nasprotnem voznem pasu na avtocesti itd.). Pa vseeno se na desetine kilometrov dnevno prevozimo po cestah.

Kljub opisanemu grenkemu priokusu v mojih očeh Jemen ostaja izjemen, sicer pa se "pred uporabo ne posvetuje z zdravnikom ali s farmacevtom." Odsvetujem pa Jemen vsem, ki se ne želijo odpovedati udobju in ne zmorejo spoštljivega odnosa in udejanjanja različnosti t. i. "medkulturnega dialoga". Zadnji teden smo pohajali po gorah in v vaseh. Že njihov trud za preživetje v neprijaznih klimatskih pogojih je vreden iskrenega človeškega spoštovanja.

Ko si v Jemnu, ugotoviš, da ti v domačem okolju ponujajo marsikaj, česar sploh ne potrebuješ. Je kot bi barvno in glasovno kričecemu reklamnemu panoju odvzel glas in barve in bi namesto tega imel pred seboj spokojno črno-belo fotografijo. In ne znam več povedati, ali je to po časovnem traku človeštva naprej ali je res nazaj. Zelo dvomim, da je to res samo nazaj. Morda pa gre za sosledje časov.

elektro
gorenjska

Golte - 15. zimске športne igre

EDS

